

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v hlavním líčení konaném dne 10. listopadu 2016 v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Martina Kaňoka a přísedících Pavla Jurčíka a Ludmily Kuzmíkové takto:

Obžalovaný JUDr. Jaromír P. ,

nar. xxx v xxx, bytem xxx, soudce Krajského soudu v Brně,

se podle § 226 písm. b) trestního řádu **zprošťuje obžaloby** státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Ostravě ze dne 17.1.2014, sp.zn. 4 KZV 31/2012, pro skutek,

ž e

jako vedoucí organizační složky státu, Krajského soudu v Brně, IČ : 00215724, Rooseveltova 16, Brno, v rámci výkonu státní správy soudu

- *porušil svou povinnost dle ustanovení § 12 odst. 4, § 14 odst. 1 a § 47 odst. 1 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, postupovat při právních a jiných úkonech, týkajících se majetku České republiky, s odbornou péčí podle tohoto zákona, a dalších právních předpisů, jimiž se hospodaření a nakládání s majetkem řídí,*
- *postupoval v rozporu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), zejména jednal v rozporu s ustanovením § 26 odst. 1 tohoto zákona, když nezajistil uvnitř orgánu veřejné správy řádnou předběžnou kontrolu plánovaných a připravovaných operací, a v rozporu s povinností vyplývající z ustanovení § 13 odst. 2 písm. b), bodů 1., 2., a 3. vyhlášky Ministerstva financí České republiky č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, schvalovacím postupem příkazce operace neproověřil správnost operace, zejména ve vztahu k dodržení právních předpisů a opatření, přijatých orgány veřejné správy, a ve vztahu ke kritériím, stanoveným pro hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy, a dále ve vztahu k postupu a podmínkám stanoveným pro zadávání veřejných zakázek,*
- *porušil zákaz využití opčního práva stanovený v ustanovení § 99 odst. 3 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách,*

v úmyslu opatřit společnosti IMOS Brno, a.s., IČ : 25322257, se sídlem Olomoucká 174, Brno, ve značném rozsahu neoprávněnou výhodu zadal v rozporu s ustanovením § 99 odst. 3 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, veřejné zakázky na stavbu objektu SO 102 - budovy státního zastupitelství - v jednacím řízení bez uveřejnění podle § 23 odst. 7 písm. b) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, přímo společnosti IMOS Brno, a.s., ačkoliv z výsledků jednání bylo zřejmé, že cena, kterou bude Krajský soud v Brně jako zadavatel povinen uhradit za realizaci nových stavebních prací při využití opčního práva, bude ve zjevném nepoměru k části předpokládané hodnoty plnění odpovídající opčnímu právu, přičemž tento postup mohl podstatně ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky, když

1.

dne 7.3.2007, po provedení jednacím řízení bez uveřejnění podle § 23 odst. 7 písm. b) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, na základě výzvy ze dne 15.12.2006, uzavřel za objednatele, Krajský soud v Brně, Dodatek č. 1 ke Smlouvě o dílo č. 607701/0595/06/PS mezi objednatelem Krajským soudem v Brně a zhotovitelem IMOS Brno a.s., zastoupeným předsedou představenstva Ing. Oldřichem Š., kdy předmětem dodatku bylo rozšíření předmětu díla "Justiční areál v Brně - stavba", realizovaného a financovaného v rámci Programu Ministerstva spravedlnosti České republiky 236 110 „Rozvoj a obnova materiálně technické základny regionálních složek justice“, o nové stavební práce spočívající ve vybudování dvou podzemních podlaží objektu SO 102 (budova státního zastupitelství) za cenu ve výši 50.446.404,- Kč včetně daně z přidané hodnoty, přičemž

věděl, že smluvená cena je vyšší než cena obvyklá, a způsobil tak na majetku České republiky škodu ve výši 7.876.610,- Kč včetně daně z přidané hodnoty,

2.

dne 23.10.2007, po provedení jednacího řízení bez uveřejnění podle § 23 odst. 7 písm. b) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, na základě výzvy ze dne 14.2.2007, uzavřel za objednatele, Krajský soud v Brně, Dodatek č. 2 ke smlouvě o dílo č. 607701/0595/06/PS mezi objednatelem Krajským soudem v Brně a zhotovitelem IMOS Brno, a.s., zastoupeným předsedou představenstva Ing. Oldřichem Š., kdy předmětem dodatku bylo rozšíření předmětu díla "Justiční areál v Brně - stavba", realizovaného a financovaného v rámci Programu Ministerstva spravedlnosti České republiky 236 110 „Rozvoj a obnova materiálně technické základny regionálních složek justice“ o nové stavební práce spočívající ve vybudování nadzemních podlaží objektu SO 102 (budova státního zastupitelství) za cenu 226.865.559,-Kč včetně daně z přidané hodnoty, přičemž věděl, že smluvená cena je vyšší než cena obvyklá, a způsobil tak na majetku České republiky škodu ve výši 27.149.842,- Kč včetně daně z přidané hodnoty,

svým jednáním tak jako předseda Krajského soudu v Brně podílející se na plnění úkolů společnosti a státu a používající pravomoci, která mu byla v rámci odpovědnosti za plnění těchto úkolů svěřena, v úmyslu způsobil České republice škodu a opatřit společnosti IMOS Brno, a.s. ve značném rozsahu neoprávněné výhody a prospěch úmyslně nesplnil povinnost vyplývající z jeho pravomoci a oprávnění, porušil podle zákona mu uloženou povinnost spravovat majetek České republiky a současně závažným způsobem porušil pravidla hospodářského styku stanovená obecně závazným předpisem, a takto opatřil společnosti IMOS Brno, a.s. neoprávněný prospěch ve výši 35.026.452,- Kč a České republice způsobil škodu ve výši 35.026.452,- Kč,

t e d y

jednak

měl jako veřejný činitel v úmyslu způsobil jinému škodu a opatřit jinému neoprávněný prospěch nesplnit povinnost vyplývající z jeho pravomoci a tímto činem opatřit jinému značný prospěch a způsobil takovým činem značnou škodu,

jednak

měl jinému způsobil škodu nikoli malou tím, že porušil podle zákona mu uloženou povinnost spravovat cizí majetek a způsobil tímto činem škodu velkého rozsahu,

jednak

měl v úmyslu opatřit jinému ve značném rozsahu neoprávněné výhody porušit závažným způsobem pravidla hospodářského styku stanovená obecně závazným předpisem,

č í m ž m ě l s p á c h a t

jednak

trestný čin zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. c), odst. 2 písm. a), c) zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon,

jednak

trestný čin porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, odst. 3, zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon,

jednak

trestný čin porušování závazných pravidel hospodářského styku podle § 127 odst. 1 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon,

neboť skutek není trestným činem.

Podle § 229 odst. 3 trestního řádu se Česká republika, Ministerstvo spravedlnosti, se sídlem Vyšehradská č. 16, 128 10 Praha 2, se svým nárokem na náhradu škody odkazuje na řízení ve věcech občanskoprávních.

O d ů v o d n ě n í

I . Obžaloba, dosavadní průběh řízení

Státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Ostravě podala dne 20.1.2014 ke Krajskému soudu v Ostravě **obžalobu** (č.l. 3827 a násl, sv. 14) na

obviněného JUDr. Jaromíra P., jíž klade jmenovanému za vinu spáchání tří trestných činů :

- zneužívání pravomoci veřejného činitele dle § 158 odst. 1 písm. c), odst. 2 písm. a), c) zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon (dále jen tr. zákon),
- porušování povinnosti při správě cizího majetku dle § 255 odst. 1, odst. 3 tr. zákona,
- porušování závazných pravidel hospodářského styku dle § 127 odst. 1 tr. zákona,

kterých se měl dopustit způsobem specifikovaným v žalobním návrhu, potažmo ve výroku tohoto rozsudku.

Usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 4.3.2014, č.j. 31T 1/2014-3880 (sv. 14), byla věc nejprve předložena Vrchnímu soudu v Olomouci k rozhodnutí o příslušnosti. Tímto pak bylo usnesením ze dne 13.3.2014, sp. zn. 1 Ntd 5/2014 rozhodnuto, že příslušným k projednání trestní věci je Krajský soud v Brně, současně ale dle § 24 odst. 2 trestního řádu (dále jen tr.ř.), že uvedená věc se Krajskému soudu v Brně odnímá a přikazuje Krajskému soudu v Ostravě (č.l. 3889 a násl., sv. 14).

Po vyřešení problematiky příslušnosti přistoupil soud, jemuž byla předmětná věc přikázána, k předběžnému projednání obžaloby, a to zejména k posouzení, zda výsledky vyšetřování, potažmo podaná obžaloba, dostatečně odůvodňují postavení obviněného před soud. Výsledek předběžného projednání obžaloby vyústil v usnesení soudu I. stupně ze dne 17.12.2014, č.j. 31T 1/2014-3966 (sv. 14), kterým bylo trestní stíhání obviněného podle § 188 odst. 1 písm. c) tr.ř., z důvodu uvedeného v § 172 odst. 1 písm. b) tr.ř. zastaveno s tím, že skutek není trestným činem, když v daném případě absentuje především zavinění. Rozhodnutí nenabýlo právní moci, neb bylo napadeno opravným prostředkem ze strany státní zástupkyně. Vrchní soud v Olomouci pak usnesením ze dne 26.5.2015, sp.zn. 1 To 28/2015, ve stížnostním řízení usnesení zrušil a Krajskému soudu v Ostravě uložil, aby o věci znovu jednal a rozhodl (č.l. 4013-4016, sv. 14), když napadené rozhodnutí označil za předčasné.

Jde-li o jazykové hledisko odůvodnění rozsudku, je potřeba také poznamenat, že pro zjednodušení textu bylo užito v některých případech zkratk a zkrácení pojmenování. Zejména jde o následující:

tr. zákoník - zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

tr. zákon - zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů

tr.ř. - zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů

KS Brno - Krajský soud v Brně

MS Brno - Městský soud v Brně

KSZ Brno - Krajské státní zastupitelství v Brně

ministerstvo spravedlnosti či **MSp** - Ministerstvo spravedlnosti České republiky

ministerstvo financí či **MF** - Ministerstvo financí České republiky

NKÚ - Nejvyšší kontrolní úřad

ÚOHS - Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

JAB - Justiční areál v Brně

SO 101 - budova soudu (soudů)

SO 102 - budova státního zastupitelství (státních zastupitelství)

ISPROFIN - informační systém programového financování

s.r.o. - společnost s ručením omezeným

a.s. - akciová společnost

smlouva o dílo - Smlouva o dílo č. 607701/0595/06/PS ze dne 16.6.2006

IMOS - IMOS Brno, s.r.o., IČ 25322257, se sídlem Olomoucká 704/174, Brno

PRODA - PRODA, s.r.o., IČ 25540874, se sídlem Benešovo nábřeží 3828, Zlín

AIP - AIP, s.r.o., IČ 46902481, se sídlem Zarámí 4463, Dům peněžnictví, Zlín

ARCADIS - ARCADIS Project Managment, s.r.o., IČ 64576582,
se sídlem Na Strži 1702/65, Praha 4

DPH - daň z přidané hodnoty.

II . Hlavní líčení a důkazy v něm provedené

Předmětnou trestní věc projednal, při vědomí faktu zmíněného ve druhém odstavci předchozí pasáže, jako příslušný Krajský soud v Ostravě v rámci hlavního líčení konaného ve dnech 31.3., 11. a 31.5., 1., 2. a 14.6., 13.9., 6.10., 7. a 10.11. 2016 (viz protokoly o hlavním líčení č.l. 4034-4047, 4076-4080, 4095-4143, 4157-4211, 4220-4242, 4259-4265 a 4288-4295, sv. 15 a č.l. 4300-1322 a 4360-4363, sv. 16), přičemž podkladem pro meritorní rozhodnutí se staly tyto okruhy důkazů:

- A) výpověď obviněného resp. obžalovaného,
- B) výpovědi svědků,
- C) listinné důkazy,
- D) znalecký posudek.

Sub. A)

Obžalovaný JUDr. Jaromír P. v procesním postavení obviněného (č.l. 156-168, 180-189 a 204-215, sv. 1) trestněprávní odpovědnost za své jednání kategoricky popřel a

zdůraznil, že v předmětné době měl za to, že pro uzavření dodatků č. 1. a 2 ke smlouvě o dílo splnil veškeré zákonné podmínky, nehledě na to, že naznačený postup byl aprobován ze strany odboru investičního a ekonomického MSp.

Konkrétně uvedl, že soudcem se stal v roce 1991, v červnu 2001 byl pak jmenován předsedou Krajského soudu v Brně. Hlavní náplní jeho činnosti ve funkci bylo řízení chodu krajského soudu, počínaje administrativou a konče zajištěním rozhodovací činnosti soudců, včetně činností souvisejících, jako např. zabezpečení jednacích síní a jejich vybavení příslušnými technickými zařízeními, zajištění kancelářských prostor pro soudce a administrativu, zabezpečení personálního obsazení soudu atd. Zmínil také, že tehdy KS v Brně sídlil stěžejně v budově na Rooseveltově 16, mimo to však měl za nemalé finanční prostředky pronajaty také prostory v objektu na Husově 15 a Masarykově 31. V budově na Rooseveltově pak vedle krajského soudu sídlil také Městský soud v Brně, jenž současně využíval pronajaté prostory v objektu na Malinovského náměstí 4 a na Moravském náměstí 2. Oběma soudům scházely dostatečný počet spisoven, skladů a prostor pro věci zajištěné v rámci výkonů rozhodnutí. Tyto skladovací prostory byly proto pronajímány za další finanční prostředky v jiných objektech. MSp i předchůdci obžalovaného ve funkci předsedy KS v Brně se dlouhodobě snažili získat za výhodných cenových podmínek pozemek pro výstavbu nového justičního objektu, případně samotný objekt, který by tuto situaci umožnil řešit. Asi v roce 2003 nabídlo město Brno možnost umístění justičních složek na Heršpické s tím, že zde bude v budoucnu vybudován také úřad práce. Pozemek byl nabídnut zdarma a po dostavění soudních objektů měl být do vlastnictví státu převeden za symbolickou cenu 1.000,- Kč. Investiční oddělení KS v Brně navrhlo tuto nabídku využít a začalo připravovat investiční záměr ke schválení ze strany MSp. Investiční záměr byl vyhotoven dne 9.3.2004 a navrhoval prostorová řešení pro sedm justičních složek: KS v Brně, MS v Brně, Okresní soud Brno-venkov, Nejvyšší státní zastupitelství ČR, KSZ v Brně, Městské státní zastupitelství v Brně a Okresní státní zastupitelství Brno-venkov. Tento záměr byl ze strany MSp schválen. Návazně dne 3.1.2005 rozhodlo MSp o registraci investiční akce - *Výstavba objektu SO 101, (budovy soudů) a objektu SO 102 (budovy státních zastupitelství)*. Poté MSp požádalo MF o udělení souhlasu s financováním akce. Souhlas byl udělen dne 10.1.2005 na sumu do 800 mil. Kč, která vycházela ze studie, na jejíž vypracování mohl KS v Brně použít jen částku do 60 tis. Kč. Studie byla proto poměrně obecná, nezahrnovala například geologický průzkum, posouzení napojení na stávající komunikační systém a elektrickou síť, vodovodní systém atd. Zpracováním projektové dokumentace byl pověřen vítěz výběrového řízení, tj. architektonické sdružení VPÚ DECO Praha a Stavoprojekt Zlín. Dne 26.1.2006 bylo KS v Brně vyhlášeno výběrové řízení na zhotovitele díla. Vítězem se stala společnost IMOS Brno, a.s., s nejnižší nabídnutou cenou za realizaci objektu SO 101, která činila zhruba 1,1 mld. Kč bez DPH, tedy asi 1,4 mld. včetně DPH. Posouzení nabídek a výběr nejvhodnějšího uchazeče realizovala meziresortní komise sestavená ze zástupců tří ministerstev, KS v Brně, MS v Brně a KSZ v Brně. Komisi přitom ustanovila vláda usnesením č. 302 ze dne 22.3.2006. Součástí nabídek všech uchazečů ve výběrovém řízení byly také návrhy smluv o dílo, položkový rozpočet a harmonogram prací. Návrh smlouvy o dílo včetně jejích příloh zaslal KS v Brně následně k odsouhlasení správci financování realizovaného ze státního rozpočtu, tedy MSp, které s uzavřením smlouvy o dílo mezi KS v Brně jako investorem a společností IMOS jako zhotovitelem souhlasilo. Postup KS v Brně při realizaci této

investiční akce upravoval zejména zákon č. 219/2000 Sb., o majetku ČR a jejím vystupování v právních vztazích, vyhláška č. 40/2001 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku, a Instrukce MSp č. 620/ 02-EO-R ze dne 23.8.2002. Zdůraznil, že dle instrukce posuzovaly na MSp materiály předkládané investorem odbory investiční a ekonomický, bez souhlasu ministerstva nebylo možno financování ze státního rozpočtu realizovat. Na základě souhlasu uděleného MSp následně podepsal jako statutární zástupce KS v Brně se společností IMOS předmětnou smlouvu o dílo na výstavbu objektu SO 101 ve finančním objemu asi 1,4 mld. Kč včetně DPH. Budova státního zastupitelství SO 102 měla být dle vyjádření MSp řešena později. Ač na počátku bylo možno předpokládat, že MSp bude schopno financování této investiční akce označované jako výstavba Justičního areálu v Brně zajistit, patrně zejména s ohledem na předražení souběžně realizované výstavby Justičního areálu Na Míčánkách v Praze se MSp a další projekty, se těchto finančních prostředků nakonec nedostávalo. MSp proto zejména v letech 2006 a 2007 žádalo zhotovitele, aby do zahájení výstavby JAB investoval vlastní finanční prostředky s tím, že tyto mu budou proplaceny z části v roce 2007 a ve větších objemech v letech 2008 a 2009. I po personálních změnách na MSp v roce 2006 bylo KS v Brně avizováno, že pro realizaci výstavby JAB nemá MSp dostatek finančních prostředků. KS v Brně měl proto požádat zhotovitele o participaci na řešení této situace formou tzv. rozvolnění placení. Zhotovitel písemně k tomuto návrhu sdělil, že s navrhovaným řešením by souhlasil, pokud by se cena díla navýšila o 80 mil. Kč bez DPH, což obžalovaný odmítl. Nedostatek financí nicméně vedl k úpravě parametrů investiční akce schválených ve formulářích ISPROFIN, např. k prodloužení doby realizace akce do dubna 2009. Obžalovaný byl tehdejším ministrem spravedlnosti nicméně ujištěn, že výstavba JAB je ministerskou prioritou.

K technickým kritériím obžalovaný dále vypověděl, že již na počátku projektant poukazoval na skutečnost, že podzemní části budovy SO 101 a SO 102 tvoří tzv. společnou vanu a je nezbytné je vybudovat současně. V opačném případě by hrozilo narušení statiky objektů a obě podzemní části by se musely oddělit tzv. milánskou stěnou, která by znamenala další náklady. Budoucím problémem měla být také plánovaná výstavba úřadu práce, která by ztížila přístup na staveniště objektu SO 102. S ohledem na tyto skutečnosti a dále „tlaky“ ze strany zúčastněných státních zastupitelství bylo přistoupeno k jednáním o výstavbě nejprve dvou podzemních podlaží objektu SO 102. Jednání se za KS v Brně účastnil zejména pan L. a technický dozor investora Ing. R. a také zástupci MSp. Společnost IMOS připravila rozpočet a dodatek č. 1 k uzavřené smlouvě o dílo. Dodatek byl krajským soudem předložen MSp, které jej schválilo. KS v Brně obdržel písemné stanovisko MSp s tím, že dodatek č. 1 může se zhotovitelem uzavřít a dále že v rámci využití opčního práva má být oslovena společnost IMOS. Obžalovaný proto dodatek č. 1 následně jménem KS v Brně skutečně podepsal. Částka asi 50 mil. Kč na výstavbu měla být poskytnuta z tzv. rezervy, tedy z finančních prostředků odsouhlasených na realizaci objektu SO 101. Obdobně probíhala jednání a příprava dodatku č. 2 ke smlouvě o dílo na realizaci nadzemní části objektu SO 102. Výsledkem jednání bylo stanovisko MSp, že na výstavbu může být využita jeho rezerva ve výši maximálně asi 210 mil. Kč. Následovala jednání o snížení tzv. standardu u objektu SO 101, kdy ušetřeno bylo z prostředků pro objekt SO 101 asi 20-22 mil. Kč. Rovněž tak dodatek č. 2 ke smlouvě o dílo byl posléze předložen k odsouhlasení MSp. I k tomuto dodatku obdržel KS v Brně souhlas MSp s pokynem oslovit za využití opčního práva

k realizaci díla společnost IMOS. Před podpisem tohoto dodatku požádal KS v Brně MSp o navýšení výdajů pro financování této akce, s čímž MSp i MF souhlasily. Rovněž dodatek č. 2 ke smlouvě o dílo proto obžalovaný podepsal.

V průběhu roku 2008 vyčíslil zhotovitel vícepráce, které nebylo možno krýt méněpracemi, proto byl ke smlouvě o dílo uzavřen dodatek č. 4. Na základě posudku společnosti ARCADIS se podařilo cenu některých položek víceprací snížit, na což navazovalo uzavření dohody o narovnání. Konečná cena se tak dostala na částku okolo 1,7 mld. Kč. Následovalo vybavení budovy a závěrečné vyhodnocení akce. Celkové náklady JAB dosáhly částky 1.935.623.539,96 Kč, oproti stanovení výdajů došlo k úspoře ve výši 28.278.460,04 Kč a oproti dohodě o narovnání k další menší úspoře ve výši 35.768,94 Kč. Cena za 1m³ činila 6.867,- Kč oproti závaznému stanovení výdajů ve výši 6.930,- Kč. Zopakoval, že původní odhad plánovaných nákladů výstavby uvedený v investičním záměru vycházel toliko z velmi obecně zpracované studie a reálná cena výstavby byla upřesňována až v průběhu postupného uvolňování investičních finančních prostředků, kdy byly také upřesňovány jednotlivé podklady k výstavbě a kdy byly zřejmé konkrétní požadavky na výstavbu vyplývající jak z umístění a charakteru stavebního pozemku, tak i zákonných požadavků příslušných úřadů na stavbu jako takovou. V neposlední řadě svůj význam měl i požadavek MSp na vytvoření plně funkčního a moderního objektu justice.

Je přesvědčen, že pro uzavření dodatků č. 1 a č. 2 ke smlouvě o dílo splnil veškeré zákonné podmínky, neboť tento postup byl předem posvěcen ze strany odboru investičního a ekonomického MSp. KS v Brně byl jen účastníkem programu, jeho správcem bylo MSp. Oceňovat předem majetek, který měl teprve vzniknout a který v době sjednání dodatků neexistoval, není podle jeho názoru možné. Mimo to na takové oceňování neměl KS v Brně finanční prostředky. Technickým parametrům výstavby obžalovaný nerozumí, v tomto ohledu důvěřoval odborníkům, zejména technickému dozoru investora. Při realizaci výstavby jako takové byli ve věci vedle jeho osoby činní také Marie H., ředitelka soudní správy, a Jan L., vedoucí investičního a majetkového útvaru. K samotnému financování výstavby poznamenal, že po odsouhlasení vystavených faktur technickým dozorem investora a panem L. bylo MSp žádáno o uvolnění finančních prostředků. Po jejich převedení na účet soudu byly prostředky zasílány zhotoviteli. Konkrétní informace o zpoždění úhrad vystavených faktur nemá.

U hlavního líčení obžalovaný na své obhajobě setrval (č.l. 4035-4046, sv. 15), vyjádřil se k některým prováděným důkazům (zejm. č.l. 4077, 4079-4080, 4115, 4137-4138 a 4175, sv. 15), za součást jeho obhajoby možno bezesporu považovat i jeho závěrečnou řeč (č.l. 4342-4348, sv. 16).

Ve své podrobné výpovědi se omezil na svůj přednes a odmítl odpovídat na otázky soudu a stran. Zopakoval, že se necítí být vinným žádným trestným činem a v průběhu celé záležitosti výstavby JAB jednal v dobré víře a kategoricky vyloučil, že by se měl v souvislosti s naznačenou činností jakkoli obohatit či přispět k obohacení firmy IMOS. Se společností IMOS neměl žádné osobní vazby, konec konců tato byla

vybrána meziresortní komisí, na jejíž složení neměl v zásadě vliv. Veškeré kroky, jež se týkaly přípravy a zejména pak samotné realizace akce byly vždy činěny za souhlasu příslušného ministerstva, výjimkou nebylo ani uzavření dodatků č. 1 a 2 smlouvy o dílo. V tomto směru využití opce nikdo nerozporoval, s tímto postupem souhlasilo MSp, nebylo výhrad ze strany MF, KSZ v Brně či kohokoliv jiného. Jde-li o technické záležitosti, zdůraznil, že nemá vzdělání tohoto charakteru a v tomto ohledu spoléhal především na technický dozor, případně další zainteresované osoby. Ani od těchto nebylo v průběhu celé stavby ničeho negativního signalizováno. Je rovněž přesvědčen, že státu v daném případě žádná reálná škoda nevznikla, naopak zvoleným postupem byly ušetřeny nemalé prostředky, které by musely být vynaloženy pro případ zakonzervování rozestavěné části JAB, dalšího výběrového řízení pro stavbu SO 102, nového stavebního povolení, odkonzervování, velmi komplikované dostavby za situace, kdy byl v bezprostřední blízkosti zbudován úřad práce, atd.

Sub. B)

Ohledně uvedení obsahu svědeckých výpovědí zachoval soud I. stupně i v tomto případě, pro jistou přehlednost a neměnnost původní koncepce, s menšími výjimkami, chronologii řazení, jak byla užitá v obžalobě, potažmo v usnesení, jímž bylo trestní stíhání tehdy obviněného zastaveno. Zmínění tak postupně budou:

- zaměstnanci KS Brno (*Marie H., Jan L. a Ing. Zdeněk T.*),
- zaměstnanci MSp a MF (*Ing. Martin D., Ing. Zbyněk D., Ing. Arch. Pavel K., Ing. Antonín L., Ing. Michael M., Mgr. Ing. František S., Ph.D., Ing. Bohuslav S., Vlastimil V., Ing. Jarmila F. a Roman K.*),
- osoby spjaté se společností IMOS Brno, a.s. (*Ing. Eduard H., Ing. Milan K., Ing. Roman K., Ing. Zbyněk N. a Ing. Oldřich Š.*),
- jednatel společnosti PRODA, s.r.o. (*Ing. Pavel R.*), jednatel společnosti AIP, s.r.o. (*Ing. Petr K.*) a cenový manager společnosti ARCADIS Project Management, s.r.o. (*Jan K.*),
- členové a kontroloři Nejvyššího kontrolního úřadu (*Ing. Ludmila Č., Ing. Antonín M., Ing. Lenka N. a Ing. Vlasta Š.*),
- ředitel sekce veřejných zakázek Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (*Pavel H.*).

Marie H. (č.l. 228-248, sv. 1 a 4157-4175, sv. 15) vykonávala funkci ředitelky soudní správy a k problematice mimo jiné uvedla, že investiční záměr byl odůvodněn místní roztržitostí uvedených justičních složek a finanční náročností jejich provozu. Odhadovaná potřeba investičních prostředků byla stanovena jako násobek plánovaného obestavěného prostoru a ceny za 1m³ obestavěného prostoru dle předpisů MSp. Dle svědkyně muselo být zřejmé, že původně odhadovaná cena okolo

800 mil. Kč nebude konečná. K její úpravě návazně skutečně došlo, a to z několika důvodů: asi o 1/3 se zvýšil rozsah obestavěného prostoru (do objektu bylo zakomponováno oproti studii ještě OSZ Brno-venkov), byly zjištěny nepříznivé geologické podmínky na staveništi, v důsledku legislativních změn narostl předpokládaný počet zaměstnanců soudu asi o sto (mj. každý ze soudců měl mít svého asistenta), z územního a stavebního řízení vyplynuly požadavky hygieny a komunikačního napojení, včetně demolice na staveništi umístěných objektů, s čímž studie nekalkulovala a podobně. Nezanedbatelnou skutečností byl pak také inflační meziroční nárůst a zvýšení sazby daně z přidané hodnoty. K využití opce na výstavbu objektu SO 102 poznamenala, že opce bylo nutné podle ní využít, neboť čekáním na výsledek nového výběrového řízení by patrně došlo k posunu základové desky. Opce byla od začátku schválena ministerstvem a nebyly k ní výhrady. V průběhu realizace stavby byly příslušné souhlasy ministerstva rovněž investorem předem opatřovány a následně ministerstvem udělovány. Faktury, které byly k proplacení předloženy, nesly příznak správnosti provedených prací vyznačený vedoucím útvaru investic panem L. (prováděl kontrolu skutečné realizace fakturovaných prací) a technickým dozorem investora. Ekonomický útvar soudu žádal následně MSp o vydání tzv. limitky a k žádosti přiložil kopie příslušných faktur. Faktura mohla být proplacena až poté, co ministerstvo vystavilo limitku. Doplnila rovněž, že v případě státního zastupitelství bylo zabezpečení objektu nutné řešit jiným způsobem než v případě soudu a bylo finančně náročnější.

U hlavního líčení svědkyně velmi podrobně k záležitosti vypověděla obdobné a dodala, že jejím nástupcem ve funkci byl Ing. T. Dle jejího názoru nemohl nikdo z krajského soudu do tvorby ceny díla zasáhnout, neboť z jejich strany šly pouze návrhy a ty musely být příslušnými ministerstvy schváleny, případně se vracely s připomínkami, na které museli reagovat a zapracovat je. Navíc se věcí zabíralo hned několik odborů ministerstva. I výběrová komise měla jen jednoho zástupce soudu, který byl z logiky věci v menšině. Zopakovala také, že využití opčního práva bylo diskutováno, zejména proto, že se v mezidobí měnila právní úprava. Z tohoto titulu oslovili MSp, které si nechalo vypracovat právní názory a dospělo k závěru, že mají postupovat podle původní právní úpravy, tedy ministerstvem bylo jednoznačně sděleno, že formou opce mají pokračovat, konkrétní ceny uvedené v dodatcích č. 1 a 2 ke smlouvě o dílu tak vzešly z MSp. Z tohoto titulu také nedělali již žádnou „finanční kontrolu“ před uzavřením příslušných dodatků. Pokud, tak ji mělo udělat MSp jako správce programu, nikoliv KS Brno, který byl jen účastníkem řízení. Ohledně angažovanosti státních zastupitelství uvedla, že především tato měla eminentní zájem na vybudování objektu SO 102, v této souvislosti se tehdejší Krajský státní zástupce KS Brno JUDr. Petr C. účastnil i mnoha jednání. Dokonce si vzpomíná na jeden telefonát ze strany Vrchního státního zástupce Vrchního státního zastupitelství v Olomouci JUDr. I., který se o věc zajímal a žádal, aby v tomto směru byli aktivní a budova státního zastupitelství nebyla omezována. Svědkyně také sama v průběhu výstavby požadovala po panu L. - vedoucímu investic, aby zjistil, v jakých cenových relacích se pohybují obdobné stavby, přičemž ani v tomto ohledu nebyly zjištěny žádné odchylky. Ohledně účetních dokladů žádné nestandardnosti ze své pozice nezjistila, jde-li o jednotlivé položky, kterých bylo nepřeberné množství, věřili zejména technickému a stavebnímu dozoru, což byly fundované osoby, kontrola byla také možná podle stavebního deníku. Rozhodně nedošlo k tomu, že by částky na fakturách byly dodatečně navyšovány, ceny byly vždy v souladu s původní smlouvou, případně dodatky. Je pravdou, že nastala situace, kdy v určitém období došlo téměř

k pozastavení plateb IMOSu, ale jak na to bylo konkrétně reagováno, neví, řešilo to ministerstvo, ona u jednání nebyla. Jen poznamenala, že IMOS v průběhu celé doby výstavby neuplatnil žádnou smluvní pokutu či penále. Svědkyně ohledně vyhodnocení stavby jako celku vypověděla, že v rámci závěrečné zprávy nebylo nikým nic vytýkáno krajskému soudu, ani jeho pracovníkům, překvapilo ji, že „je z toho trestní stíhání“. Žádné výhrady neměl ani finanční úřad, který dělal namátkové kontroly. Pokud bylo něco vytýkáno, pak fakt, že nebyla dodržena splatnost faktur.

Jan L. (č.l. 249-269, sv. 1) působil na pozici vedoucího odboru investičního a správy budov. Předslal, že již v roce 1997 vydalo MSp pokyn k vypracování zadávacích podmínek pro výběr zhotovitele projektové dokumentace na výstavbu druhé soudní budovy v Brně. Dále, ve shodě s obžalovaným a svědkyní H., uvedl, že investiční záměr na realizaci JAB byl zpracován podle předpokládané kubatury objektu a ministerstvem stanovené ceny za metr krychlový obestavěného prostoru, nepostihoval však veškeré souvislosti spojené s budoucí výstavbou objektu. Po schválení investičního záměru ministerstvem a akceptaci podmínek zadávacího řízení z jeho strany (v souladu s příslušnými instrukcemi MSp) zahájil KS v Brně v roce 2004 zadávací řízení na výběr zhotovitele projektové dokumentace. Investiční záměr byl zaevidován v informačním systému ISPROFIN na částku asi 800 mil. Kč. Zejména v souvislosti se stavebním řízením ale byla zjištěna existence řady tzv. vynucených investic, s nimiž investiční záměr nepočítal: zejm. geologický průzkum, kanalizace, dobudování dopravní infrastruktury, parkoviště, chodníků, horkovodu, elektropřípojky a další. Podmínkou zhotovení projektové dokumentace bylo také zhotovení zadávací dokumentace pro výběrové řízení na výběr zhotovitele objektu a kontrolní rozpočet na jednotlivé části objektu SO 101 a SO 102. Na přelomu let 2005-2006 zahájil KS v Brně zadávací řízení na výběr zhotovitele celého objektu JAB. MSp následně s ohledem na nedostatek finančních prostředků udělilo KS v Brně pokyn ke změně vyhlášených podmínek zadávacího řízení a to tak, že bylo vyhlášeno zadávací řízení na zhotovitele objektu SO 101 a objektů souvisejících, s využitím práva opce na výstavbu objektu SO 102. Po skončení zadávacího řízení byla investičnímu odboru MSp zaslána veškerá dokumentace zadávacího řízení včetně návrhu smlouvy o dílo obsahující detailní rozpočet, harmonogram prací a platební kalendář, a návrhu financování prostřednictvím formulářů ISPROFIN. Po schválení průběhu zadávacího řízení a textu návrhu smlouvy o dílo vydalo ministerstvo tzv. rozhodnutí o účasti státního rozpočtu, kterým bylo garantováno financování této investiční akce. Až v tomto okamžiku mohl JUDr. P. jako předseda KS v Brně vydat rozhodnutí o výběru zhotovitele a s výhercem výběrového řízení podepsat příslušnou smlouvu o dílo. Tato byla k podpisu připravena ve znění, v němž byly zapracovány jednotlivé připomínky MSp. Jelikož byl objekt JAB projektován zejména v podzemní části jako jedna budova, vypuštěním realizace objektu SO 102 nastal problém s uzavřením stavební jámy. Zvažovány byly různé varianty řešení a po jednáních se zástupci ministerstva přistoupil KS v Brně k výstavbě dvou podzemních podlaží objektu SO 102, a to z již přidělených finančních prostředků na realizaci objektu SO 101, k čemuž využil opce sjednané ve smlouvě o dílo. Před tím, než obžalovaný podepsal dodatek č. 1 ke smlouvě o dílo, bylo využití opce, resp. využití tohoto způsobu zadání veřejné zakázky, předem schváleno investičním odborem MSp, současně bylo vydáno příslušné rozpočtové opatření na financování akce. Svědek upřesnil, že cena stanovená v dodatku č. 1 vycházela z návrhu realizační firmy, kontrolované technickým dozorem investora, schváleného investičním odborem MSp.

Ceny totožných položek u objektů SO 101 a SO 102 nemusely být shodné, neboť se nejednalo se o vícepráce, ale o nové stavební práce, mimo to mohl nastat vývoj cen a dílo mohlo být zhotovitelem realizováno prostřednictvím jiného subdodavatele. V případě realizace nadzemních podlaží objektu SO 102 předložil zhotovitel rozpočet, který se svou výší blížil kontrolnímu rozpočtu. Po kontrole ze strany stavebního dozoru byl ale tento rozpočet odmítnut jako vysoký. Následovala jednání za účasti zástupců KS v Brně, ministerstva a projektanta zaměřená na nalezení úspor a „prolevnění“ celé stavby. MSp mimo tato jednání zadalo zpracování nejméně dvou posudků, z nichž vyplynula možnost snížení ceny. Dodatek č. 2 ke smlouvě o dílo byl pak obžalovaným sjednán na takto stanovenou cenu. Celková cena objektu SO 102 byla podle svědka ve výsledku asi o 15% nižší než v kontrolním rozpočtu. Faktická realizace stavby byla započata v květnu 2006 a skončila kolaudací v dubnu 2009. V případě JAB činila cena 1m³ obestavěného prostoru asi 6.880,- Kč včetně 20% DPH.

Ve svém písemném vyjádření svědek zopakoval (č.l. 511, sv. 1), že v případě výstavby objektu SO 102 nelze porovnávat položkově ceny s objektem SO 101, jelikož práce na objektu SO 102 nebyly vícepracemi ve vztahu k objektu SO 101, ale stavebními pracemi zcela novými. KS v Brně pak postupoval striktně dle pokynů a v souladu se souhlasu udělenými mu ze strany MSp.

Ing. Zdeněk T. (č.l. 4098-4115, sv. 15), do léta 2011 působil u Okresního soudu ve Žďáru nad Sázavou, mj. také jako ředitel správy, 1.8.2011 nastoupil u KS v Brně, kde od 1.10. téhož roku byl jmenován ředitelem správy a ve funkci nastupoval po paní H., od 1.2.2016 je pak ředitelem odboru správy na Nejvyšším státním zastupitelství v Brně. V rozhodných letech tudíž neměl nic do činění s JAB a o záležitosti a trestním stíhání obžalovaného se dozvěděl v zásadě až po nástupu do funkce u krajského soudu, nicméně k problematice je schopen se vyjádřit s ohledem na své zkušenosti a znalost dostupných listin.

Obecně ze své pozice popsal postup při investičních akcích stavebního charakteru, včetně účasti MSp a MF s tím, že bez vědomí a schvalovacího procesu z jejich strany by nebylo možné vůbec takovéto akce realizovat, neboť by se nedostávalo financí. Šlo by jednoznačně o porušení rozpočtové kázně. Jde-li o případné navyšování ceny díla v průběhu realizace, k takovým situacím může docházet a byl to i případ JAB, kdy již v počáteční fázi byly zjištěny nové skutečnosti, které musely vést k navýšení ceny. Z materiálů také vyplývalo, že téměř od počátku byly zpožděny platby ve prospěch IMOS, jakožto zhotovitele. Firma avizovala, že za této situace bude muset „úvěrovat“. Žádné smlouvy tohoto typu ale v dokumentaci nenašel. Nemůže proto vyloučit ani vyvrátit, že došlo v průběhu realizace stavby k navýšení ceny díla z tohoto titulu.

Ze svého pohledu při studiu listin ohledně JAB neshledal nic nestandardního, a to jak z pozice projektanta, tak ekonomu. Nebylo nic, co by se vymykalo normálu. Pokud nastala změna, byla projednána a schválena ministerstvem. Také z hlediska využití opčního práva neshledal problému. Jediné, co dle jeho názoru neodpovídalo, bylo registrování stavby na sumu přibližně 805 mil. Kč, kdy bylo od počátku zřejmé, že za takový objem finančních prostředků se realizovat nedá.

Dále se svědek poměrně podrobně vyjádřil k „výhodnosti“ realizace stavby jako celku, tj. budovy SO 101 i 102, případně k zakonzervování po dobudování prvně zmíněné části. Ze všech pohledů bylo jednoznačně technicky i ekonomicky příznivější provést a dokončit stavbu kontinuálně jako celek.

Jde-li o tvorbu ceny díla či cenu obvyklou za něj, pak se u staveb tohoto typu zpravidla vychází ze srovnatelných nákladů u srovnatelných staveb, kdy se provádí propočet ceny na jeden obestavěný metr krychlový. V daném případě činila cena okolo 6.800,- Kč, přičemž jako srovnání mohl v té době sloužit justiční areál v Praze-Mičáncích, který byl realizován za přibližně 8.000,- Kč za uvedenou jednotku. I kdyby v případě JAB došlo následně k navýšení ceny například o 12%, pak má svědek za to, že při celkovém objemu to obžalovaný nemohl rozpoznat. Navíc vždy platí, že celá procedura podléhá schválení MSp, to provádí kontrolu, před podpisem smluv a jejich dodatků jsou ji návrhy smluvních ujednání zasílány a podobně.

Svědek uzavřel, že rozhodné písemnosti studoval poměrně podrobně, ale z žádných indicií nenabyl dojmu, že by zde měl být vztah obžalovaného ke společnosti IMOS, například, že by ve věci působil někdo z jeho příbuzných, známých, kamarádů, žádná taková vazby nebyla. Ani na soudě, kde je „šuška“, se ke svědkovi žádné takové informace nedostaly.

Ing. Martin D. (č.l. 305-313, sv. 1), od 1.9.2007 do ledna 2008 ředitel investičního odboru MSp, nebyl schopen blíže se k problematice vyjádřit s ohledem na krátkou dobu působení na MSp, neúčastnil se ani řešení záležitosti ohledně dodatků č. 1 a 2 smlouvy o dílo. Toliko vyslovil názor, že KS v Brně měl při jednáních ohledně výstavby JAB významnou míru subjektivity a byl přinejmenším stejně významným účastníkem procesu řízení a financování výstavby JAB. Byť konečné rozhodnutí o čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu přicházelo ze strany MSp, toto rozhodovalo na základě podkladů předložených KS v Brně.

Ing. Zbyněk D. (č.l. 277-287, sv. 1 a 4176-4195, sv. 15) vypověděl z pozice referenta investičního oddělení MSp, kdy potvrdil, že ministerstvo schvalovalo nejen smlouvu o dílo, ale i její jednotlivé dodatky. K tomu specifikoval, že nejprve byla kontrolována právní stránka ujednání právním oddělením odboru, poté bylo kontrolováno finanční zajištění projektu na oddělení investičním a nakonec ekonomické oddělení kontrolovalo limit na financování programu z hlediska státního rozpočtu a souladu s právním řádem. Požadavek na navyšování finančních prostředků byl ze strany MSp předán MF. Proplácení konkrétních faktur již bylo záležitostí KS v Brně, neboť po schválení smlouvy byl pro KS v Brně otevřen příslušný rozpočtový limit. Prioritně tak na ministerstvu bylo kontrolováno finanční krytí projektu, bez finančního zajištění totiž nebylo možno uzavírat příslušné dodatky ke smlouvě. K posouzení víceprací realizovaných na stavbě angažovalo MSp společnost ARCADIS. U nově stavěných objektů justice se předpokládá cena výstavby vypočítává podle ceny krychlového metru, případně na základě porovnání rozsahu podobných staveb. Výstavbu objektu státního zastupitelství v rámci JAB realizoval KS v Brně a nikoliv KSZ v Brně, neboť se jednalo o jednu akci pod patronátem KS v Brně.

U hlavního líčení svědek předeslal, že z hlediska schvalovacích procesů MSp ani s odstupem času nevidí nic nestandardního. Znovu popsal řešení výstavby JAB od právního oddělení, přes investiční oddělení, až po oddělení ekonomické, to vše za spolupůsobení MF. Také výběrové řízení, tj. veškeré postupy, schvalování soutěží, jejich průběh a navazující kroky, vše „procházel“ přes MSp, podléhalo schvalování, věc byla zpravidla předložena také MF, a teprve poté se vydávaly řídicí dokumenty a informoval se soud o výsledku. Až po výběru dodavatele nebo zhotovitele mohl krajský soud přistoupit k podpisu závazků, tj. konkrétních smluv, a k vlastní realizaci. Jedinou zvláštností celého projektu JAB bylo, s ohledem na finanční náročnost, kdy bylo rozhodnuto o výstavbě budovy soudů, využití institutu opčního práva na výstavbu budovy státních zastupitelství. Stanovisko MSp bylo takové, že využití opčního práva je možné a bez jeho souhlasu by dodatky č. 1 a 2 nebylo lze uzavřít. Uplatnění opce se jevilo být i obecně přínosným, neboť předpoklad byl ve vybudování areálu pro soudy i státní zastupitelství, v opačném případě by nastaly také zjevné technické problémy. Celková cena výstavby měla svůj vývoj, kdy na počátku se hovořilo o sumě 700 až 800 mil. Kč, po zpracování projekční ceny a vyhodnocení všech potřeb se cena dostala přibližně na 1,4 miliardy ve vztahu k soudní budově, což bylo také předmětem výběrového řízení, a následně se přistoupilo k využití opce na výstavbu budovy státního zastupitelství, což představovalo dalších asi 280 mil. Kč, tudíž celková cena se s vícepracemi dostala na přibližně 1,9 miliardy Kč. S ohledem na takovou částku do toho vstupovalo také MF, které jednotlivé kroky ohledně financí schvalovalo, a to na základě individuálně stanovených výdajů. Nejen smlouva a dílo, ale také její dodatky podléhaly schválení MSp a MF. Teprve po celé proceduře přistupoval soud k podpisu smlouvy či jejího dodatku. Přitom platí, že položkový rozpočet stavby bývá přílohou návrhu smlouvy, tedy rozpočet, který vzejde ze soutěže a je rozhodující přílohou nabídky zhotovitele, či jinak, jde o položkový rozpočet oceněný dodavatelem. Pokud by naznačená procedura nebyla dodržena a z procesu „vynecháno“ MSp, pak by soud sice mohl podepsat smlouvu, ale nemohl by čerpat žádné finanční prostředky. Nevybavuje si, že by v průběhu celé výstavby byly zásadní výtku vůči postupu KS Brno ve vztahu k realizaci výstavby JAB, nebylo vytýkáno, že by bylo jednáno protizákonně, nevhodně a podobně. Samozřejmě byly tlaky, aby se stavělo úsporně a dodržovaly se standardy, ale to byl obvyklý postup. Jakým způsobem bylo řešeno případné zpoždění plateb ve prospěch společnosti IMOS, již nedokáže specifikovat, žádné smluvní sankce ale ze strany IMOSu uplatněny nebyly. Uzavřel, že celá akce byla z jeho pohledu úspěšně dokončena a dokonce ani finanční kontrola, která navazovala na kontrolu po dokončení stavby (kontrola parametrů, věcných částí, ...), nenalezla žádná pochybení.

Ve vztahu k tehdejší pozici obžalovaného svědek vyslovil názor, že dotyčný sice fakticky podepsal předmětnou smlouvu o dílo a její dodatky, ale byl jednoznačně na konci pomyslného řetězce schvalovacího procesu na všech úrovních a zachoval v postupu vše, co měl. V žádném případě také nemohl rozpoznat případné navýšení „obvyklé ceny“, např. o 10-15%, i kdyby k němu hypoteticky došlo. Zároveň svědek absolutně z ničeho nenabyl dojem, že by měla existovat jakákoliv bližší vazba mezi firmou IMOS a obžalovaným.

Ing. Arch. Pavel K. (č.l. 316-326, sv. 1) vykonával funkci ředitele investičního odboru na MSp od podzimu 2008 do února 2009, následně do listopadu téhož roku

působil jako náměstek ekonomické sekce. Vypověděl, že v době nástupu do funkce oznámila společnost IMOS záměr dočasného přerušení stavby z důvodu projednání a schválení již provedených a předpokládaných víceprací v objemu asi 135 mil. Kč. Jelikož ministerstvo mělo zájem stavbu dokončit, zadalo společnosti ARCADIS zpracování znaleckého posudku na všechny zjištěné vícepráce a jeho projednání s dodavatelem. Navazovaly schůzky zástupců ministerstva, investora, zhotovitele a společnosti ARCADIS, jejichž vyústěním bylo uzavření dodatku ke smlouvě o dílo. Svědek připustil, že u víceprací již provedených nemohl být v mnoha případech prověřen jejich rozsah, jejich nezbytnost ani jejich správné zařazení. Doplnil rovněž, že vlastní financování výstavby měl na starosti ekonomický odbor ministerstva, který posoudil, zda příslušná faktura splňuje formální náležitosti a požadavky INSPROFIN, věcnou správnost faktury ale tento odbor neposuzoval. Stejně tak odsouhlasení MSp ve vztahu k uzavřené smlouvě o dílo či jejím dodatkům neznamená, že by investor, tedy KS v Brně, nenesl za jejich uzavření odpovědnost. Z obecného pohledu a vzhledem k narůstajícím nákladům bylo dokončení JAB považováno ministerstvem i vládou za prioritu, tato stavba byla proto jiným stavbám podle jeho názoru upřednostňována. K ceně 1m³ obestavěného prostoru poznamenal, že z pohledu příslušné instrukce ministerstva byla tato zřejmě splněna. Současně se domnívá, že dle tehdy platných instrukcí nebyl předseda soudu patrně povinen zadat znalecký posudek ke zjištění ceny stavby, neboť k dispozici byl rozpočet v INSPROFINU. Na druhou stranu nebylo podle něho neobvyklé, že v případě větších staveb se takové posudky zadat mohly, a to i na konkrétní části stavby. Má za to, že díky iniciativě ministerstva a spolupráci s externím odborným poradcem se podařilo cenu nárokovaných víceprací ve výši 135 mil. Kč ponížít asi o 24 mil. Kč.

Ing. Antonín L. (č.l. 328-336, sv. 1) od května 2005 do konce listopadu 2006 vykonával funkci ekonomického náměstka MSp, kdy řídil i ekonomický odbor. Prezentoval, že investiční záměr na výstavbu JAB byl zpracován KS v Brně podle parametrů stanovených Programem na obnovu a rozvoj materiálně technické základny regionální justice. Podán byl asi v roce 2003 a zpracován byl na částku okolo 800 mil. Kč. Zmíněný program stanovoval podmínky, za kterých, a do jaké maximální výše, bylo možno čerpat finanční prostředky ministerstva na jednotlivé investiční akce. Mimo jiné zde byla stanovena také maximální cena za 1m³ obestavěného prostoru. Justiční složky byly při pořizování investičního majetku povinny podle podmínek programu postupovat. Jelikož nedisponovaly finančními prostředky na zpracování investičních záměrů formou podrobných studií, skutečné náklady na výstavbu se tak od těch stanovených v investičním záměru mohly mnohdy výrazně lišit. Dále svědek popsal podrobnosti ke schvalovacímu procesu ze strany MSp, jenž vyústil v uzavření smlouvy o dílo mezi KS v Brně a zhotovitelem stavby. Ve vztahu k využití sjednané opce obecně doplnil, že tehdy platná právní úprava využití opce umožňovala, proto také MSp proti využití opce námitky nemělo, byť povinnost opce využít stanovena nikde nebyla. Má za to, že bylo v obecné rovině opcí možné využít za předpokladu, že nabídkové ceny zhotovitele byly stejné či nižší v porovnání s původně nastavenými cenami. Pokud byly nabídkové ceny vyšší, pak měl investor provést nové řádné výběrové řízení. O financování výstavby JAB nemá svědek bližších informací, jelikož v té době již na ministerstvu nepůsobil.

Ing. Michael M. (č.l. 338-348, sv. 1 a 4221-4242, sv. 15) tehdy působil na MSp jako ředitel investičního odboru a mimo jiné se zabýval koncepcí rozvoje materiálně

technické základy justice a vězeňství. Jednou z akcí v tomto programu byla výstavba JAB. Investiční záměr na jeho výstavbu byl původně zaregistrován na částku okolo 800 mil. Kč, ale zpracovaná projektová dokumentace následně prokázala potřebu mnohem vyšších nákladů, které dosahovaly asi 2 miliard Kč. Z toho důvodu bylo dílo rozděleno na dvě části: SO 101 a SO 102. Ve vyhlášeném výběrovém řízení na zhotovitele stavby uspěla s částkou okolo 1,5 miliardy Kč společnost IMOS. Formou schvalovacího procesu byl zajištěn souhlas s použitím prostředků státního rozpočtu, v návaznosti pak uzavřena smlouva o dílo, v jejímž rámci byla sjednána opce na rozšíření původního předmětu plnění - výstavba objektu státního zastupitelství. V roce 2006 byly ze strany ministerstva kráceny finanční prostředky na veškeré investiční akce resortu, v důsledku čehož bylo přehodnocováno i využití finančních prostředků na výstavbu JAB. Ministerstvo navrhlo řadu úsporných opatření. S výstavbou objektu SO 102 nakonec souhlasilo, ale za předpokladu, že budou využity veškeré možnosti úspor a bude současně dojednáno rozložení financování stavby až do roku 2009. Jde-li o částku za výstavbu objektu SO 102, byla tato podle svědka sjednána mezi investorem (KS Brno) a zhotovitelem (IMOS). Ministerstvo obdrželo návrh příslušného dodatku č. 1 a 2 smlouvy o dílo, tyto po formální stránce posoudilo a zhodnotilo, zda vyčíslené finanční prostředky jsou v možnostech státního rozpočtu: sjednání dodatku č. 1 bylo vyhodnoceno jako nutnost k dobudování areálu, dodatek č. 2 však znamenal významný zásah do rozpočtu ministerstva. Svědek doplnil, že souhlas k uzavření dodatků č. 1 a č. 2 ke smlouvě o dílo vydával z titulu splnění náležitostí v rámci programového financování. Zopakoval, že tvorba ceny obsažená v dodatcích nebyla předmětem posuzování ze strany MSp. Doplnil, že obecně MSp neřeší detaily staveb, neboť toto je v plné gesci investora, v tomto případě KS v Brně. Kontrola financování stavby ze strany MSp nebyla prováděna, neboť finanční kontrolu byl ze zákona povinen provádět krajský soud. Kontrola technického dodržování standardů stavby a koncepčnosti záměru probíhala formou účasti pracovníků investičního oddělení MSp na tzv. kontrolních dnech. Na dotaz, zda je svědkovi známo, že by nedostatek finančních prostředků ze strany ministerstva na profinancování výstavby JAB byl ze strany společnosti IMOS řešen formou jí čerpaných úvěrů, uvedl, že o této skutečnosti ví, jelikož pokud stavební firma čeká na platby, předpokládá se, že využije úvěru. K posunutí plateb ze strany ministerstva skutečně došlo, nicméně svědek nemá informace, jak situaci konkrétně řešil s dodavatelem investor. Ministerstvo v tomto případě pouze schvalovalo a posuzovalo částku tak, aby byla v možnostech státního rozpočtu. Úloha MSp tak byla pouze metodická a kontrolní.

V řízení před soudem svědek upřesnil, že na výše uvedeném pozici působil jen do června 2007, jako referent pak ještě do konce září téhož roku, kdy z MSp odešel. Vedle investičního a právního odboru měl nemalého významu, při rozhodování o naznačené problematice, také odbor ekonomický, který s vazbou na MF především posuzoval, zda jsou dodrženy závazně stanovené parametry, tzn. jestli stavby skutečně stojí tolik peněz, kolik má jako celek stát. Za působení svědka na ministerstvu si nevybavuje, že by byly ve vztahu k realizaci JAB zásadní výhrady. Připustil, že mohly být shledány některé nedostatky, jak o nich hovoří kontroly finančního úřadu či zpráva ÚHOS, nicméně až do doby předvolání na policii si nedokázal představit, že by záležitost měla mít trestněprávní rozměr. Je pravdou, že důvodně bylo vytýkáno zpoždění plateb pro zhotovitele, protože ministerstvo nemělo dostatek finančních prostředků. Ze strany zhotovitele navíc padla zmínka o možném uplatnění sankcí, ač k tomu fakticky nedošlo. Zřejmě z toho důvodu došlo

pravděpodobně k položkovému navýšení cen u objektu SO 102 oproti SO 101, tedy šlo o jakousi kompenzaci, že bude posečkáno s platbami na pozdější dobu. S tímto stavem bylo ministerstvo seznámeno a ani proti tomu nebylo ničeho namítáno, neboť stavba mohla pokračovat a nemusela se řešit otázka případného úvěru, či jiného financování, ze strany IMOS. Svědek je také názoru, že není možné v tomto případě hovořit o pojmu obvyklá cena, neboť s touto není kalkulováno, nezmiňuje ji ani investiční pořádek. Samozřejmě v tomto ohledu existují metodické pomůcky a standardy ohledně cen, ovšem při jejich užití by cena byla vyšší, než smluvená, jelikož tato vycházela z ceny vysoutěžené a ta byla nižší, než bylo původně projektováno.

Jde-li o využití opčního práva, pak s tímto institutem bylo počítáno od samotného začátku, jelikož záměr spočíval v tom, že stavba pro soudy i státní zastupitelství bude tvořit jeden celek, pouze bude realizována ve dvou etapách, tudíž šlo o pouhý mechanismus, jak docílit původního koncepčního záměru. MSp i MF vůči využití opčního práva nic nenamítaly, samozřejmě při předpokladu, že budou hledány možné úspory. Bylo zvažováno více variant, nicméně zakonzervování započaté stavby bylo vyhodnoceno jako nejméně výhodné, protože by s tím byly spojeny nejen náklady na zakonzervování a posléze na pokračování ve stavbě, ale současně by část brněnské justice nadále sídlila v nevyhovujících prostorech. Tento postup by byl určitě dražší, než výše naznačená finanční kompenzace, jež byla zřejmě užitá jako určitá náhrada za prodlevy v platbách.

Ohledně KSZ v Brně svědek poznamenal, že na všech jednáních, na která byl zván tehdejší krajský státní zástupce JUDr. C., jmenovaný vždy požadoval, aby se také budova státního zastupitelství dostavěla, měli na tom velký zájem. Proběhlo dokonce jednání u samotného ministra JUDr. Pospíšila, kde bylo garantováno ze strany MSp, že je zájem na dostavbě areálu tak, jak bylo původně plánováno.

Ze všech informací, které svědek tehdy měl, v žádném případě nenabyl dojmu, že by existoval bližší vztah obžalovaného a společnosti IMOS. Tato firma vyhrála výběrové řízení, jež bylo nastaveno tak, že mohl vyhrát každý. Nadto IMOS nebyla neznámým subjektem a svědek ji znal již z dřívější činnosti, například z výstavby objektu pro Nejvyšší správní soud.

Mgr. Ing. František S., Ph.D. (č.l. 349-360, sv. 1 a 4116-4143, sv. 15), od září 2006 do počátku roku 2009 ekonomický náměstek MSp, uvedl, že jeho hlavním úkolem ve vztahu k výstavbě JAB bylo zabezpečení financování akce, přičemž v roce 2007 došlo k neočekávanému snížení rozpočtu ministerstva. Výstavba budovy státního zastupitelství (SO 102) návazně musela být a také byla odsouhlasena před realizací ze strany MF. Svědek zdůraznil, že MSp prostřednictvím smluvně sjednané společnosti ARCADIS při realizaci stavby našlo možné úspory. Další možné kroky MSp byly ale s ohledem na existenci smlouvy o dílo a platnou projektovou dokumentaci poměrně omezené. Zdůraznil, že dodatky č. 1 a 2 ke smlouvě o dílo byly uzavřeny mezi investorem a zhotovitelem, s tím, že dle všech vyjádření, což byla informace investičního odboru MSp, odpovídala cena díla jeho rozsahu. Obecně také uvedl, že finanční prostředky byly ministerstvem ve prospěch KS v Brně uvolňovány na základě faktur odsouhlasených investorem, v rozmezí schválených limitů.

U hlavního líčení svědek na své výpovědi setrval a upřesnil, že s problematikou JAB se seznámil až v momentu, kdy bylo vše soutěžené, podepsané, tudíž na pořadu byla samotná výstavba a její průběžné financování. Z hlediska peněz, neboť šlo o velmi nákladný projekt, se průběžně řešila otázka možného zlevnění, byla snaha ministerstva oddálit platby a podobně. K dodatům č. 1 a 2 ke smlouvě o dílo se již blíže vyjádřit nemůže, nicméně před jejich podpisem jejich obsah znal i ministr. Současně existoval velmi silný požadavek KSZ v Brně na dostavbu části pro státní zastupitelství, v čemž se aktivně angažoval JUDr. C., který záležitost podporoval a prosazoval zejména u tehdejšího ministra. Dotyčný byl také proti, aby se budova státního zastupitelství zmenšila o jedno patro. S ohledem na nedostatek financí se zaobírali různými možnostmi, avšak nakonec se neekonomičtější a neefektivnější, zdála být varianta původního záměru, že budou najednou postaveny budovy jak pro soudy, tak pro zastupitelství. Nebylo žádných námitek ani proti využití opčního práva, zabývalo se tím právní oddělení, pro posouzení byli dokonce přibráni externí právníci, šlo to i přes poradu vedení, tedy včetně ministra. Obecně má svědek za to, že kontrolní činnost MSp ohledně realizace JAB byla nadstandardní.

Pokud jde o tvorbu cen, o pojem obvyklá cena a podobně, pak svědek poznamenal, že se vycházelo z toho, jak se staví obdobné stavby a cena se přepočítávala na jeden metr krychlový. Šlo pouze o jakési hrubé představy a odhady, které se v rámci realizace mnohdy lišily. To však bylo v kompetenci odborníků, nikoliv jeho. Podstatou bylo zachování rozpočtového rámce.

Ve vztahu k tehdejší pozici obžalovaného vyslovil svědek názor, že celá věc je špatně nastavená, neboť předsedové soudů s ohledem na své vzdělání a zkušenosti by neměli řešit investiční akce, faktury, provozní výdaje a podobně. Dodal také, že investor, v daném případě KS v Brně, byl odpovědný za položky rozpočtu, ale v tom smyslu, že nemohl přesáhnout limity ISPROFIN.

Ing. Bohuslav S. (č.l. 288-296, sv. 1), referent investičního odboru, mimo jiné vypověděl, že investorem stavby JAB byl KS v Brně, který MSp předkládal materiály k přípravě i samotné realizaci stavby. Během realizace došlo k několika změnám stanovení výdajů vydávaných ekonomickým odborem ministerstva (dříve „rozhodnutí o účasti státního rozpočtu“). Jelikož v rozpočtu ministerstva chyběly peníze, docházelo ke zpoždění plateb, bližší podrobnosti k této otázce si však pro časový odstup již nevybavil. Potvrdil dále, že dodatek č. 2 ke smlouvě o dílo na realizaci objektu JAB byl obžalovaným sjednán až po odsouhlasení ze strany MSp. Výstavba objektů SO 101 a SO 102 byla podle svědka ministerstvem považována za jednu investiční akci, která byla ukončena schválením závěrečného vyhodnocení ze strany ministerstva, v jehož rámci byla konstatována úspora finančních prostředků.

Vlastimil V. (č.l. 298-304, sv. 1) předeslal, že byl na MSp jedinou autorizovanou osobou vykonávající převážně stavebně technický dozor při výstavbě objektů justice (soudy, státní zastupitelství, věznice), zabýval se také schvalováním investičních záměrů, účastnil se výběrových řízení, kontrolních dnů a závěrečných vyhodnocení. V případě výstavby JAB upřesnil, že akce začala naplánováním stavby za původní částku asi 700 mil. Kč. Osobně schválit tento investiční záměr odmítl, jelikož

předpokládal, že reálná cena jeho výstavby bude činit asi 2 miliardy Kč. Investiční záměr schvaloval proto Ing. P., poté výstavbu JAB opět „převzal“ svědek. Na začátku navrhoval, aby akce byla zrušena, neboť scházelo její finanční krytí. Stavba se nicméně rozeběhla a získala od MF finanční krytí ve výši 1,4 miliardy Kč. Objekt SO 102 musel být podle svědka vystavěn, neboť oba objekty SO 101 a SO 102 byly vzájemně propojené. Potvrdil také, že MSp schvalovalo předem smlouvu o dílo i dodatky k ní, až poté byly dokumenty podepisovány ze strany KS v Brně. Z titulu své funkce nebyl svědek informován o případném navyšování ceny objektu SO 102 o náklady na straně zhotovitele z důvodu jím čerpaných úvěrů na výstavbu objektu.

Ing. Jarmila F. (č.l. 364-370, sv. 1) a **Roman K.** (č.l. 371-376, sv. 1), referenti ministerstva financí, již nesdělili k věci významnějších faktů. Bylo zmíněno, že v ISPROFINU byla výstavba JAB zaregistrována v roce 2005. Celá akce nebyla jen prioritou MSp, ale i vlády, která o záležitosti několikrát jednala a v této souvislosti vydala nejméně 5 usnesení. Svědkům není známo, že by v rámci realizace mělo dojít ke zpoždování plateb zhotoviteli, ani jak byla tato situace případně řešena.

Ing. Eduard H. (č.l. 483-488, sv. 1) ve firmě IMOS Brno, a.s., pracoval jako obchodní ředitel a jeho náplní práce je zejména získávání zakázek od veřejných zadavatelů. K zahájení stavby JAB společností IMOS došlo v červnu 2006, kdy platební podmínky zakázky byly z podmínek veřejné soutěže převzaty do smlouvy o dílo, uzavřené po odsouhlasení ze strany MSp. Součástí smlouvy o dílo byla i opce na výstavbu objektu SO 102 - budovy státního zastupitelství. Při realizaci objektu SO 101 byla vybudována jáma a zvažovány dvě možnosti: její rozdělení na dvě části a zakonzervování části zatím pro stavbu objektu SO 102 nevyužité či vybudování podzemní části objektu SO 102. Po jednáních v tomto směru a udělení souhlasu ze strany MSp bylo přistoupeno k vybudování podzemní části objektu SO 102. Tuto část výstavby svědek označil za nové stavební práce. Doplnil, že není známo, že by se v cenách uvedených v dodatku č. 1 promítly zvláštní platební podmínky vyplývající z posunutí doby splatnosti faktur. Po dalších jednáních mezi investorem a MSp bylo přistoupeno k dokončení výstavby objektu SO 102 a tedy uzavření dodatku č. 2 ke smlouvě o dílo. Svědek výslovně uvedl, že k tvorbě ceny díla dle dodatků č. 1 a 2 ke smlouvě o dílo není schopen se vyjádřit, nemá ani informace o případném posunutí (prodloužení) splatnosti vystavovaných faktur. Má však za to, jelikož byl zhotovitel dopředu investorem o financování stavby informován (v takových případech zadavatel dopředu určí platební podmínky), nebyl důvod pro navyšování ceny díla.

Ing. Milan K. (č.l. 476-481, sv. 1), ředitel závodu pozemního stavitelství Brno, obdobně uvedl, že při realizaci objektu SO 101 bylo zjištěno, že je nutné vybudovat také spodní stavbu pro objekt SO 102 tak, aby nedošlo ke vzniku zbytečných vícenákladů. Jelikož na výstavbu nadzemní části objektu SO 102 scházely finanční prostředky, do ceny nadzemní části objektu SO 102 byly zakalkulovány úroky za prodlouženou splatnost faktur. Výše úroku byla podle svědka primárně ovlivněna sdělením pana L. o tom, kolik finančních prostředků na stavbu bude mít krajský soud v ten který okamžik k dispozici. Navýšení pak bylo promítnuto do jednotlivých rozpočtových cen položek objektu SO 101 a SO 102.

Technický ředitel společnosti **Ing. Roman K.** (č.l. 464-469, sv. 1), jehož pracovní náplní bylo také zajišťování zpracování cenových nabídek do výběrových řízení (soutěží), k problematice poznamenal, že v případě JAB proběhlo zpracování cenové nabídky standardně, s využitím subdodavatelských nabídek. Nabízená cena byla zpracována v souladu s obchodními podmínkami smlouvy o dílo. O konkrétním průběhu výstavby JAB a jeho financování nemá konkrétní informace. Nacenení díla dle dodatku č. 1 a dodatku č. 2 ke smlouvě o dílo proběhlo opět standardně, dle požadavků obchodního úseku. K dotazům ohledně navýšení cen konkrétních položek díla SO 102 (zejm. ocelové výztuže, dveře, elektroinstalace, kabelový žlab, strukturovaná kabeláž) oproti cenám sjednaným ve smlouvě o dílo nebyl schopen se vyjádřit a obecně je přisoudil aktualizaci, tedy navýšení cen.

Ing. Zbyněk N. (č.l. 471-475, sv. 1) za rozpočtové oddělení téže firmy uvedl, že požadavky na tvorbu cenových nabídek do výběrových řízení přijímá z obchodního oddělení, kdy při kalkulaci je standardně pracováno s požadavky zadávací dokumentace včetně její technické a projektové části, jakož i s dodatečně získanými informacemi. Obdržené výkazy výměr jsou oceňovány nabídkami subdodavatelů a korigovány reálnými cenami na trhu. Součástí kalkulace je zpracování časových plánů výstavby a platebních kalendářů. V případě JAB, a to jak objektu SO 101, tak i SO 102, svědek podle svého vyjádření postupoval standardně, dle zadávacích podmínek veřejné zakázky. Podrobnosti k případu si pro značný časový odstup již nevybavil. Svědek dále nebyl schopen potvrdit ani vyvrátit, zda v případě nacenení objektu SO 102 dle dodatku č. 2 ke smlouvě o dílo zohledňovala cena navýšení z důvodu čerpání úvěrů ze strany zhotovitele stavby či nikoliv.

Předseda představenstva společnosti IMOS **Ing. Oldřich Š.** (č.l. 490-496, sv. 1) vypověděl, že firma uspěla ve výběrovém řízení na zhotovitele JAB a do následně sjednané smlouvy o dílo byla zakomponována také opce na budoucí realizaci výstavby objektu SO 102. V průběhu realizace objektu SO 101 byl zhotovitel osloven investorem v rámci jednacího řízení bez uveřejnění s požadavkem na nacenení objektu SO 102, nejprve jeho podzemní části a návazně stavby celé. Na základě tohoto byly následně uzavřeny dodatky č. 1 a 2 ke smlouvě o dílo. Cenovou kalkulaci na objekt SO 102 nebyl svědek schopen blíže popsat, stanovilo ji technické oddělení pod vedením Ing. K. Svědek připustil, že ze strany investora byl vysloven požadavek na prodloužení splatnosti faktur, bližší okolnosti, zejména případný odraz na tvorbu cen si však nevybavil. Zmínil toliko, že platby probíhaly na základě dílčích prostavěností odsouhlasených investorem a technickým dozorem, dle smlouvy o dílo a jejich dodatků. Ke konkrétním případům zjištěného navýšení cen v dodatcích č. 1 a 2 oproti cenám ve smlouvě o dílo se nebyl schopen vyjádřit.

Ing. Pavel R. (č.l. 270-275, sv. 1 a 4198-4211, sv. 15), jednatel PRODA, s.r.o., předeslal, že firma vykonávala technický dozor investora při výstavbě JAB po úspěšném výběrovém řízení a sjednání mandátní smlouvy. PRODA nemohla ze své pozice ovlivňovat fakturační ceny, revizi výkazu výměr nicméně prováděla pravidelně. Výkon technického dozoru investora byl ukončen ke dni 4.5.2009. V průběhu stavby probíhaly tzv. kontrolní dny, mimo jiné za účasti jeho a zástupců KS v Brně (L., JUDr. P., H.). Veškeré technickým dozorem zjištěné závady či nedostatky byly zaznamenávány do stavebního deníku, případně do zápisů

z kontrolních dnů. Mimo to byly nastalé problémy a také postupy při jednání s dodavatelem a projektantem řešeny mezi svědkem a panem L. na neformálních schůzkách, z nichž nebyly pořizovány zápisy. Svědek upřesnil, že pojem objekt SO 102 je objekt státního zastupitelství, vymezený kategoricky vlastním půdorysem od pilotáže základů až po střechu. Byl napojen na veškeré sítě objektu SO 101. K objektu SO 101 pak byly přiřazeny zpevněné plochy, venkovní přípojky, napojení komunikací, parkoviště, oplocení atd. Jen zakonzervování stavby, pokud by se nerealizovala budova státního zastupitelství, svědek z finančního hlediska odhadl na 15 až 20 mil. Kč, což vyplývalo z podkladů projektanta a dodavatele. Odkonzervování a následující by znamenalo další náklady.

U hlavního líčení svědek zdůraznil, že po celou dobu výkonu stavebně technického dozoru při výstavbě JAB neshledal žádné podstatné nedostatky, drobné záležitosti byly řešeny prakticky ihned se zhotovitelem. Nepřišel na žádné nesrovnalosti, nadsazené ceny, neodvedené práce a podobně. Co se tedy týče peněz z rozpočtu, byly „zasloužené“. Toto nebylo možné obejít nebo nadsadit, protože by se na to přišlo, nestalo se, že by někdo prosadil cokoliv, co by nebylo v souladu s projektem nebo by bylo dokonce zbytečné. Samotné ceny mohl svědek (resp. PRODA) ovlivnit toliko z hlediska množství materiálu a práce, jinak ceny vyplývaly z dohody mezi investorem a dodavatelem. Osobně neshledal, že by některé položky u budovy státního zastupitelství byly nadsazené. Navíc oba rozpočty byly zpracovány dle ceníku Ústavu racionalizace ve stavebnictví Praha. Následná kontrola pak byla již jen namátková.

Z technického pohledu svědek považoval stavbu za jeden celek, když základní stavební jáma byla jedna a měla sloužit pro zbudování budovy soudů, ale i státního zastupitelství. V případě, že by došlo k pozastavení prací, představovalo by to značné náklady za zabezpečení jámy, dále na údržbu, v návaznosti na demontáž, v neposlední řadě na novou montáž zařízení vedle již postavené vysoké budovy. Vznikly by také následné problémy s parkovištěm, příjezdovými komunikacemi. Rovněž nové stavební řízení by pravděpodobně trvalo mnoho měsíců. Dodal také, že před podepsáním dodatků k výstavbě budovy SO 102 nepadlo, že by tuto stavbu realizoval jiný dodavatel, protože podle názoru všech zúčastněných na kontrolních dnech by to byl absolutní nesmysl.

Ing. Petr K. (č.l. 451-456, sv. 1 a 4260-4265, sv. 15), jednatel společnosti AIP, s.r.o., potvrdil, že firma byla v únoru 2007 smluvně sjednána ze strany MSp k realizaci inženýrské činnosti - ke kontrole projektové dokumentace a rozpočtu stavby JAB zpracovaného generálním dodavatelem, s cílem najít možné úspory. Posouzení se týkalo výstavby objektu SO 101, ale nešlo o přímé posuzování na staveništi, nýbrž o kancelářskou práci realizovanou na základě předložených podkladů. Návrhy úspor byly nalezeny, svědek ale neví, zda a jak byly fakticky uplatněny.

V řízení před soudem již svědek nebyl schopen vypovědět dalších detailů.

Jan K. (č.l. 444-450, sv. 1) působil jako cost manager ve firmě ARCADIS Project Management, s.r.o., přičemž v rozhodném období dostal na starost zakázku MSp,

kteřá se týkala posouzení vícenákladů na stavbu JAB. Bylo zjištěno, že celková výše vícenákladů tvořila asi 5% z celkového objemu nákladů na výstavbu areálu, což nebylo nic neobvyklého u staveb tohoto typu. Konečná cena byla srovnatelná s cenami podobných staveb, což svědek může porovnat s ohledem na svou praxi, šlo obecně o cenu reálnou.

Ing. Ludmila Č. (č.l. 390-401, sv. 1), kontrolorka NKÚ, se podílela na kontrole ve vztahu ke stavbě JAB, která probíhala od září 2007 do března 2008. Po provedení interního auditu bylo ve vztahu k objektu SO 102, že byl realizován v době, kdy MSp mělo problém s jeho financováním a zvažovalo se: nedostavět nebo rozvolnit tempo výstavby s dopadem na zvýšení nákladů, a to z titulu úvěrování dodavatelem. Ve vztahu k zakonzervování stavby interní audit konstatoval, že tato varianta by byla nehospodárná, nicméně možné snížení nákladů u objektu SO 102 činilo asi 41 mil. Kč. Obecně dodala, že u objektu SO 102 byly zjištěny u stejných položek vyšší ceny než u objektu SO 101.

Ing. Antonín M. (č.l. 402-416, sv. 1), člen NKÚ, se rovněž vyjádřil ke kontrolním závěrům týkajícím se JAB, které byly uvedeny v kontrolním protokolu. V této souvislosti mimo jiné zopakoval, že kontrolní závěr NKÚ neobsahuje ve věci opčního práva výslovné stanovisko, že by jeho využitím došlo k porušení zákona. Problémem podle NKÚ v souvislosti s použitou opcí byla absence predikovaného finančního objemu této opce v původním zadávacím řízení. NKÚ proto nebyl schopen jednoznačně posoudit přiměřenost či nepřiměřenost této opce, byť indicie o porušení zákona o veřejných zakázkách zde byly. Dále potvrdil, že kontrolou zjištěné navýšení jednotkových cen jednotlivých položek u objektu SO 102 oproti objektu SO 101 bylo vyšší, než by odpovídalo požadovanému navýšení ceny díla z důvodu úvěrového zatížení zhotovitele stavby (mělo se jednat o asi 14,9 mil. Kč). Konkrétně bylo navýšení zjištěno ve výši okolo 15%. Závěrem vyslovil názor, že výstavba JAB nebyla vedena nejehospodárnějším způsobem. Kontrolou nebylo zjištěno, že by finanční prostředky byly užity k jinému nežli deklarovanému účelu a současně vznikly potřebné justiční objekty, je ale otázkou, zda bylo pro jejich vznik nezbytné vynaložit takový objem finančních prostředků. Pochybení svědek shledává jak na straně MSp, tak KS v Brně.

Ing. Lenka N. (č.l. 417-428, sv. 1) a **Ing. Vlasta Š.** (č.l. 429-443, sv. 1), kontrolorky NKÚ, povětšinou odkázaly na písemné materiály týkající se předmětné kontroly a k věci dalších relevantních údajů, nad rámec vyplývající ze závěrečné zprávy, jakož i výpovědí svědků Ing. Č. a Ing. M., nevedly.

Pavel H. (č.l. 377-383, sv. 1), ředitel sekce veřejných zakázek ÚOHS, potvrdil, že ve věci výstavby JAB bylo vedeno správní řízení, jehož výsledkem vylo rozhodnutí ze dne 6.1.2009, č.j. S291/2008VZ-23912/2008/510/če. K problematice vypověděl, že dle ÚOHS nebyl KS v Brně oprávněn pro výstavbu objektu SO 102 využít opce, jejíž zadání si vyhradil v rámci původního zadávacího řízení. Stěžejním právním problémem byla účinnost legislativní změny, k níž v mezidobí došlo. Podle původní právní úpravy nebylo využití opce patrně zakázáno, nicméně nová právní úprava využití opce za uvedených podmínek nepřipouštěla. Otázkou tak bylo, zda je pro

aplikaci opce rozhodný právní stav v době vyhrazení si (vzniku) opčního práva či zda je rozhodný stav až v době jejího využití. ÚOHS se přiklonil ke druhému názoru a KS v Brně proto za „nesprávné“ využití opce uložil sankci ve výši 200 tis. Kč. ÚOHS měl za to, že KS v Brně měl pro realizaci výstavby objektu SO 102 zadat nové výběrové řízení a podmínky výstavby SO 102 nově vysoutěžít. V tomto směru je podle svědka zcela nerozhodné, zda KS v Brně jednal v tomto případě na něčí pokyn či nikoliv, neboť ve smyslu zákona o veřejných zakázkách byl pouze on zadavatelem nesoucím veškerou odpovědnost. Postup konkrétních fyzických osob nebyl ze strany ÚOHS zkoumán, stejně tak ani případné předražení zakázky JAB jako takové. Rozhodnutí ÚOHS bylo následně potvrzeno jak druhostupňovým rozhodnutím předsedy ÚOHS, tak i rozhodnutím soudním o podané správní žalobě.

Procesní poznámka

Z výše uvedeného se podává, že v rámci hlavního líčení byli osobně slyšeni svědci Marie H., Ing. Zdeněk T., Ing. Zbyněk D., Ing. Michael M., Mgr. Ing. František S., Ph.D., Ing. Pavel R. a Ing. Petr K. U ostatních byly podle § 211 odst. 1 tr.ř., tj. za souhlasu státní zástupkyně a obžalovaného, čteny protokoly o výslechu svědků opatřené v přípravném řízení (č.l. 4077-4080, 4115-4116 a 4197, sv. 15).

V závěru hlavního líčení, zejména s ohledem na penzum opatřených důkazů, které se jeví být dostatečnými pro meritorní rozhodnutí, bylo rozhodnuto o upuštění od výslechu svědků Ivany H. a JUDr. Petra C. a zároveň byl zamítnut návrh na výslech svědka JUDr. Jiřího Pospíšila (č.l. 4295, sv. 15). Soud v tomto ohledu dospěl k závěru, že jejich osobní výslech by s velkou pravděpodobností nového světla do případu nevněsl.

Sub. C)

Listiny byly v rámci hlavního líčení předloženy stranám k nahlédnutí podle § 213 odst. 1 tr.ř. (č.l. 4288-4294, sv. 15), když šlo o kompletní spis Krajského soudu v Ostravě 31T 1/2014, včetně příloh, a v něm nacházející se procesně využitelné listinné důkazy. Státní zástupkyně nenavrhla čtení žádné listiny, k návrhu obžalovaného (č.l. 4272, sv. 15) bylo v intencích § 213 odst. 2 tr.ř. čteno 11 položek (č.l. 4294, sv. 15).

Jde-li o jmenovitý výčet listin, pak jimi především jsou:

svazek 1

usnesení Ústavního soudu ČR sp.zn. IV.ÚS 4606/12, č.l. 61-64,

sdělení ČNB ze dne 25.2.2013, č.l. 122-123,

sdělení Crédit Agricole Corporate & Investment Bank ze dne 14.3.2013, č.l. 126,

sdělení ČNB ze dne 17.4.2013 s přílohou, č.l. 133-151,

materiály předložené obv. JUDr. J.P., č.l. 169-179, 190-203, 216-227,
sdělení MSp ČR ze dne 12.12.2006 adresované KS v Brně, č.l. 362,
sdělení MSp ČR ze dne 6.11.2006 adresované KS v Brně, č.l. 363,
materiál „Požadavky a návrhy na snížení investičních nákladů projektu Justičního areálu
Brno - SO 101 Městský soud v Brně“, č.l. 457-463,
sdělení Jana L. policejnímu orgánu ze dne 6.10.2012, č.l. 511,

příloha č. 1 - CD nosič (výpisy z účtu č. 10903-5720621/0710 vedeného u ČNB, č.l. 533a),

svazek 2

sdělení ministra spravedlnosti ČR JUDr. Pavla Blažka, Ph.D. ze dne 19.2.2013 s přílohou,
č.l. 537-539,

sdělení ministryně spravedlnosti ČR Mgr. Marie Benešové ze dne 2.10.2013, č.l. 543,

sdělení náměstka ministra spravedlnosti ČR Ing. Bc. Radomíra D. ze dne 5.9.2012,
3.12.2012, 24.1.2013, 15.4.2013 a 3.4.2013 s přílohami, č.l. 546-611, 614-630, 632-871, 875-
876, 879-893,

svazek3

sdělení IMOS ze dne 28.8.2012, č.l. 898,

sdělení IMOS ze dne 27.7.2012 s přílohou (sml. dokumentace k výstavbě JAB), č.l. 903-1031,

svazek 4

Dohoda o narovnání ze dne 9.4.2009, č.l. 1164-1172,

Příloha č. 1 Smlouvy o dílo - Položkový rozpočet (Souhrnný rozpočet stavby včetně
oceněných položkových rozpočtů), č.l. 1179-1364,

Příloha č. 2 Smlouvy o dílo - Platební kalendář, č.l. 1365,

svazku č. 5

Příloha č. 1 Dodatku č. 1 ke Smlouvě o dílo - Položkový rozpočet (Souhrnný rozpočet stavby
včetně oceněných položkových rozpočtů), č.l. 1368-1398,

Příloha č. 2 Dodatku č. 1 ke Smlouvě o dílo - Platební kalendář, č.l. 1398,

Příloha č. 1 Dodatku č. 2 ke Smlouvě o dílo - Položkový rozpočet snížení ceny díla, č.l. 1403-
1404,

Příloha č. 2 Dodatku č. 2 ke Smlouvě o dílo - Položkový rozpočet zvýšení ceny díla, č.l. 1405-
1634,

Příloha č. 3 Dodatku č. 2 ke Smlouvě o dílo - Platební kalendář, č.l. 1635-1636,

Příloha č. 4 Dodatku č. 2 ke Smlouvě o dílo - Harmonogram prací, č.l. 1637,

svazek 6

Příloha č. 1 Dodatku č. 3 ke Smlouvě o dílo - Soupis schválených změnových listů, č.l. 1639,

Příloha č. 1 Dodatku č. 4 ke Smlouvě o dílo - Dodatečné práce a dodávky, č.l. 1644-1841,

Příloha č. 2 Dodatku č. 4 ke Smlouvě o dílo - Platební kalendář, č.l. 1842-1843,

svazek 7

Smlouva o dílo č. 0107, č.l. 1844-1848,

Dodatek č. 1 ke Smlouvě o dílo č. 0107, č.l. 1849-1851,

Mandátní smlouva ze dne 19.7.2006 včetně dodatků č. 1 a 2, č.l. 1852-1865,

materiály k výběrovému řízení na dodávku a instalaci objektové stanice LATIS, č.l. 1866-1878,

materiály k připojení JAB do sítě veřejného osvětlení, č.l. 1879-1902,

materiály k vybudování systému zabezpečení objektů JAB, č.l. 1903-1931,

komunikace KS v Brně a MSp ve věci souhlasu se zadáním veřejných zakázek malého rozsahu, č.l. 1932-1936,

materiály KS v Brně, MSp a MF ke změnám stanovení výdajů na financování akce organizační složky státu „KS Brno - Justiční areál v Brně“, č.l. 1937-1973,

materiály KS v Brně, MSp a MF k vydání Rozhodnutí o účasti státního rozpočtu na financování akce č. 23611G 1032 „KS Brno - Justiční areál v Brně“, č.l. 1974-1980,

usnesení Vlády ČR č. 302, č.l. 1981-1982,

materiály k vydání Souhlasu se zadáním realizace akce č. 23611G 1032 „KS Brno - Justiční areál v Brně“, č.l. 1983-1988,

materiály ke změně parametrů akce č. 23611G 1032 „KS Brno - Justiční areál v Brně“, č.l. 1989-1994,

žádost o schválení dokumentace projektu, č.l. 1995-1996,

materiály KS v Brně a MSp ke změně a zabezpečení navýšení nákladů akce č. 23611G 1032 „KS Brno - Justiční areál v Brně“, č.l. 1997-2012,

materiály k Rozhodnutí o registraci akce č. 23611G 1032 „KS Brno - Justiční areál v Brně“, č.l. 2013-2023,

Pokyn M.H. účtárně k zařazení dlouhodobého (i drobného) hmotného majetku do užívání, č.l. 2056-2057,

materiály k žádostem o nastavení rozpočtového limitu investičních výdajů a otevření rozpočtového limitu neinvestičních výdajů akce č. 23611G 1032 „KS Brno - Justiční areál v Brně“ včetně příloh, č.l. 2058-2152,

svazek 8

sdělení KS v Brně s přílohou (přehled právních předpisů závazných pro příkazce operace při výstavbě JAB), č.l. 2155-2565,

svazek 9

sdělení KS v Brně ze dne 14.9.2012 a seznam předaných dokumentů, č.l. 2570-2576, 2584-2586,

materiály k pracovnímu poměru a pracovní náplni Jana L., č.l. 2588-2596,

materiály předložené KS v Brně k žádosti o vydání souhlasu se zadáním dalších stavebních prací ze dne 27.7.2006, č.l. 2609-2618,

zápis z jednání mimořádného kontrolního dne konaného dne 15.11.2006, č.l. 2666-2668,
oznámení IMOS Brno, a.s. ze dne 5.9.2008 o přerušení prací, č.l. 2670-2671,
stanoviska IMOS ze dne 18.12.2006 a IMOS 23.10.2006, č.l. 2675,
sdělení ředitele investičního odboru MSp ze dne 22.8.2006 (souhlas ministra spravedlnosti k realizaci výstavby objektu SO 102), č.l. 2676,
sdělení ředitele investičního odboru MSp ze dne 12.12.2006 (souhlas MSp k realizaci výstavby objektu SO 102), č.l. 2677,
korespondence KS v Brně a MSp k přípravě zadávacího řízení pro realizaci výstavby objektu SO 102, č.l. 2679-2682,
protokol z jednání v rámci jednacního řízení bez uveřejnění ze dne 24.8.2006,
Spr 776/2004, č.l. 2683-2685,
zprávy KS v Brně o průběhu realizace projektu, č.l. 2686-2690,
část Předkládací zprávy pro Kontrolní výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR ze dne 30.1.2007, č.l. 2691-2693,
materiály k proplacení faktury zhotovitele č. 471970258, č.l. 2702-2707,
materiály k úhradě sankce dle Rozhodnutí ÚOHS č.j.S291/2008/VZ-23912/2008/510/če ze dne 6.1.2009, č.l. 2708-2713,
zpráva o stavu realizace projektu „KS Brno - justiční areál v Brně“ ev.č. 23611G 1032 k 15.10.2006, č.l. 2733-2734,
zápisy z jednání a kontrolních dnů konaných ve dnech 22.8.2007, 26.9.2007, 24.10.2007, 12.3.2008, č.l. 2735-2743, sdělení KS v Brně ze dne 4.9.2012 s přílohou (dílčí část položkového rozpočtu), č.l. 2746, 2748-2815,

svazek 10

sdělení KS v Brně ze dne 12.10.2012 (+ seznam předkládaných přílohových materiálů), č.l. 2817-2818,
zápisy z kontrolních dnů (tabulkové) a jednání konaných v době od 9.5.2007 do 12.11.2008, č.l. 2819-3210,

svazek 11

zápisy z kontrolních dnů (tabulkové) a jednání č.l. 3230-3235, 3248-3254, 3263-3274, 3281-3287, 3295-3309, 3317-3325, 3335-3356, 3365-3376, 3383-3422,
sdělení IMOS ze dne 18.9.2008 - informace o postupu prací, č.l. 3429-3430,
zápisy z jednání o dalším postupu prací na JAB ze dne 23.1.2007, 30.1.2007, č.l. 3431, 3432, komunikace s MSp, č.l. 3433-3443,
zpráva stavu v realizaci projektu „KS Brno - Justiční areál v Brně“ ev.č. 23611G 1032 k 30.6.2007 (smluvní závazky KS v Brně) s přílohou (Rozhodnutí o účasti státního rozpočtu na financování akce ze dne 14.6.2006, č.j. 867/04/EO-R), č.l. 3444-3447,
žaloba ČR - KS v Brně proti rozhodnutím správních orgánů ze dne 21.6.2012, č.l. 3460,
usnesení KS v Hradci Králové z 23.8.2012 o přiznání odkladného účinku vůči rozhodnutí ze dne 26.4.2012, č.j. 5712/12-1700-708238, č.j. 31Af 64/2012-27, č.l. 3460 verte,

rozhodnutí Generálního finančního ředitelství, č.j.: 21508/12-3330-010137 o prominutí daně, č.l. 3461,

svazek 12

sdělení KS v Brně ze dne 19.2.2013 k realizovaným platbám zhotoviteli za výstavbu JAB (včetně seznamu předkládaných přílohových materiálů), č.l. 3464-3468,

faktury vystavené společností IMOS s poznámkami k jejich úhradě, č.l. 3470-3488,

zjišťovací protokoly o provedených stavebních pracích, č.l. 3489-3500,

konečný zjišťovací protokol o provedených stavebních pracích včetně konečného daňového dokladu, č.l. 3501-3502,

finanční harmonogramy a platební kalendáře, č.l. 3503-3506,

sdělení MSp ze dne 8.12.2005 k možnostem zabezpečení navýšení nákladů akce 236 11G 1032 KS Brno - justiční areál, č.l. 3507-3508,

zápis z jednání ve věci nové koncepce financování investičních akcí realizovaných u soudů v působnosti KS v Brně ze dne 27.9.2006, č.l. 3509-verte,

sdělení KS v Brně ze dne 10.10.2006 ke změně koncepce financování akce, č.l. 3510,

dopis JUDr. P. náměstkovi ministra spravedlnosti ze dne 1.11.2006, č.l. 3513-3514,

sdělení MSp ČR ze dne 27.11.2006 ke změně koncepce financování akcí v r. 2007, č.l. 3519,

zápis z jednání konaného dne 1.8.2007 na MF, č.l. 3529,

sdělení KS v Brně ze dne 8.8.2007 společnosti IMOS, č.l. 3533,

dopis KS v Brně ze dne 21.8.2007 adresovaný náměstkovi na MSp, č.l. 3534,

prohlášení společnosti CALYON S.A., organizační složka, ze dne 27.8.2007, č.l. 3535,

oznámení společnosti IMOS o zajišťovacím postoupení pohledávek ze smlouvy o dílo, č.l. 3537,

titulní list víceprací ke konečné faktuře, č.l. 3538,

titulní list méně-prací ke konečné faktuře, č.l. 3539,

zápis o odevzdání a převzetí dokončených staveb dle smlouvy o dílo č. 6077010595/06/PS ze dne 16.6.2006, č.l. 3540-3541,

rekapitulace plateb dílčích daňových dokladů, č.l. 3542,

seznam odběratelských faktur, č.l. 3543,

pokyn k provedení kontroly ze dne 17.7.2008, č.l. 3544,

příloha č. 2 k předávacímu protokolu stavby JAB (seznam nedodělků) ze dne 29.4.2009, č.l. 3545,

přehled „JAB-čerpání finančních prostředků“ (tabulka), č.l. 3550,

sdělení KS v Brně ze dne 21.3.2013 s přílohou (změnové listy JAB k 16. a 24.10.2008, schvalovací doložky k fakturám, fotokopie z osobních spisů), č.l. 3552-3619,

svazek 13

sdělení MF k žádosti o odborné vyjádření k problematice uplatňování zákona č. 219/2000 Sb., č.l. 3622-3623,

sdělení MF ze dne 8.3.2013, č.l. 3625,

sdělení MF ze dne 5.4.2013, č.l. 3628,

stanovisko MF ze dne 26.6.2013, č.l. 3631,

materiály předložené Finančním úřadem Brno I k provedené daňové kontrole (platební výměr č.389/2011, zpráva o daňové kontrole č.j.: 44504/11/288983701950), č.l. 3636-3685,

rozhodnutí Finančního ředitelství Brno o odvolání, č.j.: 5712/12-1700-708238, č.l. 3689-3695,

rozsudek KS v Hradci Králové ze dne 6.10.2011, č.j. 30 Af 27/2010-96, č.l. 3701-3710,

sdělení Nejvyššího správního soudu ze dne 11.5.2012, č.l. 3712,

rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15.5.2012, č.j. 2 Afs 1/2012-13, č.l. 3714-3721,

sdělení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 11.10.2013 s přílohou (materiály ke kárným řízením vedeným proti obv. JUDr. P.), č.l. 3723-3771,

zpráva o přestupcích, č.l. 3772,

opis rejstříku trestů, č.l. 3773,

sdělení obv. JUDr. J.P. ze dne 30.9.2013, č.l. 3776,

sdělení obv. JUDr. J.P. ze dne 10.10.2013 s přílohou, č.l. 3777-3781,

sdělení Nejvyššího správního soudu ze dne 7.11.2013 s přílohou (materiály ke kárnému řízení vedenému proti obv. JUDr. P.), č.l. 3786-3788,

materiály k pracovní činnosti obv. JUDr. J.P., č.l. 3792,

zprávy předložené obv. JUDr. J.P., č.l. 3795-3796,

svazek 14

stanovisko znalce, č.l. 3931-3946,

svazek 15

materiály předložené obžalovaným v rámci hlavního líčení, č.l. 4048-4065, 4144-4150,

technické a cenové posouzení objektů 101 a 102 při snížení objektů o 1 patro (AIP, s.r.o.), č.l. 4282,

stanovisko Znaleckého ústavu Znalci a odhadci, s.r.o., k dodatku znaleckého posudku, č.l. 4283,

/připojený spisový materiál Policie ČR č.j.: OKFK-428/TČ-2008-28, dále také **příloha**/

svazek 1

trestní oznámení prezidenta NKÚ ze dne 24.7.2008, č.l. 18-19,

kontrolní závěr z kontrolní akce 07/22 Výstavba Justičního areálu v Brně, č.l. 20-28,

kontrolní protokol o kontrole č. 07/22 Výstavba „Justičního areálu v Brně“ sp.zn. 07/22-450/113/08 s přílohou (CD) (kontrolovaná osoba MSp), č.l. 31- 71,

námítky kontrolované osoby (MSp) ke Kontrolnímu protokolu o kontrole č. 07/22 Výstavba Justičního areálu v Brně, č.l. 72-76,

rozhodnutí vedoucí gesční skupiny NKÚ o námitkách, č.l. 77-95,

kontrolní protokol o kontrole č. 07/22 „Výstavba Justičního areálu v Brně“, sp.zn. 07/22-810/47/08 (kontrolovaná osoba KS v Brně) s přílohami, *č.l. 111-210*,
námitky kontrolované osoby (KS v Brně) ke Kontrolnímu protokolu o kontrole č. 07/22 Výstavba Justičního areálu v Brně, *211-212*,
opravné oznámení zadávacího řízení ev.č. 50015190, *č.l. 227-236*,
objednávka k uveřejnění informace na stránkách Centrální adresy, *č.l. 237-239*,
rozhodnutí vedoucí skupiny kontrolujících NKÚ o námitkách, *č.l. 241-245*,
odvolání KS v Brně proti rozhodnutí o námitkách, *č.l. 246-247*,
závěrečná zpráva z operativního šetření výstavby „Justičního paláce“ v Brně, *č.l. 263-270*,
návrh na zahájení kárného řízení č.j.: 540/2008-pers.SO, *č.l. 315-319*,
rozhodnutí ÚOHS ze dne 6.1.2009, č.j.: S291/2008/VZ-23912/2008/510/če, *č.l. 328-339*,
usnesení Kolegia NKÚ č. 4/IX/2008, *č.l. 340-341*,

svazek 2

smlouva o zřízení věcného břemene č. 6202 9 039, *č.l. 471-475*,
materiály k oznámení zadávacího řízení, *č.l. 481-510, 514-542*,
materiály k ustavení hodnotící komise, *č.l. 543-559*,
materiály k zadávacímu užšímu řízení „Justiční areál v Brně - projektová dokumentace“, *č.l. 560-581*,
předběžné oznámení zadávacího řízení / vyhlášení veřejné soutěže, *č.l. 582-587*,
výzvy k podání nabídky v užším řízení, *č.l. 599-614*,
protokol o otevírání obálek s nabídkami uchazečů i veřejnou zakázku „KS Brno - Justiční areál v Brně, projektová dokumentace“, *č.l. 633-635*,
protokoly o jednání hodnotící komise „KS Brno - Justiční areál v Brně, projektová dokumentace“ s přílohami, *č.l. 640-653*,
rozhodnutí o přidělení veřejné zakázky „Justiční areál v Brně - projektová dokumentace“, *č.l. 654-655*,
zadávací dokumentace pro zhotovení projektové dokumentace s přílohami, *č.l. 687-711*,
Instrukce MSp ze dne 3.10.2002, č.j.: 500/2002-SOBŘ, o zásadách zabezpečení justičních objektů, *č.l. 712-744*,
materiály ke schvalování a zadávání dodatečných prací na zhotovení projektové dokumentace, *č.l. 745-770*,
materiály předložené KS v Brně k přípravě zadávání zakázky stavby JAB, *č.l. 771-824*,

svazek 3

materiály předložené KS v Brně k přípravě zadávání zakázky stavby JAB - pokračování, *č.l. 831-1148*,
materiály předložené KS v Brně ke schvalování a zadávání dokumentace pro výběr technického dozoru investora, *č.l. 1151-1293*,

svazek 4

materiály předložené KS v Brně ke schvalování a zadávání zakázky zabezpečovacích systémů na objektu SO 101, č.l. 1296-1375,

materiály předložené KS v Brně k zadávání nových stavebních prací - I. a II. podzemního podlaží objektu SO 102, č.l. 1377-1408,

materiály předložené KS v Brně k zadávání nových služeb - výkonu technického dozoru investora při realizaci I. a II. podzemního podlaží objektu SO 102, č.l. 1410-1421,

materiály předložené KS v Brně ke schválení a zadávání nových stavebních prací - nadzemních podlaží objektu SO 102, č.l. 1423-1147,

materiály předložené KS v Brně ke schválení a zadávání zakázky na zabezpečovací systémy objektu SO 102, č.l. 1149-1537,

materiály předložené KS v Brně k zadávání nových služeb - výkonu technického dozoru investora při realizaci nadzemních podlaží objektu SO 102, č.l. 1539-1547,

materiály předložené KS v Brně ke schvalování a zadávání dodatečných stavebních prací (víceprací), č.l. 1551-1587,

materiály předložené KS v Brně k projednávání nových stavebních prací - realizace objektu SO 102, č.l. 1590-1640,

materiály předložené KS v Brně k projednávání dodatečných stavebních prací (víceprací), č.l. 1642-1701,

materiály předložené KS v Brně ke schvalování finančních prostředků na realizaci projektu JAB, č.l. 1703-1754,

svazek 5

materiály předložené KS v Brně k výstavbě JAB (smluvní dokumentace), č.l. 1757-1923, 1926-1940,

svazky 6 a 7

materiály předložené MSp k přípravě a realizaci výstavby JAB, č.l. 1948-1949, 1951-1954, 1957-2202, 2213-2676,

svazky 8 až 10

materiály předložené MF k výstavbě JAB, č.l. 2678-3145, č.l. 3151-3633, č.l. 3636-4121.

Listiny čtené k návrhu obžalovaného:

sdělení MSp odboru majetkoprávního a finančního ze dne 20.9.2006, č.l. 001990

sdělení MSp odboru investičního ze dne 15.2.2007, č.l. 002071

sdělení MSp odboru investičního ze dne 23.2.2007, č.l. 002037

informace MSp ze dne 6.6.2007, č.l. 002049-002050

dopis náměstka MSp JUDr. C. z června 2007, č.l. 002052

informace MSp ze dne 24.7.2007, č.l. 002055-002059

informace MSp ze dne 13.9.2007, č.l. 002098-002099

sdělení MSp odboru investičního z října 2007, č.l. 002113

informace MSp ze dne 18.10.2007, č.l. 002115

zápis z jednání ze dne 23.1.2007, č.l. 3431

dopis KSZ v Brně JUDr. C. ze dne 14.6.2007, č.l. 3433-3434.

S ohledem na rozsah listinných materiálů v předmětné trestní věci je nasnadě, že není možné je všechny z hlediska jejich obsahu pojmout do odůvodnění rozsudku. Níže proto budou ve stručnosti zmíněny jen nejpodstatnější materiály, a to tak, aby byla dle možností zachována alespoň elementární časová posloupnost vývoje řešené problematiky, případně materiály řazené dle subjektů, kterých se dotýkají.

Projekt „KS Brno Justiční areál v Brně“ byl registrován pod č. 23611G 1032, přičemž Ministerstvo finanční s tímto vyslovilo souhlas svým vyjádřením ze dne 10.1.2005 (č.l. 837, sv. 2). Pod uvedeným číslem byla akce zavedena v informačním systému programového financování. V první polovině června 2006 pak MF vydalo Rozhodnutí o účasti státního rozpočtu na financování akce (č.l. 847-850, sv. 2). V průběhu realizace došlo ke Změnám stanovení výdajů, a to 24.10.2007, 2.12.2008 a 7.4.2009 (č.l. 851-871, sv. 2).

Smlouva o dílo č. 607701/0595/06/PS byla uzavřena dne 16.6.2006 mezi KS v Brně jako objednatelem a společností IMOS Brno, a.s., jako zhotovitelem, který se v předmětu smlouvy zavázal ke zhotovení dodávky stavby JAB (č.l. 904-913, sv. 3). Za smluvní strany byla smlouva podepsána JUDr. JUDr. Jaromírem P. a Ing. Oldřichem Š. s tím, že cena díla činí 1.418.658.981,- Kč (z toho 226.508.577,- Kč DPH). Termín dokončení a předání díla pak byl stanoven na 19.11.2008.

*Z mandátní smlouvy uzavřené 19.7.2006 mezi KS v Brně jako mandantem a PRODA, s.r.o., jako mandatářem (č.l. 1852-1859, sv. 7) vyplývá, že mandatář se zavazuje k inženýrsko - investorské činnosti, v oblasti finanční pak kontrolovat věcné a cenové správnosti oceňovaných podkladů a následně vydaných faktur, kontrolovat oprávněnost uplatňování vícenákladů ze strany zhotovitele, kontrolovat a schvalovat platby zhotoviteli stavby, spolupracovat při závěrečném vyúčtování stavby. Jako oprávněná osoba v jednání ve všech věcech smlouvy byl za KS v Brně ustanoven Jan L. *Dodatkem č. 1* ze dne 21.3.2007 (č.l. 1860-1862, sv. 7) a *dodatkem č. 2* ze dne 18.2.2008 (č.l. 1863-1865, sv. 7) byl předmět mandátní smlouvy rozšířen o výkon dohodnuté činnosti ve vztahu k objektu SO 102 a objektům souvisejícím.*

Z interního dopisu MSp ze dne 26.7.2006 odboru investičního odboru majetkoprávnímu a finančnímu (č.l. 002016, sv. 6 příloha) se podává, že dopisem z 4.7.2006 Krajský soud v Brně zaslal návrh mandátní smlouvy na výkon technického dozoru investora společností PRODA spol. s r.o. a tento návrh je postupován na odbor majetkoprávní a finanční k posouzení a sdělení připomínek.

Interní dopis MSp ze 7.8.2006 odboru majetkoprávního a finančního odboru investičnímu (č.l. 002019, sv. 6 příloha) obsahuje konstatování, že návrh mandátní smlouvy mandátáře PRODA, byl posouzen a k obsahu není připomínek.

Zpráva generálního projektanta CENTROPROJEKT, a.s., hlavního inženýra projektu Ing. Josefa K., doručená dne **31.8.2006** KS v Brně ve věci výstavby milánských stěn objektu SO 101 a SO 102 (č.l. 2611-2612, sv. 9) obsahuje návrh vybudování suterénních prostor objektu SO 102 současně s objektem SO 101, neboť suterén obou objektů tvoří jeden celek, jednu vanu zabezpečující prostory obou částí objektů proti průniku spodních vod. Pokud by byly uzavřeny suterénní prostory pod SO 101 novou milánskou stěnou, nejednalo by se o efektivní investici, neboť při výstavbě SO 102 by musela být vybudována stěna nová, vztlak vody je takový, že by neumožnil přilepení suterénních prostor k již vybudovaným prostorům pod objektem SO 101. Pokud by se vybudovaly v této fázi výstavby jen suterénní prostory pod SO 101, nesměla by se zahájit výstavba suterénních prostor pod SO 102 nejméně po dobu 2 let. Oba suterénní prostory musí být vybudovány i z důvodu konstrukčních. Dále ze zprávy vyplývá, že pokud nebudou vybudovány suterénní prostory SO 102 současně s SO 101, dojde v budoucnu, po vybudování a zprovoznění SO 101 a sousedního objektu úřadu práce, k znemožnění výstavby objektu SO 102 z důvodu tak stísněných prostor, že nebude možné zajistit ani přístup na staveniště, ani prostory pro zařízení staveniště, a ani prostor pro práci staveništních mechanismů. Hlavní inženýr projektu rovněž v závěru upozornil, že investice, tj. vybudování suterénního prostoru SO 102 bude využita efektivně, neboť v souladu se svým konečným účelem bude po kolaudaci sloužit jako parkoviště pro osobní automobily.

Ze sdělení ředitele investičního odboru MSp ze dne 22.8.2006 vyplývá (č.l. 2676, sv. 9), že ministr spravedlnosti ČR dne 22.8.2006 schválil zahájení zadávacího řízení s tím, že výzva bude k realizaci objektu SO 102 zaslána společnosti IMOS. Totožné je patrné z obdobného dokumentu datovaného 12.12.2006 (č.l. 2677, sv. 9).

Z interního dopisu MSp ze dne 5.9.2006 odboru investičního odboru majetkoprávnímu a finančnímu (č.l. 002025, sv. 6 příloha) bylo zjištěno, že KS Brno zaslal žádost na MSp datovanou **29.8.2006** o vydání změny Rozhodnutí o účasti státního rozpočtu na financování realizace akce JAB včetně žádosti o posouzení návrhu dodatku č. 1 smlouvy o dílo. Návrh dodatku byl posouzen s určitými připomínkami, jak patrné z *interního dopisu MSp ze dne 20.9.2006* odboru majetkoprávního a finančního odboru investičnímu (č.l. 002027, sv. 6 příloha).

Zápis z jednání o dalším postupu při realizaci JAB sepsaný dne 23.1.2007 (č.l. 3431, sv. 11) shrnuje, že MSp vyzvalo zhotovitele stavby k součinnosti při řešení situace s nedostatečnou výší finančních prostředků pro rok 2007 a další léta, přičemž zhotovitel je ochoten se podílet na hledání finančních úspor na stavbě, včetně rozvolnění tempa financování v souladu s možnostmi státního rozpočtu. Cílem jednání bylo nalezení dalšího postupu a rozhodnout, zda se bude realizovat i stavba budovy SO 102. Na plné krytí finančních nákladů realizace SO 102 chybí cca 95 mil. Kč, je tedy žádoucí nalezení úspor v této výši. Ze zápisu dále vyplývá prezentování možnosti úspor, a to např. nerealizovat poslední podlaží objektu SO 102 (záměr

technicky zpracovali zástupci projektanta objektu). Krajský státní zástupce však argumentoval, že v objektu SO 102 žádné rezervy nejsou, neb se předpokládá navýšení pracovních míst o asistenty státních zástupců. Předsedkyně MS v Brně konstatovala, že díky asistentům soudců, nejsou ani v objektu SO 101 prostorové rezervy. Přítomní se shodli, že jedinými úsporami oproti projektovaným ekonomickým parametrům jsou pouze omezení standardů a hledání levnějších technických řešení. Dále byl prezentován posudek společnosti Moravia consult zpracovaný pro MSp za účelem nalezení úspor. Posudek se zabývá hledáním levnějších technických řešení, možnosti úspor vyčísluje na 27 mil. Kč. Konstatuje se také, že dalším posudkem bude výpočet společnosti AIP, s.r.o., která rovněž na objednávku MSp zpracuje posouzení možnosti úspor, kdy posudek bude k dispozici do 29.1.2007. Zástupci této firmy přítomným sdělili názor, že podle předběžných zjištění se jim úspora ve výši 95 mil. Kč jeví jako reálná. V závěru zápisu je konstatováno, že jako součást JAB je nezbytné realizovat SO 101 i SO 102 a je nezbytné nalezení úspor ve výši alespoň 95 mil. Kč, jinak není možné pokračovat ve stavbě SO 102. Jednání se konalo za přítomnosti náměstka ministra spravedlnosti Mgr. Ing. S., ředitele odboru investičního MSp Ing. M., předsedy KS v Brně JUDr. P., předsedkyně MS v Brně JUDr. Komárkové, krajského státního zástupce v Brně JUDr. C., vedoucího odboru investičního a správy budov KS v Brně J.L., obchodního ředitele IMOS Ing. E. a jednatele AIP Ing. K.

Ze zápisu z jednání o dalším postupu při realizaci JAB sepsaného dne 30.1.2007 (č.l. 3432, sv. 11) vyplývá, že stavba areálu musí být dokončena jako celek: SO 101 - budova soudu i SO 102 - budova státních zastupitelství. Bylo konstatováno, že pro pokračování ve stavbě objektu SO 102 je nutné najít úspory ve výši asi 80 mil. Kč. Jednatel AIP, s.r.o. (přizván náměstkem ministra spravedlnosti) sdělil přítomným, že ve spolupráci s investorem stavby (KS v Brně) byly úspory v požadované výši nalezeny. Jednání se konalo za přítomnosti náměstka ministra spravedlnosti Mgr. Ing. Františka S., ředitele odboru investičního MSp Ing. Michaela M., předsedy KS v Brně JUDr. Jaromíra P., předsedkyně MS v Brně JUDr. Marcely Komárkové, krajského státního zástupce v Brně JUDr. Petra C., vedoucího odboru investičního a správy budov KS v Brně Jana L., obchodního ředitele IMOS Brno, a.s., Ing. Eduarda H. a jednatele AIP, s.r.o., Ing. Petra K.

Interní dopis MSp z 9.2.2007 odboru investičního odboru ekonomickému (č.l. 002035, sv. 6 příloha) uvádí, že právní posouzení dodatku č. 1 bude ekonomickému odboru zasláno dodatečně a na KS v Brně přímo, kdy odbor investiční souhlasí s vydáním změny rozhodnutí o účasti státního rozpočtu na financování realizace akce.

V interním dopise MSp ze dne 15.2.2007 odboru investičního odboru správy úřadu (č.l. 002071, sv. 6 příloha) je obsažen požadavek odboru investičního o zajištění finančního plnění na mandátní smlouvu pro AIP na provádění inženýrské činnosti za účelem snížení investičních nákladů na výstavbu JAB, přičemž návrh smlouvy již prošel právním posouzením majetkoprávního oddělení.

Z interního dopisu MSp z 23.2.2007 odboru investičního odboru ekonomickému (č.l. 002037, sv. 6 příloha) vyplývá, že právní posouzení dodatku č. 2 ke

smlouvě o dílo na JAB bude zasláno ekonomickému odboru dodatečně a na KS v Brně přímo, s tím, že odbor investiční souhlasí s vydáním změny rozhodnutí o účasti státního rozpočtu na financování realizace akce.

Mandátní smlouvou uzavřenou dne 23.2.2007 mezi MSp jako mandantem a AIP, s.r.o., jako mandatářem (č.l. 002082-002086, sv. 6 příloha) se mandatář zavázal provádět inženýrskou činnost za účelem snížení investičních nákladů v sumě 60-80 mil. Kč na realizace projektu výstavby JAB, tj. cenově posoudit dodavatelské nabídky, technické a cenové posouzení specifikace standardů, technický a cenový návrh úpravy standardů, cenově posoudit snížení objektu o jedno nadzemní podlaží a dále provádět spoluúčast při jednáních s investorem a generálním dodavatelem. V zájmu cenového posouzení byl předán i návrh textu dodatku uzavřený mezi KS Brno a IMOS. Termín dokončení posouzení cenové nabídky dodavatele byl stanoven k datu podpisu dodatku ke smlouvě o dílo (pzn.: dodatek uzavřen 7.3.2007.).

V návaznosti na uvedené bylo mandatářem zpracováno technické a cenové posouzení souhrnného rozpočtu SO 101 a SO 102 včetně závěrečné zprávy datované 5.3.2007. Ze závěru vyplývá, že za účasti zástupců MSp, státního zastupitelství Brno, Centropjekt Brno, IMOS a zpracovatele posudku k cenovému posouzení, bylo projednáno posouzení závěru souhrnného cenového rozpočtu SO 101 a SO 102 a po vyjasnění stanovisek jednotlivých stran bylo odsouhlaseno snížení souhrnných rozpočtů staveb: u SO 101 o částku 22.330.613 Kč včetně DPH, u SO 102 o částku 41.741.037 Kč. Z posudku vyplývá i další možné snížení nákladů stavby SO 102, pokud bude tato realizována souběžně s SO 101 o 11.500.000 Kč, neboť nebude nutné realizovat podzemní stěnu a zároveň lze u objektu SO 102 omezit standard zabezpečovacího systému z důvodu částečného využití zabezpečení objektu SO 101, což představuje další úsporu o 4 mil. Kč. V závěru je konstatováno, že celková výše úspor by mohla činit 79.571.650 Kč včetně DPH. Přičemž u SO 102 je uvedeno, že původní rozpočet zní na částku 319.053.000 Kč, nový rozpočet potom na 277.311.963 Kč, tedy úspora činí 41.741.037 Kč.

Dne **14.6.2007** byl uzavřen *dodatek č. 1 k citované mandátní smlouvě (č.l. 002089-002090, sv. 6 příloha)*, přičemž předmět díla byl rozšířen o vyžádání si stanoviska generálního dodavatele a projektanta k mandatářem předloženým doporučením na snížení ceny díla, hledání dalších možností úspor v projektu formou záměny materiálu, a to i za cenu změn projektové dokumentace, ve spolupráci s projektantem a investorem, zformulování stavebních prací při ukončení a zakonzervování obou staveb při dostavbě do nulové úrovně včetně popisu prací a ocenění víceprací spojených s touto skutečností.

Z dodatku č. 1 ke Smlouvě o dílo č. 607701/0595/06/PS ze dne 7.3.2007 (č.l. 914-917, sv. 3) vyplývá, že předmět smlouvy byl rozšířen o nové stavební práce spočívající ve vybudování dvou podzemních podlaží objektu SO 102 (budova státního zastupitelství) v rozsahu oceněného výkazu výměr (položkového rozpočtu), který je přílohou č. 1 tohoto dodatku. Současně se uvádí, že objekt SO 102 je nedílnou součástí JAB. Navýšení původní ceny díla představuje sumu 50.446.404,-

Kč (z toho 8.054.468,- Kč DPH). Dodatek je podepsán totožnými osobami jako smlouva o dílo a jeho přílohou je položkový rozpočet a platební kalendář.

Zpráva generálního projektanta CENTROPROJEKT a.s., hlavního inženýra projektu Ing. Josefa K. doručené dne 12.3.2007 KS v Brně (č.l. 2613-2614, sv. 9) vyznívá obdobně jako zpráva ze srpna 2006, totiž, pokud by bylo pokračováno ve výstavbě v části SO 101 a výstavba SO 102 by byla ukončena v úrovni podlahy 1. NP, s největší pravděpodobností dojde po určitém čase k narušení vyváženého zatížení suterénních prostor. Suterénní prostory SO 101 budou zatíženy řádově mnohem více než suterénní prostory SO 102. Vztlak vody zapříčiní, že se začnou suterénní prostory SO 102 vytlačovat nahoru. Dojde tak k porušení veškerých opatření zabezpečujících podzemní prostory proti pronikání vody a spodní voda těmito otvory začne nekontrolovatelně pronikat do veškerých suterénů jak SO 101, tak SO 102. Suterény se tak stanou nepoužitelné. V neposlední řadě vytlačení SO 102 naruší statiku SO 102 a může dojít i k nekontrolovatelnému posunu nejen do výšky, ale i do stran, což nelze připustit, ale žádnými jinými opatřeními, než pokračováním výstavby, tomu nelze zabránit.

Z interní písemné informace MSp ze dne 6.6.2007 adresované náměstkovi MSp (č.l. 002049, sv. 6 příloha) se podává, že smlouva o dílo na stavbu SO 101 a objektu souvisejících, byla uzavřena dne 16.6.2006 na základě užšího řízení, v jehož podmínkách si zadavatel vyhradil opční právo na nové práce spočívající v realizaci SO 102 (budova státních zastupitelství). V říjnu a měsících následujících 2006 bylo, za účasti všech dotčených stran (MSp, KS v Brně, KSZ v Brně, IMOS), zahájeno jednání o uplatnění uvedeného opčního práva. Po auditech a kontrole bylo dohodnuto, že objekt SO 102 bude realizován za předpokladu, že jeho cena resp. cena celého JAB nepřekročí cenu stanovenou MSp. Na základě toho došlo ke snížení standardů a vypuštění některých zbytných položek u objektů SO 101 a 102. Podklady pro změnu stanovení výdajů na financování akce byly dopracovány a nyní je nutné zajistit schválení MF, po kterém může být podepsán dodatek č. 2 smlouvy o dílo na realizaci nadzemních podlaží objektu SO 102. Ceny jednotlivých položek v návrhu dodatku č. 2 pak již zohledňují náklady dodavatele stavby související s odsunutím plateb.

Dopisem datovaným 14.6.2007 krajský státní zástupce KSZ v Brně JUDr. Petr C. naléhavě intervenuje u tehdejšího ministra spravedlnosti JUDr. Jiřího Pospíšila (č.l. 3433-3434, sv. 11) a žádá jej o „osobní zásah“ ohledně dostavby JAB, konkrétně budovy SO 102. Požaduje, aby byly uvolněny finanční prostředky a záležitost stavebně a smluvně zajištěna. Mimo jiné zdůrazňuje, že úkolem ministerstva je zajistit soustavě justice podmínky pro její řádné fungování, nikoliv šetřit finanční prostředky.

Interní informace ze dne 24.7.2007 (č.l. 002055-002059, sv. 6 příloha) shrnuje, že do popsané situace vstoupil fakt, že MSp změnilo financování celé akce, a to tak, že z plateb, které měly být realizovány v roce 2007 (dle původní smlouvy o dílo), bylo přesunuto 73 mil. Kč do roku 2008. Dodavatel s tímto odsunutím souhlasil, přičemž znovu bylo přistoupeno k redukci finančních potřeb, tak aby šlo zahájit výstavbu

objektu SO 102. Dne 23.1.2007 bylo na jednání na KS v Brně konstatováno, že jako součást JAB je nezbytné realizovat SO 101 i SO 102. Je nezbytné nalezení úspor ve výši alespoň 95 mil. Kč, jinak není možné pokračovat ve stavbě SO 102. Zároveň byl požádán auditor AIP, s.r.o., aby navrhl úspory. Dne 30.1.2007 proběhlo jednání v Brně, kde bylo stanoveno, že je třeba nalézt úsporu alespoň ve výši 80 mil. Kč, auditor potvrdil, že podle předběžných výsledků je taková úspora možná, a že je třeba ji projednat se zhotovitelem. Závěrem bylo dohodnuto, že podle konečných výsledků AIP, s.r.o., KS v Brně zpracuje žádost o změnu rozhodnutí o účasti státního rozpočtu, která bude projednávána na MF. Podklady pro změnu financování akce byly KS v Brně dopracovány podle výsledků auditora a následně doručeny na MSp k dalšímu řízení. MSp uvedené podklady investora předalo po posouzení a doplnění ke schválení MF, po kterém může být podepsán dodatek č. 2 ke smlouvě o dílo na realizaci nadzemních podlaží objektu SO 102. Ceny jednotlivých položek v návrhu dodatku č. 2 již zohledňují náklady dodavatele stavby související s odsunutím plateb.

V informaci ředitele investičního odboru (Ing. D.) a náměstka ministra (Mgr. Ing. S.) pro ministra JUDr. Jiřího Pospíšila ze dne 13.9.2007 se především konstatuje (č.l. 002098-002099, sv. 6 příloha), že dne 3.9.2007 byl předseda KS Brno ujištěn, že úspěšné financování stavby JAB je prioritním úkolem investičního odboru a na 19.8. bylo dohodnuto jednání o možném snížení nákladů na stavbu. Již 10.9. předložil KS v Brně investičnímu odboru k dispozici kopii dokumentu, v němž IMOS sděluje, že použil pohledávky ze smlouvy jako zajišťovací instrument k provoznímu úvěru, který čerpá u banky Calyon S.A., kdy uvedený postup je běžný a nepřináší žádné ze stran neobvyklá rizika. Konečně na 17.9. byla sjednána schůzka s krajským státním zástupcem v Brně, kdy se má za to, že investor pravděpodobně opomíjí nezbytnost sdělování informací z jednání se zástupci MSp o průběhu stavby směrem ke KSZ Brno. Na připravené schůzce proto dojde k projednání stanovisek KSZ a doplnění informací, které krajský státní zástupce postrádá.

Investiční odbor MSp sdělil odboru ekonomickému v bližší neuzjištěném dni měsíce října 2007 (č.l. 002113, sv. 6, příloha), zjevně však před podpisem dodatku č. 2 ke smlouvě o dílo, že KS v Brně zaslal počátkem měsíce doplnění žádosti o schválení dodatku č. 2 s firmou IMOS ohledně výstavby nadzemních podlaží SO 102 JAB. Žádost byla posouzena i právním oddělením a připomínky jsou připojeny v příloze. Upravené znění však nemění finanční závazky uvedené akce oproti původnímu návrhu, taktéž konečný termín realizace se nemění, toliko jsou zpřesněny termíny postupné realizace stavby.

V informaci referenta (Ing. D.), vedoucího oddělení (Ing. S.), ředitele investičního odboru (Ing. D.) a náměstka ministra (Mgr. Ing. S.) pro ministra JUDr. Jiřího Pospíšila ze dne 18.10.2007 se mimo jiné uvádí (č.l. 002115, sv. 6 příloha), že schválení dodatku č. 2 smlouvy s dodavatelem stavby IMOS smluvně potvrzující výstavbu budovy státního zastupitelství v současné době nic nebrání. Dopisem náměstka ministra Mgr. Ing. Františka S. z 21.9.2007 byla MF sdělena garance finančního zabezpečení celého investičního projektu JAB v rámci střednědobého rozpočtového rámce kapitoly MSp. MF proto schválilo změny stanovení výdajů.

Z *Dodatku č. 2 ke Smlouvě o dílo č. 607701/0595/06/PS* ze dne **23.10.2007** (č.l. 918-929, sv. 3) je patrné, že předmět smlouvy byl rozšířen o nové práce a dodávky spočívající ve vybudování nadzemních podlaží objektu SO 102, a to v rozsahu oceněného výkazu výměr, jež je přílohou dodatku. I v tomto případě dokument podepsali JUDr. P. a Ing. Š. Dodatkem byla celková cena díla dle smlouvy o dílo ve znění dodatku č. 1 snížena o 22.330.613,- Kč (z toho 3.565.392,- Kč DPH) a současně zvýšena o 226.865.559,- Kč (z toho 36.222.232,- Kč DPH). Tedy celková cena díla byla stanovena na 1.673.640.331,- Kč. Přílohou dodatku č. 2 byl položkový rozpočet snížení ceny díla, položkový rozpočet zvýšení ceny díla, platební kalendář a harmonogram prací.

Ke smlouvě o dílo byl uzavřen ještě dne **19.11.2008** *Dodatek č. 3* (č.l. 930-931, sv. 3), v němž se především konstatuje, že objednatel bere na vědomí, že v důsledku dodatečných prací dle schválených změnových listů nemůže být dílo dokončeno dříve než 15.4.2009.

Konečně *Dodatkem č. 4* ze dne **12.12.2008** (č.l. 932-935, sv. 3) došlo k rozšíření Smlouvy o dílo o dodatečné práce a dodávky. Tyto představuje ve finančním vyjádření částku 55.865.276,- Kč (z toho 8.919.666,- Kč DPH). Celková cena díla tudíž činí 1.729.505.606,- Kč (z toho 276.139.550,- Kč).

Předmětem *Dohody o narovnání* uzavřené dne **9.4.2009** mezi KS v Brně zastoupeným JUDr. P. a společností IMOS zastoupenou Ing. Š. (č.l. 1164-1172, sv. 4) je akceptace odborného posouzení (ze strany ARCADIS) víceprací realizovaných společností IMOS při realizaci JAB dle smlouvy o dílo oběma smluvními stranami a z toho vyplývající narovnání vzájemných sporných práv a závazků spočívající v úhradě ve prospěch společnosti IMOS peněžité náhrady za vícepráce po odpočtu hodnoty méněprací částkou 47.436.971,55 Kč včetně DPH.

Nejvyšší kontrolní úřad v Kontrolním protokole o kontrole č. 07/22 „Výstavba Justičního areálu v Brně“, sp.zn. 07/22-810/47/08 k **6.3.2008**, kontrolovaná osoba KS v Brně (č.l. 0000111-0000131 sv. 1, příloha) konstatuje, že KS v Brně při výhradě opčního práva nepostupoval v souladu s ustanovením zákona č. 18 odst. 4 zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, tím, že nestanovil samostatně předpokládanou cenu plnění odpovídající opčnímu právu. KS v Brně předpokládanou cenu plnění, tj. za oba hlavní stavební objekty uvedl v souhrnné výši 942.493.000,- Kč bez DPH, aniž by byla zřejmá předpokládaná cena plnění odpovídající opčnímu právu. Navýšení jednotkových cen v Dodatcích č. 1 a 2 přesáhlo ve většině případů 6,6%, které KS v Brně uvedl NKÚ jako navýšení způsobené prodloužením doby splatnosti.

V *kontrolním protokolu o kontrole č. 07/22 „Výstavba Justičního areálu v Brně“* sp.zn. 07/22-450/113/08 ze dne **14.3.2008** (č.l. 000031-000071 sv. 1, příloha) zpracovaném ve vztahu ke kontrolovanému MSp gesční skupina NKÚ mimo jiné uvádí, že jelikož KS v Brně nestanovil v zadávacím řízení samostatně předpokládanou cenu plnění odpovídajícího opčnímu právu, zbavil se možnosti a povinnosti dané mu § 99 odst. 3 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách,

posoudit, zda byl nebo nebyl opční právo využít, tj. zda cena, kterou by byl povinen uhradit za plnění předmětu veřejné zakázky nebyla ve zjevném nepoměru k části předpokládané hodnoty plnění odpovídající opčnímu právu, která byla stanovena před zahájením původního zadávacího řízení (§ 18 odst. 4 zákona č. 40/2004 Sb.). NKÚ současně u objektu SO 102 konstatuje navýšení jednotkových cen některých položek o desítky až tisíce procent oproti jednotkovým cenám srovnatelných položek vysoutěžených pro objekt SO 101; zjištěné navýšení uznatelných položek činilo 28,9 mil. Kč. Ve vztahu k ministerstvu se uzavírá, že toto při realizaci výstavby JAB nevykonávalo důsledně svoji řídicí a metodickou činnost tak, aby usměřovalo hospodárný průběh investiční akce přesto, že investor byl povinen veškerá rozhodnutí realizovat až po souhlase MSp. Chyby a nedostatky přípravné fáze investičního projektu a při zadání veřejné zakázky byly v průběhu vlastní realizace obtížně odstranitelné a měly negativní vliv zejména na výši ceny díla s následným dopadem na požadavky státního rozpočtu, ale i na termín dokončení. Konstatuje se také vysoký standard řešení objektů, které ministerstvo odsouhlasilo a akceptovalo i zvýšení finančních nákladů stavby.

Kontrolní závěr z kontrolní akce 07/22 „Výstavba Justičního areálu v Brně“ ze dne **7.7.2008** (č.l. 000020-000028 sv. 1, příloha) byl zpracován na základě obsahu kontrolních protokolů zpracovaných ve vztahu k MSp a KS v Brně, kdy kontrola probíhala od září 2007 do dubna 2008. Závěr byl schválen Kolegiem NKÚ na jeho zasedání konaném 7.7.2008 usnesením č. 6/X/2008. V části E. kontrolního závěru je mimo jiné uvedeno, že jelikož KS v Brně jako kontrolovaná osoba nebyl schopen NKÚ předložit žádný doklad, kterým by prokázal, v jaké výši byla do předpokládané ceny zakázky zahrnuta předpokládaná cena nových stavebních prací na objektu SO 102, nemělo NKÚ možnost objektivně posoudit použití ustanovení § 99 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. V části F. kontrolního závěru pak NKÚ dále uvádí, že v období od vydání registračního listu akce (leden 2005) do schválení Stanovení výdajů (říjen 2007) navýšilo MSp závazný maximální parametr ceny za 1m³ obestavěného prostoru z částky 4.570,- Kč na částku 6.468,- Kč. KS v Brně tento parametr splnil tím, že do obestavěného prostoru (266.156m³) započítal v rozporu s platnou normou ČSN 734055 plošné a liniové stavební objekty, které se uvádějí pouze v plošné výměře. Dle realizační projektové dokumentace činí hodnota tohoto parametru 7.161,- Kč/m³ při celkových 240.365m³ obestavěného prostoru. NKÚ návazně konstatuje výrazné překročení tohoto parametru u objektu SO 102, kde tato částka činí dokonce 10.216,- Kč/m³. Vliv na hodnotu tohoto parametru mělo samozřejmě i dispoziční řešení stavebních objektů, které mají zastřešené dvorany.

Z obsahu *Mandátní smlouvy o výkonu činnosti cost controllingu investiční akce „Justiční areál v Brně“*, uzavřené dne **19.9.2008** mezi MSp jako mandantem a společností ARCADIS Project Management, s.r.o., jako mandatářem (č.l. 880-883), se podává, že jejím předmětem je zpracování posudku směřujícího k minimalizaci víceprací realizovaných při výstavbě JAB. Odpovědným zástupcem mandanta byl stanoven Ing. arch. Pavel K. Výstupem je posudek změnových listů na stavbě JAB (č.l. 884-889).

Ve výčtu podstatných listinných důkazů možno zmínit také některá písemná vyjádření MS, která byla poskytnuta orgánům policie již v rámci prověřování spáchání trestné činnosti.

Ze *stanoviska* ze dne **5.9.2012** (č.l. 546-549, sv. 2) mimo jiné vyplývá, že návrhy dodatků č. 1 a 2 ke Smlouvě o dílo za MSp po věcné stránce posuzoval referent investičního oddělení Vlastimil V. Po jejich schválení byly výsledky posouzení schváleny v obou případech vedoucím oddělení, následně ředitelem odboru. Jelikož se jednalo o akci samostatné organizační složky státu, předběžnou řídicí kontrolu ve smyslu příslušných ustanovení zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, prováděl přímo KS v Brně. Předchozí souhlas ke sjednání ceny vyšší ve smyslu ustanovení § 12 odst. 4 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím zastupování v právních vztazích, MF neudělilo ani o něj nebylo prostřednictvím MSp žádáno. MSp nedisponuje doklady, jež by schvalovaly zahrnutí úvěru na straně zhotovitele do ceny nadzemní části objektu SO 102. Při schvalování dodatků nebyla ve výkazu výměr tato položka samostatně uvedena a v korespondenci s KS v Brně není zaznamenána. Podkladem pro rozhodovací proces o realizaci podzemní části objektu SO 102 bylo především odůvodnění zpracovatele projektové dokumentace společnosti CEN- TROPROJEKT, jež předložil KS v Brně. O pokračování výstavby nadzemní části objektu SO 102 bylo rozhodnuto z důvodu potřeby řešit především dislokaci státních zastupitelství Brno-město a Brno-venkov a technické problémy stability podzemní části objektu SO 102. Dalším důvodem bylo i ohrožení organizace výstavby objektu SO 102 po předpokládaném zastavění sousedního pozemku, které by ztížilo přístup ke staveništi objektu SO 102.

Stanovisko ze dne **24.1.2013** (č.l. 632-634, sv. 2) shrnuje, že cena za 1 m³ obestavěného prostoru je stanovena v dokumentaci programu 236 110 „Rozvoj a obnova materiálně technické základny regionálních složek justice“ a je vodítkem pro žadatele o přidělení finančních prostředků na financování plánování, realizace a hodnocení akcí. Předpokládané náklady akce stanovuje investor odborným odhadem. Zohledňován byl charakter stavby: rekonstrukce, nástavba, vestavba, nová výstavba. Parametry byly následně stanoveny jako závazné pro celý program Usnesením Vlády ČR. Průměrné náklady na 1 m³ obestavěného prostoru stanovil KS v Brně při přípravě investičního záměru a následně byla tato hodnota upravována při změnách stanovení výdajů v návaznosti na výsledky výběrových řízení a průběh realizace akce. Konečná výše nákladů na jednotku obestavěného prostoru při předložení závěrečného vyhodnocení akce nepřekročila hodnotu uvedenou v poslední změně stanovení výdajů č.j. 867/2004-EO-R/143 ze dne 7.4.2009. Byla dosažena cena obestavěného prostoru za 1 m³ ve výši 6.867,- Kč/ m³.

Z jednotlivých *Usnesení Vlády ČR* a jejich příloh (č.l. 821-836, sv. 2) je patrný postupný nárůst průměrných nákladů za 1 m³ obestavěného prostoru novostaveb realizovaných v resortu v období let 2003-2009, a to: 4800,- Kč (k 31.3.2003), 5.600,- Kč (k 12.5.2004), 6.200,- Kč (k 7.6.2006), 6.200,- Kč (k 16.3.2009).

K dispozici jsou dále materiály MF, jež všechny spadají do let 2012-2013. Z nich pak možno uvést sdělení a stanoviska ze dne:

14.9.2012 (č.l. 3622-3623, sv. 13) k žádosti policejního orgánu o odborné vyjádření k problematice uplatňování zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích. Ministerstvo má za to, že tento chápe „majetek“ jako „aktivum“ v jeho nejrůznějších podobách, rámcově představovaných „věcmi“, „právy“, a „jinými majetkovými hodnotami“. Toto pojetí platí tedy i pro § 12 odst. 4 citovaného zákona. V případě smlouvy o dílo sjednané podle obchodního zákoníku by pak takovým aktivem a tedy majetkem ve smyslu tohoto zákona bylo také provedení určitého díla (resp. právo objednatele na provedení určitého díla) a úplatou cena za provedení tohoto díla. Z tohoto důvodu by proto v obecné rovině bylo možno na vybudování stavebního objektu dle smlouvy o dílo a provedeního jednacím řízení bez uveřejnění aplikovat ustanovení § 12 odst. 5 věty druhé tohoto zákona.

8.3.2013 (č.l. 3625, sv. 13), v němž je uvedeno, že postup financování akcí evidovaných v ISPROFIN se v době výstavby JAB řídil podle platných právních předpisů, tedy zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla) a vyhláškou č. 40/2001 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku, která byla 1.1.2007 nahrazena vyhláškou č. 560/2006 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku. K řízení programů a provozování Informačního systému programového financování vydalo MF Pokyn č. R 1-07 a Pokyn č. R 2-07, jež byly zveřejněny ve Finančním zpravodaji.

5.4.2013 (č.l. 3628-3629, sv. 13), kdy ministerstvo připustilo, že k určitým problémům s financováním výstavby JAB došlo, a to v souvislosti se vzniklými vícepracemi. Ministerstvu není nicméně známa skutečnost, že by v případě výstavby JAB došlo k posunutí lhůty splatnosti vystavených faktur. Stejně tak nemá MF informace o tvrzeném zahrnutí finančních nákladů na úvěr zhotovitele stavby do ceny nadzemní části objektu SO 102.

26.6.2013 (č.l. 3631, sv. 13) především uzavírá, že v případě JAB byly dle závěrečného vyhodnocení akce náklady na obestavěný prostor budov zjištěny částkou 6.867,- Kč/m³. Obestavěný prostor pak byl vykázan údajem objemu 266.156 m³.

Z listin předložených finančními úřady možno zmínit *zprávu o daňové kontrole* č.j.: 44504/11/288983701950 Finančního úřadu Brno I z **listopadu 2011** (č.l. 3638-3685, sv. 13). Z této vyplývá, že správce daně podrobil daňové kontrole akci ev.č. 23611G 1032 s názvem „KS Brno-Justiční areál v Brně“ za období let 2006-2010. Správce daně v ní komplexně a podrobně rekapituluje postup daňového subjektu (KS v Brně) při přípravě a samotné realizaci výstavby JAB od okamžiku zaregistrování až po předání objektů k užívání. Ve vztahu k využití opčního práva správce daně v návaznosti na předloženou dokumentaci shrnuje, že 28.11.2005 podal KS v Brně u správce centrální adresy objednávku k uveřejnění informací na stránkách informační centrální adresy řádného Předběžného oznámení na stavební práce na nadlimitní veřejnou zakázku formou užšího řízení. Zakázka byla Českou poštou s.p. zaevidována pod evidenčním číslem 50015190. Předmětem

předběžného oznámení byla veřejná zakázka „Justiční areál v Brně - stavba“ v rozsahu dvou podzemních a šesti nadzemních podlaží u budovy soudů a dvou podzemních a šesti nadzemních podlaží u budovy státního zastupitelství. Dne 3.1.2006 podal KS v Brně u správce centrální adresy k uveřejnění řádné Oznámení zadávacího řízení na stavební práce na výstavbu JAB. Informace o veřejné zakázce byla uveřejněna dne 26.1.2006. Dne 12.2.2006 podal KS v Brně u správce centrální adresy k uveřejnění Opravné oznámení zadávacího řízení. V jeho rámci si zadavatel mimo jiné vyhradil právo na další dodávky, stavební práce a služby, jež budou zadány v řízení bez uveřejnění dle § 27 odst. 3 písm. b), bod 1-5 zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách. Předmětem stavebních prací měla být budova podzemních i nadzemních podlaží státního zastupitelství. Předpokládaná cena zakázky včetně opčního práva činila 942.493.000,- Kč bez DPH, 1.127.266.600,- Kč včetně DPH. KS v Brně následně formou jednacím řízení bez uveřejnění na základě opčního práva vyzval dne 15.12.2006 k jednání ve věci realizace zakázky „Justiční areál v Brně - stavba - nové stavební práce“ (podzemní podlaží budovy státního zastupitelství) společnost IMOS. Po jednáních ve dnech 20.12.2006 a 2.2.2007 činila cena dle předložené nabídky 42.391.936,- Kč bez DPH, 50.446.404,- Kč včetně DPH. Dne 7.3.2007 byl uzavřen dodatek č. 1 ke smlouvě o dílo s navýšením ceny díla o tuto částku. Výzvou ze dne 14.2.2007 vyzval KS v Brně opět v jednacím řízení bez uveřejnění k realizaci stavebních prací „Justiční areál v Brně - stavba - nové stavební práce 2“ (nadzemní podlaží budovy státního zastupitelství) společnost IMOS. Jednání se uskutečnilo dne 19.2.2007 a cena předložené nabídky činila 190.643.327,- Kč bez DPH, 226.865.559,- Kč včetně DPH. Dne 23.10.2007 byl návazně uzavřen Dodatek č. 2 ke smlouvě o dílo.

Správce daně s přihlédnutím k rozhodnutí ÚOHS, č.j.S2891/2008/VZ-23912/2008/510/če konstatuje, že zadavatel porušil zákaz uvedený v ustanovení § 99 odst. 3 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, kdy nebyl oprávněn využít opčního práva a zadat veřejnou zakázku na výstavbu objektu SO 102 v jednacím řízení bez uveřejnění, neboť ve smyslu citovaného ustanovení byla při využití opčního práva cena předmětu veřejné zakázky ve zjevném nepoměru k části předpokládané hodnoty plnění odpovídajícího opčnímu právu; nárůst oproti zadavatelem předpokládané ceně (ta dle vykázané výměry obestavěného prostoru činila 111.644.699,- Kč bez DPH) byl zjištěn ve výši 108%. Správce daně neakceptoval námitku KS v Brně, že není oprávněn posuzovat porušení zákona o veřejných zakázkách, když k tomuto má mít kompetenci pouze ÚOHS, neboť má za to, že součástí Rozhodnutí o účasti státního rozpočtu na financování akce jsou Podmínky čerpání prostředků státního rozpočtu, jež příjemci těchto finančních prostředků ukládají postupovat mimo jiné podle zákona o veřejných zakázkách (č. 40/2004 Sb., č. 137/2006 Sb.). Správce daně dovedl svoji oprávněnost kontrolovat postup také dle tohoto zákona. Současně připustil, že je s odkazem na znění ustanovení § 99 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, vázán rozhodnutím ÚOHS č.j.S2891/2008/VZ-23912/2008/510/če.

Výsledkem daňového řízení bylo také vydání *platebního výměru č. 389/2011 na odvod za porušení rozpočtové kázně* dne **25.11.2011** (č.l. 3637, sv. 13), jímž byl KS v Brně za porušení rozpočtové kázně vyměřen správcem daně odvod do státního rozpočtu ve výši 1.935.623.540,- Kč. Odvolání KS v Brně proti tomuto platebnímu

výměru bylo zamítnuto *rozhodnutím Finančního ředitelství v Brně* ze dne **26.4.2012** (č.l. 3689-3695, sv. 13).

Rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne **6.10.2011**, č.j. 30 Af 27/2010-96 (č.l. 3701-3710, sv. 13) byla jako nedůvodná zamítnuta žaloba KS v Brně proti předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20.5.2010, č.j.: ÚOHS-R5/2009/VZ-1861/2010/ 310/EKu (rozhodnutí o rozkladu). O tomto soudním rozhodnutí hovořil ve svém výslechu svědek Pavel H. Krajský soud v Hradci Králové zde výkladem přechodných ustanovení zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, dospěl mimo jiné k závěru, že oba případy aplikace opčního práva ze strany KS Brno nastaly až za účinnosti nového zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, když příslušné výzvy byly zhotoviteli zaslány zadavatelem 15.12.2006 a 14.2.2007. Proto je dle soudu na místě pro zkoumání splnění zákonných podmínek jejich aplikace nutné vycházet ze znění ustanovení § 99 zákona č. 137/2006 Sb. Navíc i podle původní právní úpravy bylo zadání veřejné zakázky na základě opce vždy novým výběrovým řízením se samostatně stanovenými podmínkami.

KS v Brně se návazně podanou kasační stížností domáhal u Nejvyššího správního soudu zrušení rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí předsedy ÚOHS, jímž byl zamítnut rozklad podaný KS v Brně proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6.1.2009, č.j. S291/2008/VZ-23912/2008/510/če a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Předmětná kasační stížnost byla *rozsudkem Nejvyššího správního soudu* ze dne **15.5.2012**, č.j. 2 Afs 1/2012-13, zamítnuta (č.l. 3714-3721, sv. 13), kdy i Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že pro zkoumání splnění podmínek pro využití opčního práva u výstavby objektu SO 102 je na místě aplikace právní úpravy účinné od 1.7.2006, tedy dle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Na jejím základě pak i tento soud dospěl k závěru, že k využití opčního práva došlo neoprávněně. Argumentoval, že v důsledku jednání zadavatele bylo omezeno soutěžní prostředí a tím bylo ohroženo efektivní vynakládání veřejných prostředků.

Společnost IMOS Brno, a.s., ve sdělení ze dne **28.8.2012** (č.l. 898, sv. 3) odkázala na smlouvu o dílo ze dne 16.6.2006 a její čtyři dodatky, o kterých již byla stručná zmínka shora, a dodala že stavební práce na objektu SO 102 dle dodatků č. 1 a 2 byly novými stavebními pracemi. Nabídkové ceny byly vytvořeny standardním způsobem, tj. kalkulací, která byla aktuální v době zpracování nabídky, a také reflektovala obchodní podmínky zadavatele, v tomto případě zejména požadavky na platební podmínky. Společnost si není vědoma žádného navyšování ceny o další náklady spojené s financováním stavby. Ve vztahu k dodatku č. 1 platí, že doba splatnosti faktur byla sjednána na 60 dnů ode dne jejich doručení objednateli, přičemž bylo ujednáno, že po vyčerpání ročního limitu výdajů na realizaci zakázky (r. 2006 - 0 mil. Kč, r. 2007 - 10 mil. Kč, r. 2008 - 819,017 mil. Kč) se prodlouží doba splatnosti neuhrazené části tak, že tyto budou splatné v lednu a dalších měsících roku 2009; nejzazší termín úhrady ceny za dílo byl stanoven ke dni 31.12.2009.

Pokyn Marie H. účtárně k zařazení dlouhodobého hmotného majetku i drobného dlouhodobého majetku do užívání ze dne 29.12.2009 (č.l. 2056-2057, sv. 7) shrnuje, že stavební část výstavby JAB byla ze strany KS v Brně financována takto:

2006 : 20.000.000,- Kč,

2007 : 27.740.500,- Kč,

2008 : 1.049.934.000,- Kč,

2009 : 776.316.311,25 Kč,

celkem tedy 1.873.990.811,25 Kč. V roce 2009 bylo dále financováno vybavení jednacích místností částkou 11.337.056,41 Kč a vybavení kanceláří nábytkem částkou 50.295.672,30 Kč. Celkové náklady na stavební a nestavební část tak činily 1.935.623.539,96 Kč.

Podrobný rozpis realizovaných plateb ze strany KS Brno ve prospěch IMOS je součástí *sdělení KS v Brně ze dne 19.2.2013 (č.l. 3464-3468, sv. 12)*. Z tohoto vyplývá, že práce na výstavbě JAB byly fakturovány zhotovitelem celkem patnácti *fakturami* vystavenými v době od 30.6.2006 do 29.4.2009 (č.l. 3470-3488, sv. 12). Splatnost jednotlivých faktur byla stanovena různě, nejkratší činila 40 dnů, nejdelší 9 měsíců. Část faktur či jejich částí byla uhrazena po jejich stanovené splatnosti. Úhrady byly realizovány ve prospěch účtu č. 100394705/5000 zhotovitele vedeného u Credit Lyonnais Bank Praha a.s. z účtu KS v Brně vedeného u ČNB.

Sdělení KS v Brně ze dne 14.9.2012 (č.l. 2570-2576, sv. 9) konstatuje, že před uzavřením dodatků č. 1 a 2 ke smlouvě o dílo byl předběžnou řídicí kontrolu dle § 26 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, povinen zajistit jako příkazce operace JUDr. Jaromír P.; správcem rozpočtu byla Miluše B. a hlavní účetní Jiřina J. Ze zprávy se dále podává, že prověřením skutečností ve smyslu § 13 odst. 2 vyhlášky č. 416/2004 Sb. byl nejméně od 30.12.2005 pověřen Jan L., vedoucí odboru investic KS v Brně, od 5.9.2008 Marie H., ředitelka správy soudu. Ocenění majetku ve smyslu § 12 odst. 4 zákona č. 219/2000 Sb. proběhlo na základě jednání mezi dodavatelem a investorem (viz Oceněný výkaz výměr méněprací na objektu SO 101 a oceněný výkaz výměr na realizaci nadzemních podlaží objektu SO 102), když úspory na objektu SO 101 činily více než 22 mil. Kč včetně DPH, na objektu SO 102 asi 60 mil. Kč včetně DPH). Citované ustanovení není podle názoru KS v Brně možné aplikovat na budované objekty, ale toliko na objekty již existující. V případě teprve budovaných nemovitostí je nutné vycházet z projektové dokumentace a tzv. výkazu výměr. Práce a dodávky na objektu SO 102 byly novými stavebními pracemi, proto jejich cena a cena dodávek nemusela být nutně shodná s cenou stejných položek na objektu SO 101. Na změnu cena a zvýšení sazby na 6,6% měla vliv inflace, nárůst cen stavebních prací a služeb na trhu a odsunutí plateb za provedené práce a dodávky do roku 2008. První platba za nadzemní část objektu SO 102 byla provedena dne 12.2.2008.

Zmíněno také, že 27.9.2006 byl KS Brno na jednání se zástupci MSp informován o změně koncepce financování investičních akcí v roce 2007 (č.l. 3509, sv. 12). Návazně KS v Brně o změně financování akce začal jednat se společností IMOS (č.l. 3510, sv. 12). Dne 23.10.2006 zaslal zhotovitel KS v Brně písemné stanovisko (č.l. 2675, sv. 9),

příčemž byl ochoten jednat o změně financování za předpokladu souhlasu s navýšením smluvní ceny na akci o 80 mil. Kč bez DPH, neboť tvrzený kalkulovaný nárůst nákladů spojených s větším úvěrováním by přesáhl částku 80 mil. Kč. Tato informace byla ze strany KS v Brně předána MSp dopisem ze dne 1.11.2006 (č.l. 3513-3514, sv. 12). Dne 15.11.2006 proběhl mimořádný kontrolní den (č.l. 2666-2668, sv. 9), kde byla s ohledem na nedostatek finančních prostředků pro rok 2007 zvažována také možnost pozastavení stavby. Bylo dohodnuto, že MSp bude nadále hledat nejvhodnější variantu zabezpečení financování (č.l. 3519, sv. 12). Firma IMOS na základě zadání stavby SO 102 akceptovala změnu financování a dne 7.3.2007 uzavřela Dodatek č. 1 ke smlouvě o dílo. Dne 1.8.2007 proběhlo na MF jednání o zajištění financí pro akci dle sjednaného platebního kalendáře k Dodatku č. 1 (č.l. 3529, sv. 12). Opět byl informován zhotovitel (č.l. 3533, sv. 12), který 14.8.2007 zaslal písemné stanovisko, v němž uvedl, že je ochoten jednat o případné změně koncepce financování za předpokladu navýšení smluvní ceny díla o 35 mil. Kč formou dodatku ke smlouvě o dílo. MSp bylo o stanovisku společnosti IMOS informováno dopisem KS v Brně z 21.8.2007 (č.l. 3534, sv. 12). Přípisem ze dne 5.9.2007 (č.l. 3537, sv. 12) oznámil IMOS KS v Brně, že pohledávky z faktur č. 471960333, 471960482 a 471970082 na částku 320.165.008,96 Kč ze smlouvy o dílo ze dne 16.6. 2006 postoupila bance CALYON S.A., organizační složka. Na základě dalších jednání byl uzavřen Dodatek č. 2. Podmínky tvrzeného úvěru čerpaného zhotovitelem stavby nejsou soudu známy. Soud rovněž nedisponuje žádnými materiály, z nichž by bylo patrné, jakým způsobem byly finanční náklady zahrnuty do ceny podzemní části objektu SO 102.

Z dohody o změně pracovní smlouvy Jana L. ze dne 2.1.2003 (č.l. 2590, sv. 9) je zřejmé, že byl mimo jiné pověřen řízením činnosti správců budov KS v Brně, zajištěním průběžné a následné kontroly příkázaných operací a zpracováním a aktualizováním programů a podprogramů reprodukce majetku KS v Brně a jejich realizací. Z dohody o změně pracovní smlouvy ze dne 30.12.2005 (č.l. 2588, sv. 9) se s účinností od 1.1.2006 doplňuje popis pracovní činnosti Jana L. o provádění koordinace postupů u veřejných zakázek KS v Brně, MS v Brně a okresních soudů v působnosti KS v Brně.

Sub. D)

V této pasáži soud I. stupně konstatuje, z důvodu koncentrace bezprostředně souvisejících důkazů, vedle znaleckého posudku vypracovaného v přípravném řízení a jeho dodatku vyžádaného soudem v průběhu hlavního líčení, rovněž stanovisko znalce, které bylo v rámci obhajoby předloženo obžalovaným po podání obžaloby, byť z hlediska formy jde o listinu ve smyslu § 213 odst. 1 tr.ř.

Znalecký posudek z oboru ekonomika, odvětví ceny a odhady, se specializací oceňování, rozpočtování a kalkulace stavební produkce, a z oboru stavebnictví, odvětví stavební, různá, se specializací ekonomika stavební činnosti (č.l. 73-118, sv. 1) byl vypracován, dle obžaloby, za účelem objektivizace možného předražení zakázky na výstavbu objektu SO 102 (budovy státního zastupitelství) v rámci JAB a stanovení

obvyklé hodnoty cen stavebních prací a dílů uvedených v položkových rozpočtem dle dodatků č. 1 ze dne 7.3.2007 a č. 2 ze dne 23.10.2007 ke smlouvě o dílo. Posudek uzavírá, že došlo k předražení zakázky na výstavbu objektu SO 102 k datům uzavření smluv - tj. v případě Dodatku č. 1 o 6.619.000,- Kč bez DPH (7.876.610,- Kč včetně 19% DPH), tedy 15,6% z ceny 50.446.404,- Kč a v případě Dodatku č. 2 o 22.814.993,- Kč bez DPH (27.149.842,- Kč včetně 19% DPH), tedy 11,9% z ceny 226.865.559,- Kč. Celkem je předražení oceňováno souhrnnou částkou 29.433.993,- Kč bez DPH, tedy 35.026.452,- Kč včetně DPH. Znalkyně za cenu v místě a čase obvyklou považovala cenu položek podle původní sjednané smlouvy o dílo. Doplnila ale, že přímé porovnání položek rozpočtů uvedených ve smlouvě o dílo a v dodatcích k ní nebylo možné, s ohledem na rozdílné popisy názvů, rozdílné kódy použité v dokumentaci a nedokonalý popis v technických standardech, uplatnit v plném rozsahu.

Stanovisko znalce datované 29.4.2014 (č.l. 3931-3946, sv. 14) bylo vypracováno společností ZNALCI A ODHADCI - znalecký ústav, s.r.o., se sídlem Náměstí 28. října 3, Brno. Znalecký ústav mapuje závěry výše uvedeného znaleckého posudku a z jeho výstupů možno shrnout:

Závěry znaleckého posudku jsou nepřezkoumatelné především z těch důvodů, které uvádí sama znalkyně, totiž, že „... *hodnota předražení zakázky může být negativně ovlivněna kvalitou předložené dokumentace, která neumožnila uplatnit v celém rozsahu přímé porovnání položek rozpočtů uvedených ve smlouvě o dílo a v dodatcích k této smlouvě ...* “. K tomu se dodává, že znalkyně skutečně neměla k dispozici celistvou dokumentaci, neměla k dispozici rozpočty, ale jen přehledové tabulky, v dokumentaci lze nelézt rozdílné popisy názvů, rozdílné kódy, je zjevný nedokonalý popis v technických standardech. Nemusely tak být nalezeny položky, které jsou ve skutečnosti fyzicky a technicky stejné a měly by mít i stejnou jednotkovou cenu.

Projektovou dokumentaci k SO 101 zpracovával jiný projektant než dokumentaci k SO 102, tudíž ani výkazy výměr nemusely být obdobně kvantifikovány a uváděny ve stejných položkách.

Jde-li o metodiku, pak posudek vychází jen z předložených podkladů a nezkoumá, zda jsou úplné, znalkyně pak neměla k dispozici další technické podklady, aby bylo možno provést objektivní posouzení naznačené problematiky. Posudek je tak metodicky zavádějící, protože vychází toliko ze zjištěných a zpracovaných údajů jinými subjekty, tedy ze zprostředkovaných informací, zcela absentuje místní šetření znalce, který, jak naznačeno, navíc neměl k dispozici projektovou dokumentaci, neměl k dispozici základní rozpočty a podobně.

Správným postupem stanovení případné výše škody mělo být zahrnutí celkového penza informací stavebně-technického charakteru, včetně zápisů z kontrolních dnů a z dalších ujednání a následné zpracování výkazu výměr s přiřazením tehdy aktuálních cen, jakož i zohlednění vlivu trhu stavebních prací. Další možnou metodou je sběr veškerých faktur a jejich hromadný součet, v návaznosti na to stanovení ceny jednotkové za obestavěný prostor a následné porovnání výsledku s jinými obdobnými

stavbami. Pokud se budou výsledky lišit o hodnoty do 10%, pak je možno považovat výsledek za uspokojivý.

K posledně uvedenému stanovisko poznamenává, že cena obestavěného prostoru, tj. jednoho krychlového metru, je jen orientační, byť se nezřídka v praxi užívá. I tak, bude-li se vycházet ze Sborníku - Ukazatele průměrné rozpočtové ceny na měrovou a účelovou jednotku - ceny objektů Budovy pro řízení, správu a administrativu, se pro rok 2007 pohybují v cenách od 4.923,- do 7.656,- Kč za metr krychlový, avšak se zdůrazněním, že tyto ceny nezahrnují náklady na přípravu území, inženýrské sítě, pozemní komunikace, náklady na umístění stavby a rovněž neobsahují DPH. Z tohoto pohledu částku 6.867,- Kč za uvedenou jednotku, což je údaj dostupný v konkrétním případě, nutno považovat za přinejmenším v úrovni obvyklé ceny. Jako konkrétní příklad se nad rámec uvádí cena objektů: Praha-Mičánky (6.929,- Kč), soud Ostrava (6.939,- Kč), úřad práce Pardubice (6.270,- Kč).

V **dotatku znaleckého posudku z oboru ekonomika** (č.l. 4252-4257, sv. 15) znalkyně na závěrech posudku setrvala a vysvětlila, že posudek byl koncipován dle zadání, tudíž v posudku uvedené hodnoty byly vypočteny srovnáním jednotkových cen uvedených v dodatku č. 1 a č. 2 ve vztahu k jednotkovým cenám uvedeným ve Smlouvě o dílo z 20.6.2006. V daném případě rozpočty v dodatcích nebyly sestaveny ve zvyklostech stavební praxe. Zdůraznila, že nebylo jejím úkolem vyčíslit škodu nebo posoudit skutečná plnění, ale posoudit obvyklé hodnoty cen stavebních prací a dílů uvedených v dodatcích č. 1 a č. 2 ke smlouvě o dílo.

Konečně k dispozici je **dodatek č. 1 ke stanovisku znalce** (č.l. 4283, sv. 5), kde také setrváno na již prezentovaných závěrech s tím, že v daném případě není možné dát rovnítko mezi smluvní ceny a ceny obvyklé a tímto způsobem není možné posuzovat předraženost nebo nepředraženost díla. Navíc pojem předražení použitý ve znaleckém posudku v terminologii stavebnictví neexistuje. V každém případě dílo nutno posuzovat jako celek a není možné vytrhávat z kontextu jen některé dílčí části.

Procesní poznámka

Znalecký posudek z oboru ekonomika a jeho dodatek byly u hlavního líčení čteny v souladu s ustanovením § 211 odst. 5 tr.ř. a § 202 odst. 3, odst. 5 tr.ř. (č.l. 4294, sv. 15), tedy za souhlasu státní zástupkyně, současně v situaci, kdy bylo hlavní líčení konáno v nepřítomnosti obžalovaného.

Stanovisko znalce a dodatek byly stranám předloženy, jak již zmíněno, podle § 213 odst. 1 tr.ř. (č.l. 4292, sv. 15). Tyto listiny nenavrhlá číst žádná ze stran.

III . Hodnocení důkazů

Nálezací soud má za to, že v předmětné trestní věci byl zjištěn skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 2 odst. 5 tr.ř.), přičemž **důkazy** ve smyslu ustanovení § 2 odst. 6 tr.ř. **hodnotil** podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech rozhodných okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu a dospěl k závěru, že obžaloba ve světle provedeného dokazování před soudem I. stupně neobstojí.

Z hlediska kvantitativního i kvalitativního tvoří opatřené důkazy, při vědomí odstupu času od žalovaného skutku, prakticky ucelenou materii, která umožnila krajskému soudu učinit odpovídající skutkové, ale také právní závěry, tedy skýtají dostatečný podklad pro vyhodnocení elementárních otázek - zda se skutek, který je předmětem řízení, stal, zda jej spáchal obžalovaný a zda vymezený skutek vykazuje znaky některého trestného činu uvedeného v trestním zákoně.

Potřeba zdůraznit, že nadstandardní kvantum především listinných důkazů (řádově tisíce listů) a skutečností z nich vyplývajících, vedlo soud také při hodnocení důkazů v písemné podobě nutně ke zjednodušení, které se promítlo zejména do zobecňujících závěrů. Důraz byl kladen nikoli na jednotlivosti, nýbrž na komplexnější pohled řešené problematiky, včetně vyhodnocení tehdejší pozice obžalovaného a jeho účasti na realizaci výstavby JAB.

Úvodem hodnocení možno zmínit nezpochybnitelný fakt, který se týká situace justičních složek (soudů a státních zastupitelství), panující dlouhodobě v Brně, totiž zjevnou roztržitost jejich umístění, nevyhovující prostorové zázemí pro soudce, administrativní aparát či spisové prostory, v mnoha případech nutnost platit nemalé nájem a podobně. Jde-li o samotného obžalovaného JUDr. Jaromíra P., ten byl jmenován předsedou Krajského soudu v Brně v červnu roku 2001 (soudcem od roku 1991) a svým způsobem navázal na snahu předchozích kolegů na řešení naznačeného stavu. V této souvislosti někdy v roce 2003 nabídlo město Brno možnost umístění justičních složek na ulici Heršpické s tím, že zde bude v budoucnu vybudován také úřad práce. Pozemek byl nabídnut zdarma a po dostavění soudních objektů měl být do vlastnictví státu převeden za symbolickou cenu 1.000,- Kč. Investiční oddělení KS v Brně navrhlo nabídku využít a začalo připravovat investiční záměr ke schválení ze strany MSp. Investiční záměr byl vyhotoven dne 9.3.2004 a navrhoval prostorová řešení pro sedm justičních složek: KS v Brně, MS v Brně, Okresní soud Brno-venkov, Nejvyšší státní zastupitelství ČR, KSZ v Brně, Městské státní zastupitelství v Brně a Okresní státní zastupitelství Brno-venkov. Tento záměr byl ze strany MSp schválen a návazně dne 3.1.2005 rozhodlo ministerstvo o registraci investiční akce - Výstavba objektu SO 101 (budovy soudů) a objektu SO 102 (budovy státních zastupitelství). Poté MSp požádalo MF o udělení souhlasu s financováním akce, který byl udělen 10.1.2005 na sumu do 800 mil. Kč. Částka vycházela ze studie, na jejíž vypracování mohl KS v Brně použít jen finance do 60 tis. Kč. Studie byla proto obecná, nezahrnovala geologický průzkum, posouzení napojení na stávající komunikační systém a elektrickou síť, vodovodní systém, otázku případných problémů s výstavbu bezprostředně sousedícího úřadu práce a podobně. Zpracováním projektové dokumentace byl pověřen vítěz výběrového řízení, tj. architektonické sdružení VPÚ DECO PRAHA, a.s., a CENTROPROJEKT, a.s. Dne 26.1.2006 bylo KS v Brně vyhlášeno výběrové řízení na zhotovitele díla, jehož

vítězem se stala společnost IMOS Brno, a.s., s nejnižší nabídnutou cenou za realizaci objektu SO 101, která činila sumu přibližně 1,4 mld. včetně DPH. Posouzení nabídek a výběr nejvhodnějšího uchazeče realizovala meziresortní komise sestavená ze zástupců tří ministerstev, KS v Brně, MS v Brně a KSZ v Brně. Komisi přitom ustanovila vláda usnesením č. 302 ze dne 22.3.2006. Součástí nabídek všech uchazečů ve výběrovém řízení byly také návrhy smluv o dílo, položkový rozpočet a harmonogram prací. Návrh smlouvy o dílo včetně jejích příloh zaslal KS v Brně následně k odsouhlasení správci financování realizovaného ze státního rozpočtu, tedy MSp, které s uzavřením smlouvy o dílo mezi KS v Brně jako investorem a společností IMOS jako zhotovitelem souhlasilo. V první polovině června 2006 pak MF vydalo Rozhodnutí o účasti státního rozpočtu na financování akce a celá procedura vyústila, po souhlasu uděleného MSp v uzavření Smlouvy o dílo č. 607701/0595/06/PS dne 16.6.2006 mezi KS v Brně jako objednatelem a společností IMOS Brno, a.s., jako zhotovitelem, který se v předmětu smlouvy zavázal ke zhotovení dodávky stavby JAB. Za smluvní strany byla smlouva podepsána JUDr. Jaromírem P. a Ing. Oldřichem Š. s tím, že cena činí 1.418.658.981,- Kč (z toho 226.508.577,- Kč DPH). Termín dokončení a předání díla byl tehdy stanoven na 19.11.2008. Budova státního zastupitelství SO 102 měla být dle vyjádření MSp řešena později a již od počátku se počítalo s případným využitím opčního práva.

Toto stručné shrnutí kroků všech zainteresovaných, které vedlo v červnu 2006 k podpisu smlouvy o dílo na výstavbu JAB, vyplývá především z řady listin MSp, MF, KS v Brně, společností IMOS a CENTROPROJEKT, dále z výpovědí svědků, kteří se na přípravě výstavby JAB, výběrovém řízení, posuzování návrhu smlouvy o dílo a dalších parametrů podíleli. Výpověď obžalovaného je v tomto směru zcela v souladu s opatřenými důkazy a konec konců v tomto ohledu není jmenovanému ani podanou obžalobou ničeho vytýkáno.

Za zmínku na tomto místě snad stojí vývoj ceny díla již na samotném počátku, kdy příslušná ministerstva, zejména pak MF, v lednu 2006 udělují souhlas s celou akcí, včetně jejího financování, a to při ceně nedosahující 800 mil. Kč, avšak bez podstatných výhrad je přibližně po půl roce schválen návrh smlouvy na sumu přesahující 1,4 miliardy toliko za výstavbu objektu pro soudy. Jak lze dovodit z některých výpovědí svědků, kteří tehdy na ministerstvech působili, nešlo zdaleka o ojedinělou či výjimečnou situaci, neb v mnoha případech docházelo k tomu, že původní registrace rozsáhlých akcí se provedla na relativně menší finanční objem, který byl posléze v nemalém rozsahu navyšován. Signifikantní je v tomto ohledu výpověď svědka Vlastimila V. z MSp, který odmítl na sumu okolo 700 mil. investiční záměr schválit, jelikož předpokládal, že cena výstavby objektu jako celku bude okolo 2 miliard Kč. Navrhoval dokonce zrušení akce, protože v té době scházelo její finanční krytí. Věc proto byla ke schválení a podpisu předložena kolegovi Ing. P.

Se samotnou výstavbou JAB bylo započato v polovině roku 2006 a dne 19.7. 2006 uzavřena mandátní smlouva mezi KS v Brně jako mandantem a PRODA, s.r.o., jako mandatářem, jež se zavázal k inženýrsko-investorské činnosti, v oblasti finanční pak kontrolovat věcné a cenové správnosti oceňovaných podkladů a následně vydaných faktur, kontrolovat oprávněnost uplatňování vícenákladů ze strany zhotovitele, kontrolovat a schvalovat platby zhotoviteli stavby, spolupracovat při

závěrečném vyúčtování stavby. Jako oprávněná osoba v jednání ve všech věcech smlouvy byl za KS v Brně ustanoven Jan L. Interní dopisy MSp v návaznosti prokazují, že k obsahu mandátní smlouvy nemělo ministerstvo připomínek. Dodatky č. 1 a 2 z 21.3. 2007 resp. 18.2.2008 byl předmět mandátní smlouvy rozšířen o výkon dohodnuté činnosti ve vztahu k objektu SO 102 a objektům souvisejícím. Vedle listin se může soud ohledně naznačeného opřít zejména o výpověď Ing. Pavla R., který popsal svou činnost potažmo firmy PRODA v rámci realizace výstavby JAB. Obsah jeho svědecké výpovědi bude podrobněji zmíněn ještě v následujícím textu.

Již 22.8.2006 sděluje ředitel investičního odboru MSp, že ministr spravedlnosti téhož dne schválil zahájení zadávacího řízení s tím, že výzva bude k realizaci objektu SO 102 zaslána společnosti IMOS. Totožné patrně z obdobného dokumentu datovaného 12.12.2006. Listiny tak prokazují, že MSp dalo nedlouho po zahájení výstavby JAB v zásadě přímý pokyn k tomu, že výzva k realizaci objektu státních zastupitelství bude adresována opět společnosti IMOS. V této souvislosti nutno vyzdvihnout velmi podstatný listinný důkaz, který precizně hodnotí výhody a nevýhody možného postupu při zakonzervování stavby po realizaci toliko budovy SO 101. Jde o zprávu generálního projektanta CENTROPROJEKT, a.s., vypracovanou hlavním inženýrem projektu Ing. Josefem K. (doručena KS Brno dne 31.8.2006) ve věci výstavby milánských stěn objektu SO 101 a SO 102 s návrhem vybudování suterénních prostor objektu SO 102 současně s objektem SO 101. Podstatný obsah důkazu je zmíněn na str. 29 tohoto rozsudku. Bez významu není ani to, že nezávisle na hlavním projektantovi hodnotí situaci již zmiňovaný svědek Ing. R., který vykonával, zjednodušeně řečeno, stavebně-technický dozor. V tomto období také zasílá KS v Brně žádost MSp o vydání změny Rozhodnutí o účasti státního rozpočtu na financování realizace akce JAB včetně žádosti o posouzení návrhu dodatku č. 1 smlouvy o dílo, který byl v následujícím období posouzen příslušnými odbory ministerstva. Vedle drobnějších připomínek nebyl ze strany MSp avizován směrem ke KS v Brně nesouhlas s naznačeným postupem. Toto je opět prokazováno příslušnými listinami.

Jelikož byla zjevná vysoká finanční náročnost na výstavbu JAB a zároveň bylo zřejmé, že nebude bezezbytku možné financování celého projektu ve stanovených termínech, MSp byl vyzván zhotovitel, tj. IMOS, k součinnosti při řešení situace s nedostatečnou výší finančních prostředků pro rok 2007 a další léta. To je dokladováno zápisem z jednání o dalším postupu při realizaci JAB 23.1.2007. Zhotovitel byl ochoten podílet se na hledání úspor na stavbě, včetně rozvolnění tempa financování v souladu s možnostmi státního rozpočtu. Současně bylo kalkulováno s možností úspor, jak v posudku pro MSp naznačila společnost Moravia konsult, obdobně byla oslovena také společnost AIP. V závěru zápisu je konstatováno, že jako součást JAB je nezbytné realizovat SO 101 i SO 102 při nalezení úspor ve výši 95 mil. Kč, jinak není možné pokračovat ve stavbě SO 102. Již 30.1. pak proběhlo další podstatné jednání (za přítomnosti náměstka ministra spravedlnosti Mgr. Ing. S., ředitele odboru investičního MSp Ing. M., předsedy KS v Brně JUDr. P., předsedkyně MS v Brně JUDr. Komárkové, krajského státního zástupce v Brně JUDr. C., vedoucího odboru investičního a správy budov KS v Brně J.L., obchodního ředitele IMOS Ing. H. a jednatele AIP Ing. K.) se závěrem, že stavba areálu musí být dokončena jako celek: SO 101 - budova soudu i SO 102 - budova státních zastupitelství. Bylo konstatováno, že

úspory ve výši asi 80 mil. Kč byly nalezeny. Podrobnosti obsahuje příslušný zápis z jednání.

Zejména v únoru 2007 byla jednotlivými odbory MSp řešena problematika dodatku č. 1 ke smlouvě o dílo, a to v návaznosti na závěr zmíněný v předchozím odstavci, totiž, že stavba bude dokončena jako celek. K dispozici je v tomto směru řada interních dopisů ministerstva. Opomenuto by nemělo být ani uzavření mandátní smlouvy dne 23.2.2007 mezi MSp jako mandantem a AIP jako mandatářem, v níž se mandatář zavázal provádět inženýrskou činnost za účelem snížení investičních nákladů v sumě 60-80 mil. Kč a cenově posoudit dodavatelské nabídky, technické a cenové posouzení specifikace standardů, technický a cenový návrh úpravy standardů, cenově posoudit snížení objektu o jedno nadzemní podlaží a dále provádět spoluúcast při jednáních s investorem a generálním dodavatelem. Pro posouzení cenové byl předán i návrh textu dodatku uzavřený mezi KS Brno a IMOS. Výstupem bylo technické a cenové posouzení souhrnného rozpočtu SO 101 a SO 102 včetně závěrečné zprávy datované 5.3.2007, v níž byly konkretizovány nalezené úspory.

Vyústěním této etapy celého procesu bylo dne 7.3.2007 uzavření dodatku č. 1 ke smlouvě o dílo. Předmět smlouvy byl rozšířen o nové stavební práce spočívající ve vybudování dvou podzemních podlaží objektu SO 102 s tím, že tento objekt je nedílnou součástí JAB. Navýšení původní ceny díla představuje sumu 50.446.404,- Kč (z toho 8.054.468,- DPH). Přílohu tvořil položkový rozpočet a platební kalendář.

Ve zprávě generálního projektanta CENTROOPROJEKT ze dne 12.3.2007, kterou má soud také k dispozici, se prakticky opakují obdobné argumenty technického a posléze ekonomického charakteru, které již byly prezentovány v srpnu 2006, a směřují k závěru vybudování objektů SO101 i SO 102 jako celku.

Z dalších listinných důkazů, které mají podstatného významu pro posouzení této trestní věci potřeba při hodnocení důkazní situace poukázat na materiály MSp, a to konkrétně interní informaci ze dne 6.6.2007 adresovanou náměstkovi ministerstva, dále interní informaci ze dne 24.7.2007 a konečně informaci ředitele investičního odboru a náměstka ministra pro ministra JUDr. Jiřího Pospíšila ze dne 13.9.2007.

Tyto listiny především shrnují a prokazují, že již při uzavření smlouvy o dílo dne 16.6.2006 si zadavatel vyhradil opční právo na nové práce spočívající v realizaci SO 102, přičemž jednání o uplatnění opčního práva bylo zahájeno již v říjnu a měsících následujících 2006 za účasti všech dotčených stran (MSp, KS v Brně, KSZ v Brně a IMOS). V žádném z dokumentů není nic namítáno proti užití opčního práva. Jde-li o jednání o cenách a platbách, pak je zapotřebí zmínit i ty pasáže, které znovu prokazují, že MSp, potažmo MF (neboť rozhodné doklady byly předkládány i jemu), byly informovány o tom, že ceny jednotlivých položek v návrhu dodatku č. 2 již zohledňují náklady dodavatele stavby související s odsunutím plateb. Tato skutečnost navazuje a dokresluje stav, který nastal nejpozději v září 2006, protože 10.9. tohoto roku KS v Brně investičnímu odboru MSp předložil písemný materiál,

v němž IMOS sděluje, že použil pohledávky ze smlouvy jako zajišťovací instrument k provoznímu úvěru, který čerpá u banky Calyon S.A. Krajský soud má tudíž za to, a taktéž o tom bude ještě zmínka, že od počátku muselo být všem zúčastněným zřejmé, že takový objem prací a s tím souvisejících finančních prostředků, není zhotovitel schopen sanovat průběžně ze svých financí, zvláště pak, dojde-li k prodlení v platbách, k čemuž ze strany ministerstva objektivně došlo.

I v případě dodatku č. 2 ke smlouvě o dílo byla věc posuzována na MSp kompetentními pracovníky, o čemž svědčí mimo jiné sdělení mezi jednotlivými odbory, kdy svá stanoviska prezentovaly odbory ekonomicky, investiční i právní. Určité shrnutí je provedeno v informaci pro ministra spravedlnosti ze dne 18.10.2007 se závěrem, že schválení dodatku č. 2 smlouvy s dodavatelem stavby IMOS smluvně potvrzující výstavbu budovy státního zastupitelství nic nebrání a dopisem náměstka ministra již z 21.9.2007 byla MF sdělena garance finančního zabezpečení celého investičního projektu JAB v rámci střednědobého rozpočtového rámce kapitoly MSp. MF proto schválilo změny stanovení výdajů.

Obžalovaným tak byl dne 23.10.2007 podepsán i dodatek č. 2 ke smlouvě o dílo, kterým byl předmět smlouvy rozšířen o nové práce a dodávky spočívající ve vybudování nadzemních podlaží objektu SO 102. Dodatkem byla celková cena díla dle smlouvy o dílo ve znění dodatku č. 1 snížena o 22.330.613,- Kč (z toho 3.565.392,- Kč DPH) a současně zvýšena o 226.865.559,- Kč (z toho 36.222.232,- Kč DPH). Tedy celková cena díla byla stanovena na 1.673.640.331,- Kč. Dodatek smlouvy, včetně příloh - položkový rozpočet snížení ceny díla, položkový rozpočet zvýšení ceny díla, platební kalendář, harmonogram prací - je rovněž v plném znění součástí trestního spisu

Dle názoru soudu tak bylo bez důvodných pochybností prokázáno, že JUDr. Jaromír P., v době rozhodné předseda Krajského soudu v Brně, tedy jako vedoucí organizační složky státu, v rámci výstavby JAB, uzavřel za objednatele (KS Brno) nejen Smlouvu o dílo ze dne 16.6.2006, ale také všechny čtyři její dodatky, tj. zejména dne 7.3.2007 dodatek č. 1 a 23.10.2007 dodatek č. 2, a to se zhotovitelem společností IMOS Brno, a.s. Ačkoliv má soud I. stupně vůči popisu skutku v obžalobě výhrady, včetně specifikace následku, přece jen možno v širších souvislostech, právě při vědomí skutečností shrnutých v předchozí větě, tvrdit, že **skutek se stal a tím, kdo tehdy za Krajský soud v Brně jednal, byl právě jeho předseda, obžalovaný JUDr. Jaromír P.**

Z pohledu označení KS v Brně jako organizační složky státu činí se prostý odkaz na ustanovení § 3 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, v němž jsou explicitně organizační složky státu vyjmenovány: „*Organizačními složkami státu jsou ministerstva a jiné správní úřady státu, Ústavní soud, soudy, státní zastupitelství, Nejvyšší kontrolní úřad, ...*“

Stěžejním pro vyhodnocení celé věci tak bylo posouzení, zda skutek popsáný v obžalobě odpovídá reálnému stavu věci, jakož i následná úvaha o tom, jestli

bezezbytku vykazuje znaky některého z trestných činů obsažených v trestním zákoně resp., zda právě obžalovaný nese v tomto směru individuální trestněprávní odpovědnost.

Pokud budeme u svědeckých výpovědí postupovat zvolenou chronologií, pak na prvním místě jsou uvedeni bývalí zaměstnanci KS Brno Marie H. a Jan L., kteří, dle názoru Krajského soudu v Ostravě, nezávisle na sobě a z jiných pozic, zcela potvrzují obhajobu obžalovaného. Zanedbatelným nebude ani obsah výpovědi svědka Ing. Zdeňka T., který se sice s agendou seznámil až po dokončení předmětné stavby, nicméně i přes své nemalé zkušenosti v oboru dospěl po studiu materiálů a vyhodnocení dostupných informací k témuž závěru jako obžalovaný a další svědci, kteří v době rozhodné u KS v Brně působili.

Jde-li o výpovědi zaměstnanců MSp, pak ani obsah těchto důkazů nemůže být bez dalšího vyhodnocen jako usvědčující. Ze svých pozic se svědci vyjadřují k činnosti ministerstva při výstavbě JAB a shodují se, že prakticky ve všech důležitých směrech, nevyjímaje uzavření dodatků č. 1 a 2 ke smlouvě o dílo, předcházelo faktickému počínání investora, souhlasné stanovisko uvedeného ministerstva, byť dodávají, že tento akt nezbavoval investora odpovědnosti. Dále například z výpovědí svědků Ing. Michaela M. a Vlastimila V. také jednoznačně vyplývá, že původně zaregistrovaná částka okolo 800 mil. na výstavbu JAB byla nereálná a již na počátku bylo zřejmé, že půjde o investici okolo 2 miliard. Tento údaj je pak z pohledu výsledku téměř totožný s celkovou sumou, která byla na realizaci JAB vynaložena. Bez významu nemůže zůstat ani výpověď svědka Ing. Antonína L., který potvrdil, znovu zcela v souladu s výpovědí obžalovaného, že justiční složky nedisponovaly finančními prostředky na zpracování investičních záměrů formou podrobných studií, skutečné náklady na výstavbu se tak od těch stanovaných v investičním záměru mohly mnohdy výrazně lišit. Obžalovaný k tomu dodává, že tehdy byly skutečně jen velmi omezené finanční zdroje na řádné a podrobné zpracování příslušných studií a podklady, které měl k dispozici, tak byly povětšinou obecného charakteru. Z pozice postavení obžalovaného považuje soud za velmi významnou výpověď svědka Ing. Zdeňka D., který specifikoval, že jak smlouva o dílo, tak její dodatky, tj. včetně těch, jejichž uzavření obžalovanému kladeno za vinu, ministerstvo posuzovalo hned v několika směrech. Nejprve byla kontrolována právní stránka ujednání, a to právním oddělením odboru, poté bylo kontrolováno finanční zajištění projektu na oddělení investičním a nakonec ekonomické oddělení kontrolovalo limit na financování z hlediska státního rozpočtu a souladu s právním řádem. Jinak řečeno, celé štáby zainteresovaných osob posuzovaly rozhodnou smlouvu a její dodatky, přičemž v průběhu výstavby JAB nebylo obžalovanému ničeho zásadního vytýkáno. V tomto směru je důležitý ještě jeden moment. Několik oddělení ministerstva mělo na starosti, samozřejmě vedle dalších činností, uvedený projekt, zatímco z hlediska odpovědnosti, jak ji koncipuje obžaloba, je jedinou osobou, která měla z hlediska právního, ekonomického, jakož i dalších, toto vše ošetřit, je toliko a jen obžalovaný. Neméně důležitou se jeví výpověď Vlastimila V., který byl v inkriminované době jedinou autorizovanou osobou vykonávající převážně stavebně technický dozor při výstavbě objektů justice. Tento svědek vypověděl, že již na počátku byla plánovaná suma okolo 700 mil. Kč na výstavbu areálu zcela podhodnocená, sám odhadoval částku na asi 2 miliardy, jak uvedeno výše, navíc bylo zřejmé, že bude scházet odpovídající krytí akce, proto investiční záměr osobně

odmítl schválit. Následoval, dle názoru soudu, nestandardní postup, kdy investiční záměr schválil Ing. P., ale vlastní výstavba již byla opět přenesena na bedra svědka V. Ministerstvo si tedy bylo velmi dobře vědomo, že původně uvažovaná částka na výstavbu bude představovat dvoj až trojnásobek oproti původní představě, nehledě na to, že finanční krytí nebylo jednoznačně dané. Navíc v roce 2007, o čemž hovoří svědek Mgr. Ing. František S., došlo k neočekávanému snížení rozpočtu MSp, na což bylo reagováno snahou nalézt možné úspory také v rámci výstavby JAB. Tyto skutečnosti ovšem nemohou v žádném případě být vyhodnocovány v neprospěch obžalovaného, jelikož je nemohl jakkoli ovlivnit, a to jak na počátku stavby, tak v jejím průběhu.

Jde-li o využití opce, všichni svědci MSp v této souvislosti vyslovují ponejvíce své subjektivní názory na možnost takového postupu, nicméně shodli se na tom, že tato otázka byla velmi pečlivě vážena a posuzována, a to nejen právním odborem, ale také nezávislými právníky, když jejich stanovisko bylo ministerstvem vyžádáno. Nikdo proti uvedenému postupu nebrojil z MF, nebylo takových signálů z KSZ v Brně či od kohokoliv jiného. Naopak, při hodnocení všech pro a proti bylo zřejmé, při vědomí technických údajů, že využití opce a kontinuální výstavba obou objektů bude nejen technicky, ale právě i ekonomicky, nejpříjemnější.

V neposlední řadě, jde-li o faktickou finanční stránku, tj. cenu realizace výstavby JAB, pak ani v tomto směru svědci nemohou podat relevantní údaje, nicméně svědek Ing. S. minimálně v obecné rovině prezentuje, že celá akce byla ze strany ministerstva ukončena schválením závěrečného vyhodnocení, v jehož rámci byla konstatována úspora finančních prostředků.

Svědci mající vztah ke společnosti IMOS Brno, a.s., která vlastní výstavbu JAB realizovala, se vyjádřili k výběrovému řízení na počátku akce, k uzavření smlouvy o dílo, čemuž předcházelo odsouhlasení ze strany MSp, přičemž součástí smlouvy o dílo byla také opce na výstavbu objektu SO 102. Dle názoru všech těchto svědků bylo postupováno z jejich strany obvyklým a transparentním způsobem a z jejich výpovědí nelze dovozovat jakékoliv nestandardnosti v tomto směru z pozice smluvního partnera, tj. KS v Brně, potažmo obžalovaného. Shodují se i na tom, že při vlastní výstavbě objektu SO 101 bylo objektivně zjištěno, že bude nutné realizovat v bezprostřední návaznosti také stavbu objektu SO 102, aby nedošlo ke vzniku zbytečných vícenákladů. I z tohoto důvodu se konání obžalovaného jeví být logickým a odpovídá nastalé situaci.

Soud neshledal žádných usvědčujících momentů ve výpovědích pracovníků MF (Ing. Jarmila F. a Roman K.), jednatele společnosti PRODA, vykonávající technický dozor při výstavbě JAB (Ing. Pavel R.), jednatele společnosti AIP, jež kontrolovala v roce 2007 projektovou dokumentaci a rozpočet stavby s cílem najít možné úspory (Ing. Petr K.), či ve výpovědi pracovníka společnosti ARCADIS, která měla na přelomu let 2008 a 2009 posoudit oprávněnost vícenákladů při výstavbě JAB (Jan K.). Naopak posledně jmenovaný svědek shrnul, že celkově vícenáklady tvořily asi 5% z celkového objemu na výstavbu, což není u staveb tohoto typu neobvyklé.

Soud I. stupně má za to, že usvědčující charakter, s výhradami již uvedenými a těmi, které budou následovat, mají toliko výpovědi jednoho pracovníka a jednoho člena NKÚ (Ing. Ludmila Č., Ing. Antonín M.), kdy po provedení interního auditu bylo zjištěno možné snížení nákladů u objektu SO 102 o 41 mil. Kč a u téhož objektu zjištěny u stejných položek vyšší ceny než u objektu SO 101. Nicméně kontrolní závěr neobsahuje ve věci opčního práva výslovné stanovisko, že by jeho využitím došlo k porušení zákona, také nebylo zjištěno, že by čerpané finanční prostředky byly užity k jinému nežli deklarovanému účelu a byly tak vybudovány potřebné justiční objekty. Je vyslovována ponejvíce hypotetická otázka, zda bylo pro jejich vznik nezbytné vynaložit takový objem finančních prostředků. Pokud k některým pochybením došlo, pak jsou shledávána jak na straně MSp, tak KS v Brně.

Jediný svědek, který pak vypovídá v tom směru, že k využití opce pro výstavbu objektu SO 102 nebyl KS v Brně, potažmo obžalovaný, oprávněn, je bývalý pracovník ÚOHS - Pavel D., a to s odkazem na v mezidobí nastalou legislativní změnu zákona o veřejných zakázkách. I tak je ale z jeho výpovědi patrné, že při řešení problematiky, zda bylo možné opci využít s ohledem na právní úpravu v době uzavření smlouvy o dílo, nebo již nikoliv z důvodu jiného znění zákona platného v době uzavření dodatků k původní smlouvě, nešlo o jednoznačnou záležitost, a jak sám svědek uvádí „ ..... *ÚOHS se přiklonil ke druhému názoru* ..... “.

Budeme-li tedy obhajobu obžalovaného konfrontovat s citovanými listinami, jakož i svědeckými výpověďmi, pak nutno uzavřít, že tato je konzistentní, logická a s drtivou většinou opatřených důkazů koresponduje. Obžalovaný, v souladu s důkazy, mimo jiné vypověděl, že o tom, zda se bude budova SO 102 stavět, se jednalo několik měsíců, a jelikož šlo o budovu pro státní zastupitelství, značnou aktivitu vyvíjelo vůči MSp samotné KSZ v Brně. Výsledkem těchto několikaměsíčních jednání nakonec bylo, že MSp rozhodlo uvolnit finanční prostředky z finanční rezervy za předpokladu ušetření adekvátní částky na budově SO 101 a odsouhlasilo i výstavbu budovy SO 102 za využití opčního práva. V opačném případě by muselo příslušné státní zastupitelství vypisovat nové a zcela samostatné výběrové řízení na výstavbu budovy SO 102. Využití opčního práva bylo dlouhodobě projednáváno na MSp a dodatek č. 1 i 2 ke smlouvě o dílo podepsán až na základě výslovného ministerského pokynu, že v rámci opčního práva má být oslovena společnost IMOS. Podklady k dodatkům byly MSp poskytnuty, jím posouzeny, odsouhlaseny a KS v Brně dostal pokyn postupovat v souladu s vyhrazeným opčním právem. To vyplývá z uvedených odkazů na ministerskou instrukci. KS v Brně tak byl de facto v roli „účastníka“ programu, zjednodušeně, připravovatele podkladu a navrhovatele řešení, rozhodně ne v roli schvalovatele. Všechna kritéria včetně navržené ceny při využití opčního práva odsouhlasovalo MSp, to také poskytovalo finanční prostředky. Podklady se MSp posílaly v písemné podobě, za KS v Brně je připravoval pan L., na MSp je dle platné instrukce posuzoval odbor investiční a majetkoprávní a odbor finanční. Teprve po schválení MSp mohl KS v Brně uzavřít dodatky č. 1 a 2 ke smlouvě o dílo. Kdyby postupoval v rozporu s takto stanoveným postupem, neměl by k dispozici žádné finanční prostředky na stavbu budovy SO 102, neboť ty byly uvolňovány MSp postupně podle průběhu vykonaných prací.

V těchto souvislostech byla již také zmínka o řadě svědeckých výpovědí, a to nejen pracovníku KS v Brně, ale i samotného MSp, které jsou v souladu s tvrzením obžalovaného a nastíněnými listinnými důkazy. Svědci potvrzují, že MSp schvalovalo smlouvu o dílo, včetně všech dodatků, tj. i dodatků č. 1 a 2, v celém rozsahu obsahu, včetně schválení rozpočtu na cenu díla. Přitom je potřeba zmínit i to, že návrhy dodatků obsahovaly všechny potřebné přílohy, včetně položkových rozpočtů. Bylo taktéž výpověďmi potvrzeno, že cena díla podle dodatků č. 1 a 2 byla posouzena odbornými firmami na základě mandátních smluv uzavřených s MSp, včetně návrhu možného snížení konečné ceny podle zadání MSp. Ministerstvo tudíž nejen schvalovalo konečné ceny podle rozpočtu, ale i kontrolovalo finanční krytí projektu, to vše za spoluúčasti MF. Pokud šlo o posouzení víceprací, pak tyto byly posuzovány na základě posudku společností ARCADIS, opět na základě smlouvy uzavřené s MSp.

Skutečnost, že bylo pravomocným rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 6.10.2011 pod sp.zn. 30 Af 27/2010 v odůvodnění rozhodnutí vysloveno, že při uzavírání dodatků č. 1 a 2 ve vztahu k výstavbě JAB nemělo být užito opčního práva a mělo být postupováno dle tehdy platné právní úpravy, nikoliv podle stavu, kdy došlo k uzavření „podkladové“ smlouvy v červnu 2006, ba dokonce, že nové výběrové řízení mělo být realizováno i kdyby byla aplikována předchozí právní úprava, je nesporná. Tento fakt ovšem musí být posouzen z hlediska trestněprávního. I kdyby totiž bylo postupováno v rozporu se zákonem, jak v zásadě konstatovalo citované rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové, zdaleka to neznamena, že je nutno z takového porušení dovodit i trestněprávní odpovědnost. Vina konkrétní, v daném případě fyzické osoby, musí být prokázána bez důvodných pochybností v rozměru trestněprávní odpovědnosti, k čemuž v projednávaném případě, dle názoru nalézacího soudu, nedošlo. Na několika místech odůvodnění tohoto rozsudku bylo podrobně popsáno, za jakých okolností obžalovaný oba „sporné“ dodatky podepsal, včetně toho, že nebyl v době rozhodné zaznamenán být jen jeden jediný nesouhlas s naznačeným postupem. K faktu využití opčního práva sjednaného ve smlouvě o dílo na výstavbu JAB soud nad rámec výše uvedeného pro úplnost zdůrazňuje, že ještě v usnesení Kolegia NKÚ ze dne 9.6. 2008, sp.zn. 07/22-30/139/08 se výslovně uvádí, že „ ..... *postup zadavatele (rozuměj KS v Brně) při uplatnění opčního práva a jeho realizaci nelze posoudit jako porušení zákona ...*“. Přitom závěr NKÚ byl vysloven po mnoha měsících po uzavření dodatků č. 1 a č. 2 ke smlouvě o dílo.

Jde-li o znalecký posudek z oboru ekonomika, pak v jeho závěru uvedeno že při výstavbě budovy SO 102 došlo k „předražení zakázky“ na výstavbu objektu SO 102 stanovené obvyklou hodnotou cen stavebních prací a dílů, uvedených v položkových rozpočtech dle dodatků č. 1 a 2 ke smlouvě o dílo. K datům uzavření smluv je v případě dodatku č. 1 toto vyčíslováno částkou 6.619.000,- Kč bez DPH (7.876.610,- Kč včetně 19% DPH), tedy 15,6% z ceny 50.446.404,- Kč a v případě dodatku č. 2 je vyčíslováno částkou 22.814.993,- Kč bez DPH (27.149.842,- Kč včetně 19% DPH), tedy 11,9% z ceny 226.865.559,- Kč. Celkem je předražení znalkyní oceňováno na 35.026.452,- Kč včetně DPH. Znalkyně za cenu v místě a čase obvyklou považovala cenu položek dle původní sjednané smlouvy o dílo. Doplnila však, že přímé porovnání položek rozpočtů uvedených ve smlouvě o dílo a v dodatcích k ní nebylo možné s ohledem na rozdílné popisy názvů, rozdílné kódy

v dokumentaci a nedokonalý popis v technických standardech uplatnit v plném rozsahu. Dodala, že posudek byl koncipován s ohledem na zadání, které obdržela od Policie ČR.

Pokud tedy znalecký posudek řešil problematiku toliko po linii prostého porovnání položek (smlouva ze dne 16.6.2006 vs. dodatky č. 1 a 2) a současně s tím se upozorňuje, že ani toto nebylo možno uplatnit v plném rozsahu, pak dle názoru soudu samo o sobě taková situace do značné míry diskvalifikuje uvedený důkaz z pohledu usvědčujícího charakteru, když zde existují minimálně důvodné pochybnosti o správnosti činěných závěrů. V souladu s tím jsou pak v zásadě také závěry listiny označené jako stanovisko znalce. Ačkoliv soud nehodlá přeceňovat posledně uvedený důkaz, neboť je jen jedním z řady opatřených a ve vzájemných souvislostech hodnocených, přece jen má nemalou relevanci. Nejen že poukazuje na nedostatky znaleckého posudku zpracovaného v přípravném řízení, ale tak jako znalkyně zdůrazňuje, že pro zpracování této materie nebyla předložena potřebná dokumentace (ať z hlediska kvantity, tak kvality). I tak ale dostupné údaje nesvědčí o tom, že by se cena díla jako celku měla vymykat obdobným stavbám. Dodává se, že uvažováno vůbec nebylo o případném vlivu inflace, odstupu času od původní smlouvy, některé položky byly odlišné a nebylo je možno objektivně porovnávat a podobně.

Z těchto východisek soud I. stupně také hodnotil „usvědčující“ důkazy v podobě svědeckých výpovědí pracovníků NKÚ a ÚOHS, jakož i závěry jejich šetření zhmotněná v listinných důkazech. Pokud totiž tyto úřady pracovaly s obdobnými daty jako znalecký posudek, a toto lze považovat za prokázané, pak i jejich závěry musí logicky trpět nedostatky, které vytýkány samotnému posudku. Toto stanovisko soudu se opírá o jiné principy, kterými je protkáno trestní řízení, oproti těm, které ovládají řízení civilní, správní a podobně. Zatímco pro závěry NKÚ a ÚOHS, finančních úřadů, či dokonce Nejvyššího správního soudu, mohly být předkládané materiály dostačující, pak pro potřeby trestního řízení, a ve výsledku pro rozhodnutí o vině či nevině obžalovaného (v širším smyslu slova), jsou jen jedněmi z mnoha. Nemohou být posuzovány izolovaně, nýbrž především v kontextu dalších opatřených důkazů, to vše při zachování principu presumpce nevinny.

Ohledně opatření neoprávněného prospěchu společnosti IMOS jednáním obžalovaného a současně způsobení škody České republice nemůže být opomenuta také poznámka, která se týká případného navýšení položkového rozpočtu u dodatků č. 1 a 2 ke smlouvě o dílo z důvodu finančních problémů na straně státu a s tím spojených prodlení v platbách zhotoviteli. Skutečnost, že se příslušné ministerstvo potýkalo při realizaci JAB s nedostatkem financí, je prokázaným faktem, neboť o tom vypovídají tehdejší ministerští úředníci, stav potvrzuje zhotovitel, jakož i listinné důkazy, které svědčí o tom, že faktury, jimiž byla stavba postupně proplácena, byly realizovány mnohdy velmi výrazně po lhůtě splatnosti, došlo k rozvolňování plateb, posunu termínu závěrečného vyúčtování a podobně. Za tohoto stavu věci došlo k několika jednáním, která se zaobírala možným řešením, přičemž hlavními partnery v tomto směru byli MSp a IMOS. Bylo-li výsledkem navýšení ceny některých položek uvedených v přílohách dodatků, pak šlo o jakousi formu kompenzace za nedodržení smluvních podmínek ze strany státu, a to tak, aby zhotovitel nemusel mimořádně

čerpat úvěr pro výstavbu JAB a současně, aby nedošlo z jeho strany k uplatnění sankcí například v podobě penále, smluvní pokuty, či dokonce, aby nebyly práce úplně zastaveny. V každém případě byl ale i tento postup MSp vyhodnocen jako ekonomicky přijatelný a rozhodně jim nedošlo k překročení celkového rozpočtového rámce, což bylo stěžejním. Z pohledu obžalovaného je pak zapotřebí zdůraznit, že se žádným způsobem na tvorbě ceny za dílo, z logiky věci také ve vztahu k jednotlivým položkovým rozpočtům, nikterak nepodílel ani nespolutpílel. Tato kategorie šla, dle názoru soudu, zcela mimo jeho kompetenci, a to hned z několika důvodů. Předně jeho vzdělání a tehdejší funkční zařazení bylo ryze právní či správně-právní, v žádném ohledu ekonomické. Za další, osobně žádným způsobem neintervenoval ohledně tvorby cen, tato skutečnost nevyplývá byť z jednoho jediného důkazu opatřeného ve věci. V neposlední řadě zcela logicky spoléhal na odbornosti předem určených osob, ať již šlo o Jana L., Marii H., o stavebně-technický dozor v podobě firmy PRODA, o veškeré kontrolní mechanismy MSp a MF et cetera.

Po vyhodnocení dostupných důkazů dospívá Krajský soud v Ostravě k závěru, že obžalovaný JUDr. Jaromír P. svým jednáním nemohl v žádném ohledu ovlivnit stanovení ceny díla objektu SO 102 v dodatcích č. 1 a 2 smlouvy o dílo, ač je oba za smluvní stranu podepsal, neboť tato byla před uzavřením zmiňovaných dodatků několikrát posuzována odbornými firmami MSp, podložena znaleckými posudky, které auditovaly jednotlivé cenové položky rozpočtů, a to i v zájmu snížení celkové ceny díla, tj. jak objektu SO 101, tak SO 102. Nadto nebylo ničeho neobvyklého shledáno ani při kontrole zodpovědných osob, Janem L. a Marií H. z KS v Brně, vše standardně probíhalo i z hlediska cenotvorby dle svědka Ing. Pavla R. (stavebně-technický dozor), naprosto nic nenamítalo KSZ v Brně, ačkoliv odbornost jejich zástupců byla odpovídající odbornosti obžalovaného či svědků H. nebo L.

Nebylo dostupnými důkazy, a byla již zmínka o tom, že je soud s ohledem na odstup času od projednávaného skutku považuje za v zásadě vyčerpávající, bez důvodných pochybností prokázáno, že by obžalovaný nejednal s péčí řádného hospodáře. Naopak, po odborném stavebně-technickém posouzení synergií staveb objektu SO 101 a SO 102, a v této souvislosti i po posouzení vzniku možných finančních škod, jednal v zájmu společné dostavby obou objektů, které, a to bylo také prokázáno, měly tvořit kompaktní celek. Při dosažení tohoto cíle, v souladu se smlouvou o dílo z 16.6.2006, došlo k využití opčního práva na realizaci stavby SO 102, avšak až po schválení a doporučení takového postupu MSp. Projekt JAB byl nakonec úspěšně realizován, a to v přiměřeném čase, čehož by zjevně dosaženo nebylo, pokud by nebylo postupováno shora naznačeným způsobem, tedy uzavřením dodatků ke smlouvě o dílo a tím i kontinuitě výstavby jako takové. Současně lze stěžít, z pohledu trestněprávní odpovědnosti konkrétní fyzické osoby, dovozovat vznik škody. Odborné pohledy na tuto problematiku, budeme-li je chápat v širších souvislostech a komplexně, jednoznačně hovoří o tom, že v případě dostavby toliko objektu SO 101, by dokončení objektu SO 102 mohlo být realizováno nejdříve po dvou letech od ukončení „první“ části, navíc s nepoměrně vyššími náklady, protože by muselo dojít k následnému navázání objektů. Pro postup volený obžalovaným, po „dohodě“ resp. „souhlasu“ všech zainteresovaných, svědčí faktor stavebně-technický, časový i ekonomický.

Měl-li obžalovaný konat způsobem uvedeným v obžalobě, pak by dozajista motivem mohl být jeho osobní prospěch (obohacení), případně prospěch někoho

jiného, v daném případě společnosti IMOS, jak uvádí obžaloba. Pomineme-li, že s ohledem na provedené dokazování nebylo prokázáno, že by vůbec někomu byla jednáním obžalovaného opatřena jakákoliv výhoda či prospěch v nejširším smyslu slova, nebo způsobena škoda, pak je podstatné, že nebyla současně prokázána naprosto žádná vazba mezi jmenovaným a právě společností IMOS. Na tento moment byli soudem dotázáni prakticky všichni svědci, kteří tehdy působili na nejrůznějších pozicích, ovšem ani jeden z nich ani náznakem nezaznamenal, že by existoval vztah obžalovaného (nebo jeho příbuzných, známých, ...) k této firmě. Nevyplyvá to ani z obsahu výpovědí svědků, jejichž protokoly byly toliko čteny. Soud současně neregistruje žádný jiný důkaz, zejména listinu, který by měl sebemenší vazbu naznačovat. Pokud tedy absentuje i tato premisa, kterou by bylo lze z obžaloby dovodit, pak současně neobstojí ani koncepce motivu jednání obžalovaného, totiž, že jednal v úmyslu opatřit neoprávněnou výhodu, potažmo finanční prospěch, právě IMOS Brno, a.s. Takový závěr by byl v rozporu s principy elementární logiky.

Soud I. stupně si je plně vědom, že mnohé markanty opakuje či zdůrazňuje. Tento postup ovšem shledává adekvátním závažnosti řešené problematiky a mělo by z něj být naprosto zřejmé, že se rozhodnými otázkami nikoliv okrajově zaobíral a v rámci svých úvah je také v intencích trestněprávní normy hodnotil. V závěrečné pasáži proto Krajský soud v Ostravě shrnuje:

V řízení bylo objektivizováno, že obžalovaný JUDr. Jaromír P. byl v době rozhodné předsedou Krajského soudu v Brně a z titulu této funkce podepsal dne 16.6.2006 se společností IMOS Brno, a.s., smlouvu o dílo na výstavbu JAB, jakož také ve dnech 7.3.2007 a 23.10.2007 dodatky č. 1 a č. 2 k této smlouvě, oproti tomu ale **nebylo prokázáno** (a již vůbec ne bez důvodných pochybností), že by

- *porušil svou povinnost podle zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky, postupovat při právních a jiných úkonech, týkajících se majetku České republiky, s odbornou péčí podle tohoto zákona a dalších právních předpisů*
- *postupoval v rozporu se zákonem č. 320/2001 SB., o finanční kontrole ve veřejné správě, když nezajistil uvnitř orgánu veřejné správy řádnou předběžnou kontrolu plánovaných a připravovaných operací a v rozporu s povinností vyplývající z vyhlášky MF č. 416/2004 Sb. (provádějící výše uvedený zákon) neprověřil správnost operace, zejména ve vztahu k dodržení právních předpisů a opatření, přijatých orgány veřejné správy, a ve vztahu ke kritériím stanoveným pro hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy, a dále ve vztahu k postupu a podmínkám stanoveným pro zadávání veřejných zakázek,*
- *porušil zákaz využití opčního práva stanovený zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách,*
- *opatřil společnosti IMOS ve značném rozsahu neoprávněnou výhodu, když zadal v rozporu se zákonem o veřejných zakázkách, veřejné zakázky na stavbu objektu SO 102 v jednacím řízení bez uveřejnění (dle téhož zákona) přímo společnosti IMOS, ačkoliv z výsledků jednání bylo zřejmé, že cena kterou bude KS v Brně povinen uhradit za realizaci nových stavebních prací při využití opčního práva,*

bude ve zjevném nepoměru k části předpokládané hodnoty plnění odpovídající opčnímu právu,

- *způsobil na majetku České republiky škodu ve výši 7.876.610,- Kč a 27.149.842,- Kč, a takto opatřil společnosti IMOS neoprávněný prospěch ve výši 35.026.452,- Kč a České republice způsobil škodu v totožné výši.*

V jednotlivostech soud především odkazuje na konkrétní momenty hodnocení provedených důkazů, jak shrnuty v této pasáži rozsudku počínaje str. 42, jakož i zbylý spisový materiál, který byl v předmětné trestní věci k dispozici.

Vyhodnotí-li soud všechny skutečnosti shora naznačené, a v argumentaci by bylo lze bezesporu pokračovat, pak dospívá k závěru, že **skutek vymezený v obžalobě se sice stal a tím, kdo zmiňované dodatky č. 1 a 2 ke smlouvě o dílo podepsal, byl obžalovaný JUDr. Jaromír P., nicméně jeho jednání nevykazuje bezesbytku všechny znaky trestného činu, a to zejména pro absenci zavinění, jakožto obligatorního znaku subjektivní stránky trestného činu, v daném případě všech tří vymezených trestných činů. I kdyby snad bylo hypoteticky možno uvažovat z jeho strany o nedbalosti, pak tato forma zavinění v daném případě nepostačuje, jelikož všechny v obžalobě uvedené trestné činy vyžadují úmyslnou formu zavinění ze strany pachatele.**

Pokud bychom chtěli učinit alespoň elementární pohled na jednání obžalovaného, které by nebylo hodnoceno z hlediska zavinění jako úmysl, pak bychom museli uvažovat právě v rovině nedbalosti, jež vymezena v § 16 tr. zákoníku (§ 5 tr. zákona). Soud je přesvědčen, že ani tato linie neobstojí. Obžaloba je sice koncipována principiálně tak, že se obžalovaný všech tří trestných činů dopustil úmyslně, za celou dobu trestního řízení, zejména pak před soudem, ovšem nezazněla z úst intervenujících státních zástupců zmínka, za jakých okolností by snad bylo možno počínání obžalovaného vyhodnotit jako nedbalostní, či z jiného pohledu, jaký byl v době rozhodné postup lege artis, aby se dotýčný vyvaroval trestněprávnímu postihu. Závěr je tedy takový, že soud I. stupně v jednání obžalovaného neshledal naplnění žádné skutkové podstaty trestného činu, který by byl vymezen v trestním zákoně v tehdy platném znění. Jednal tak, jak po něm bylo lze v danou dobu spravedlivě požadovat a neporušil žádnou normu, která by měla zakládat jeho trestněprávní odpovědnost.

Obžaloby státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Ostravě ze dne 17.1.2014 byl proto **zproštěn**, a to **podle § 226 písm. b) tr.ř.**, když bylo shledáno, že se skutek sice stal, ale tento není trestným činem. Obhajobou navrhované zproštění současně i podle ustanovení § 226 písm. a) tr.ř. nemohl soud akceptovat, neboť se v daném případě jednalo toliko o jeden skutek, byť obžalobou hodnocen jako jednočinný souběh tří trestných činů, a zproštění z vícero důvodů uvedených v § 226 tr.ř. není možné, zvláště pak, když samotný nalézací soud konstatuje, že se skutek (nehledě na výhrady) stal.

V úplném závěru hodnotící části rozsudku, dovoluje si nalézací soud alespoň elementárním způsobem reagovat, ač zjevně nejde o relevantní úvahu a závěry pro vyhodnocení viny obžalovaného, na poznámku obhajoby zmíněnou v závěrečné řeči, totiž „*užití principu výběrové spravedlnosti*“. Níže nebude parafrázováno, co zaznělo z úst obhajoby či s tímto vedena polemika, nýbrž bude jen stručně formulováno stanovisko soudu, které bylo patrné již v rámci předběžného projednání obžaloby, kdy bylo trestní stíhání tehdy obviněného zastaveno.

Předně nutno zdůraznit, že soud bezesbytku ctí postavení státního zástupce v přípravném řízení coby osoby dominus litis, včetně zásady obžalovací, tj. ničím nezpochybnitelného práva podat obžalobu. Na druhou stranu je ovšem zapotřebí zmínit, že obžalovací zásada není zdaleka jedinou, která by měla být respektována při vyústění přípravného řízení, ale měla by být konfrontována a v jistém ohledu být také v souladu se zásadou přiměřenosti, zásadou předvídatelnosti práva a obecnými principy spravedlnosti, či ještě jinak, rozhodně není bezbřehá. Součástí naznačeného je také povinnost státního zástupce stíhat všechny trestné činy, o nichž se dozví.

Soud si v těchto konsekvencích dovoluje jen připomenout, že prověřování protiprávního jednání, které se nakonec stalo předmětem obžaloby, bylo vedeno „*proti neznámým pachatelům (osoby z Ministerstva spravedlnosti ČR a Krajského soudu v Brně, případně i jiným osobám)*“. Takto je konec konců označeno všech deset svazků spisového materiálu - *Trestní spis B*), č.j. OKFK-428/TČ-2008-28. Při vědomí pozice MSp a jeho kvalifikovaných zaměstnanců je přinejmenším s podivem, že na „lavici obžalovaných“ stanul toliko a jen obžalovaný JUDr. P., který sice zastupoval smluvní stranu při uzavření rozhodné smlouvy o dílo a jejich dodatků, nicméně byl do jisté míry prostředníkem v celé mašinérii, přičemž podstatou jeho funkce bylo především zajišťovat řádný chod příslušného soudu, případně také, v souladu s rozvrhem práce tohoto soudu, účastnit se rozhodování jako soudce, nikoliv být vše zaštiťujícím expertem na velké veřejné zakázky potažmo rozsáhlé stavební práce. Na tomto místě možno znovu zopakovat slova svědka Ing. Zbyňka D., který sice subjektivně, dle názoru soudu ovšem vcelku přesně uvedl, že *obžalovaný byl jednoznačně na konci pomyslného řetězce schvalovacího procesu na všech úrovních a zachoval v postupu vše, co měl*. Podání obžaloby pouze na osobu, která v celé proceduře stojí svým způsobem na jejím konci, ovšem bez reálné možnosti věci objektivně ovlivnit, jeví se být neadekvátním, zvláště pak, když ostatní v pomyslné linii nejsou neznámými, ale naprosto konkrétními fyzickými osobami s konkrétními pravomocemi a tomu odpovídající odpovědností. V tomto ohledu nehodlá soud kriminalizovat, ovšem nabízí se zde například konkrétní odpovědnost některých úředníků MSp, tehdejších zaměstnanců KS v Brně, zaměstnanců KSZ v Brně či dokonce samotného krajského státního zástupce, který se mnoha jednání v rámci realizace JAB účastnil a velmi aktivně se zasazoval za kontinuální zbudování také objektu pro státní zastupitelství, v neposlední řadě by bylo lze zmínit také osobu odpovědnou za stavebně-technický dozor, osoby jednající za IMOS a další. Podání obžaloby jen vůči jediné osobě, a ve vymezeném rozsahu, proto v konkrétním případě považuje soud za přinejmenším nešťastné. Výsledek dokazování v řízení před soudem totiž jen potvrdil úvahy soudu I. stupně při předběžném projednání obžaloby a dokonce veškeré okolnosti svědčící ve prospěch obžalovaného jen umocnil.

IV . Adhézní řízení

K trestnímu řízení se řádně a včas s nárokem na náhradu škody připojila Česká republika prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti, a to jednak písemným podáním doručeným soudu dne 1.4.2014 (č.l. 3896-3899, sv. 14), jednak na počátku hlavního líčení ústy Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových (č.l. 4035, sv. 15). Škoda byla vyčíslena sumou 35.026.452,- Kč včetně zákonných úroků z prodlení ode dne 1.4.2014.

Ačkoliv byl nárok poškozeného uplatněn řádně, včetně všech procesních náležitostí, nebylo o něm možno rozhodnout jinak, než že se bez dalšího poškozený se svým nárokem na náhradu škody, ve smyslu § 229 odst. 3 tr.ř., odkazuje na řízení ve věcech občanskoprávních, jelikož v daném případě soud obžalovaného obžaloby zprostil.

P o u č e n í :

*Proti rozsudku možno podat **odvolání** do osmi dnů od doručení opisu jeho písemného vyhotovení, prostřednictvím Krajského soudu v Ostravě, k Vrchnímu soudu v Olomouci. (§ 245 odst. 1, § 248 odst. 1 tr.ř.)*

Odvolání musí být ve lhůtě uvedené v § 248 tr.ř. odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. (§ 249 odst. 1 tr.ř.)

Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného. (§ 249 odst. 2 tr.ř.)

Odvolací soud odmítne odvolání, které nesplňuje náležitosti obsahu odvolání. (§ 253 odst. 3 tr.ř.)

V Ostravě dne 10. listopadu 2016

Za správnost vyhotovení:
Andrea Řezáková

Mgr. Martin Kaňok, v.r.
předseda senátu